

Kronika leta 2015 s koledarjem 2016

GORENJSKA 2015

Nihče ni varen

Leto 2015 so zaznamovali begunci in teroristični napadi, ki so prav tako nepredvidljivi kot potresi.

Pred leti sem se z vlakom peljala po jugu Anglije, bil je poln razigranih šolarjev, ustavljal je v vsaki vasi. Naenkrat je skočil pokonci moški srednjih let – na vlaku je imel svojo družino – in spraševal, čigava je šolska torba na prtljažniku. Nihče se ni javil. Moški ni okleval, potegnil je zavoro, vlak se je ustavil, prišli so varnostniki in torbo odnesli. Vlak je odpeljal naprej in že po nekaj minutah je bilo vse po starem. Po 13. novembru, pariškem črnem petku, je tudi pri nas strah dobil velike oči. Sredi letošnjega septembra so me srbski kolegi povabili na svojo skupščino v Beograd, dnevi so bili poletno topli in vzela sem si čas za sprehod od Slavije na Kalemegdan. Med počitkom na klopci sem se zapletla v pogovor z gospo iz turške Alanye, ki je povsem odprto govorila o beguncih; da jih štiri milijone čaka v taboriščih na jugu Turčije, nedaleč od njenega mesta, da se množično odpravljajo na dolgo pot. Že dober teden kasneje so bile reke beguncev na naših mejah.

Nevarnost terorizma vsebuje tudi kanček dobrega. Utihnili so mlatilci prazne slame, v ospredje so stopili ljudje, ki nekaj vedo in to odprto povedo. Prav bi bilo, da bi tudi pri beguncih iskali dobre stvari.

Kakšna je bila Gorenjska v letu 2015? Veliko je bilo narejenega; škofje-loško obvoznicno smo dočakali po štiridesetih letih, zgrajene so bile kanalizacije in čistilne naprave, med najbogatejšimi so ljudje z dobrimi idejami in podjetniki, ki že drugo, tretjo generacijo pridno delajo. V letu 2015 sta se poslovila dva velika Gorenjca: glasbenik Slavko Avsenik in državnik France Bučar, oba sta nam lahko svetel zgled trdega dela in volje. Tako kot je spominska plošča na gradu Strmol odličen zgled, kako naj se končajo medvojne in povojne tragedije.

Spoštovane naročnice in naročniki,

letošnji letopis je že dvaindvajseti po vrsti. Z njim se vam zahvaljujemo za vašo zvestobo in si želimo, da še naprej berete Gorenjski glas in številne priloge. Zaradi vas smo tudi letošnje leto zaključili uspešno.

V imenu Gorenjskega glasa vam voščim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Marija Volčjak

Letopis **GORENJSKA** izhaja enkrat letno kot priloga časopisa Gorenjskega glasa, ki v nakladi 19.000 izvodov izhaja ob torkih in petkih. **Izdajatelj:** Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. **Direktorica/odgovorna urednica** Marija Volčjak; **Namestnika odgovorne urednice:** Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; **Novinarji-uredniki:** Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Ana Šubic, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir. **Fotoreporterji:** Tina Dokl, Gorazd Kavčič; **Zunanja sodelavca:** Miha Naglič, Marko Jenšterle; **Tehnični urednik:** Grega Flajnik; **Vodja oglasnega trženja:** Mateja Žvižaj. Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, tel.: 04/201-42-00, faks: 04/201-42-13, e-pošta: info@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si. **Letopis Gorenjska 2015; Tisk:** Delo d.d., Tiskarsko središče Ljubljana; **Distribucija:** Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Za naročnike Gorenjskega glasa je letopis Gorenjska sestavni del časopisa, izšel je kot brezplačna priloga. Letopis GORENJSKA 2015 je priloga 101. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 18. decembra 2015. Fotografija na naslovnici: Uroš Golob

JANUAR – PROSINEC

Čas za presajanje je od 1. 1. ves dan do 8. 1. ob 19. uri ter od 21. 1. od 19. ure do 31. 1. ves dan.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	pet.	ново leto	● korenina	Presajanje
2	sob.	Makarij	● cvet	
3	ned.	Genovefa	● ----	
4	pon.	Angela	● ----	
5	tor.	Simeon	● cvet	
6	sre.	Gašper	● list	
7	čet.	Zdravko	● list	
8	pet.	Severin	● list do 13 ^h , plod od 14 ^h	Konec presajanja ob 19 ^h
9	sob.	Julijan	plod	
10	ned.	Gregor	plod	3 ^h ●
11	pon.	Pavlin	korenina	
12	tor.	Tatjana	korenina	
13	sre.	Veronika	cvet do 11 ^h , plod od 12 ^h	
14	čet.	Srečko	cvet do 13 ^h , ----	
15	pet.	Pavel	----	
16	sob.	Marcel	list	
17	ned.	Anton	plod	
18	pon.	Marjetka	plod	
19	tor.	Marij	korenina	
20	sre.	Boštjan	korenina	
21	čet.	Neža	● korenina do 13 ^h , ● cvet od 14 ^h	Začetek presajanja ob 19 ^h
22	pet.	Cene	● cvet	
23	sob.	Rajko	● cvet do 15 ^h , ----	
24	ned.	Felicijan	● list	3 ^h ○
25	pon.	Darko	● plod	
26	tor.	Pavla	● plod	
27	sre.	Janez	● plod	
28	čet.	Peter	● korenina	
29	pet.	Franc	● korenina	
30	sob.	Martina	● cvet do 13 ^h , korenina od 14 ^h	
31	ned.	Janez	● korenina	

Dan za korenino – je pravi čas setev ali sajenje, nego in spravilo rastlin, ki razvijajo plod v območju korenin: krompir, korenje, pastinak, repa, rdeča pesa, zelena, česen in čebula, koreninski peteršilj...

FEBRUAR – SVEČAN

Čas za presajanje je od 1. 2. ves dan do 5. 2. ob 5. uri in od 18. 2. ob 1. uri do 29. 2. ves dan.

1	pon.	Ignac	● cvet	Presajanje
2	tor.	Marija	● cvet do 12 ^h , list od 13 ^h	
3	sre.	Blaž	● list	
4	čet.	Andrej	● list	
5	pet.	Agata	● plod	Konec presajanja ob 5 ^h
6	sob.	Dora	----, plod od 8 ^h	
7	ned.	Egidij	korenina	
8	pon.	Janez <small>slovenski kulturni praznik</small>	korenina	16 ^h ●
9	tor.	Polona <small>pust</small>	cvet	
10	sre.	Viljem	plod do 13 ^h , ----	
11	čet.	Marija	----	
12	pet.	Damijan	list	
13	sob.	Katarina	list do 11 ^h , plod od 12 ^h do 15 ^h , ----	
14	ned.	Valentin	----	
15	pon.	Jurka	----, korenina od 12 ^h	
16	tor.	Julijana	korenina	
17	sre.	Silvin	korenina	
18	čet.	Simeon	● cvet	Začetek presajanja ob 1 ^h
19	pet.	Julijan	● cvet	
20	sob.	Leon	● list	
21	ned.	Irena	● list do 14 ^h , plod od 15 ^h	
22	pon.	Marjeta	● plod	20 ^h ○
23	tor.	Marta	● plod	
24	sre.	Modest	● ----, korenina od 11 ^h	
25	čet.	Matija	● korenina	
26	pet.	Sergij	● korenina	
27	sob.	Andrej	● cvet do 8 ^h , korenina od 9 ^h	
28	ned.	Gabrijel	● ----, cvet od 8 ^h	
29	pon.	Ožbalt	● cvet	

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2016, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzenec, tel.: 01/754 07 43.

MAREC – SUŠEC

Čas za presajanje je od 1. 3. ves dan do 3. 3. ob 14. uri in od 16. 3. od 7. ure do 30. 3. ves dan.

1	tor.	Albin	●	list	Presajanje
2	sre.	Janja	●	list	
3	čet.	Martin	●	list do 8 ⁿ , plod od 9 ⁿ	Konec presajanja ob 14 ⁿ
4	pet.	Kazimir		plod	
5	sob.	Janez		plod do 14 ⁿ , korenina od 15 ⁿ	
6	ned.	Nika		korenina	
7	pon.	Tomaž		korenina do 14 ⁿ , cvet od 15 ⁿ	
8	tor.	Janez		cvet	
9	sre.	Franciška		----, list od 12 ⁿ	3 ⁿ ●
10	čet.	40 mučencev		----	
11	pet.	Krištof		list	
12	sob.	Gregor		plod	
13	ned.	Kristina		plod do 11 ⁿ , korenina od 12 ⁿ	
14	pon.	Matilda		korenina	
15	tor.	Klemen		korenina	
16	sre.	Hilarij	●	cvet do 8 ⁿ , plod od 9 ⁿ	Začetek presajanja ob 7 ⁿ
17	čet.	Jerica	●	cvet	
18	pet.	Edvard	●	list	
19	sob.	Jožef	●	list	
20	ned.	Srečko	●	plod	
21	pon.	Benedikt	●	plod	
22	tor.	Vasilij	●	plod do 9 ⁿ , ----	
23	sre.	Jože	●	korenina do 9 ⁿ , ----	13 ⁿ ○
24	čet.	Gabrijel	●	korenina do 13 ⁿ , list od 14 ⁿ	
25	pet.	Minka	●	----	
26	sob.	Maksima	●	----	
27	ned.	Rupert	●	cvet	velikonočna nedelja
28	pon.	Janez	●	list	velikonočni ponedeljek
29	tor.	Ciril	●	list	
30	sre.	Bogo	●	list	
31	čet.	Benjamin		----	Konec presajanja ob 00 ⁿ

Dan za list – je pravi čas za delo z rastlinami, ki oblikujejo plod v predelu listov. To so solate, kapusnice, kolerabica, cvetača, listnati peteršilj, radič, endivija, motovilec, blitva in špinača pa tudi trata pred hišo.

APRIL – MALI TRAVEN

Čas za presajanje je od 12. 4. ob 16. uri do 27. 4. ob 6. uri.

1	pet.	Hugo		----, plod od 16 ⁿ	
2	sob.	Franc		korenina	
3	ned.	Ljuba		korenina	
4	pon.	Izidor		cvet	
5	tor.	Vinko		cvet do 17 ⁿ , ----	
6	sre.	Viljem		----, list od 13 ⁿ	
7	čet.	Darko		----	14 ⁿ ●
8	pet.	Albert		----, plod od 9 ⁿ	
9	sob.	Tomaž		plod	
10	ned.	Metilda		korenina	
11	pon.	Leon		korenina	
12	tor.	Lazar	●	korenina do 9 ⁿ , list od 10 ⁿ	Začetek presajanja ob 16 ⁿ
13	sre.	Ida	●	cvet	
14	čet.	Valerij	●	----, plod od 8 ⁿ	
15	pet.	Helena	●	list	
16	sob.	Bernarda	●	plod	
17	ned.	Rudi	●	plod	
18	pon.	Konrad	●	plod do 9 ⁿ , list od 10 ⁿ do 15 ⁿ , ----	
19	tor.	Leon	●	korenina	
20	sre.	Neža	●	korenina	
21	čet.	Simeon	●	korenina do 9 ⁿ , cvet od 10 ⁿ	
22	pet.	Leonida	●	korenina	8 ⁿ ○
23	sob.	Vojko	●	cvet	
24	ned.	Jurij	●	cvet do 9 ⁿ , list od 10 ⁿ	
25	pon.	Marko	●	list	
26	tor.	Marcelin	●	list	
27	sre.	Jaroslav	●	plod do 10 ⁿ , ----	Konec presajanja ob 6 ⁿ dan upora proti okupatorju
28	čet.	Pavel		----	
29	pet.	Robert		----, korenina od 11 ⁿ	
30	sob.	Katarina		korenina	

Ajda ● mlaj
○ ščip

---- z rastlinami se ne dela

● čas za presajanje

MAJ – VELIKI TRAVEN

JUNIJ – ROŽNIK

Čas za presajanje je od 10. 5. ves dan do 24. 5. ob 13. uri.

Čas za presajanje je od 6. 6. ob 12. uri do 20. 6. ob 20. uri.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	ned.	Jože <small>praznik dela</small>	korenina do 10 ^a , cvet od 11 ^a
2	pon.	Boris <small>praznik dela</small>	cvet
3	tor.	Aleksander	----, plod od 8 ^a do 13 ^a , list od 14 ^a
4	sre.	Cveto	list
5	čet.	Angel	list do 17 ^a , ----
6	pet.	Janez	---- 22 ^a ●
7	sob.	Stanko	plod do 18 ^a , ----
8	ned.	Viktor	korenina do 9 ^a , ----
9	pon.	Gregor	----
10	tor.	Izidor	● cvet do 13 ^a , plod od 14 ^a <small>Začetek presajanja ob 1^a</small>
11	sre.	Žiga	● cvet do 19 ^a
12	čet.	Pankracij	● list do 18 ^a , ----
13	pet.	Servacij	● plod
14	sob.	Bonifacij	● plod
15	ned.	Zofka <small>binkošti</small>	● plod do 18 ^a , ----
16	pon.	Janez	● korenina
17	tor.	Jošt	● korenina
18	sre.	Erik	● korenina do 14 ^a , cvet od 15 ^a
19	čet.	Ivo,	● korenina
20	pet.	Bernard	● cvet
21	sob.	Feliks	● cvet do 15 ^a , list od 16 ^a 24 ^a ○
22	ned.	Milan	● list
23	pon.	Željko	● list
24	tor.	Suzana	● plod <small>Konec presajanja ob 13^a</small>
25	sre.	Gregor	plod
26	čet.	Zdenko	plod do 13 ^a , korenina od 14 ^a
27	pet.	Janez	korenina
28	sob.	Avguštin	korenina do 16 ^a , cvet od 17 ^a
29	ned.	Magdalena	cvet
30	pon.	Ivana	----, list od 13 ^a do 17 ^a , plod od 18 ^a
31	tor.	Angela	plod do 8 ^a , list od 9 ^a

1	sre.	Fortunat	list
2	čet.	Erazem	plod
3	pet.	Pavla	----
4	sob.	Franc	korenina
5	ned.	Valerija	korenina 5 ^a ●
6	pon.	Norbert	● ---- <small>Začetek presajanja ob 12^a</small>
7	tor.	Robert	● ----, cvet od 17 ^a
8	sre.	Medard	● list
9	čet.	Primož	● list do 18 ^a , plod od 19 ^a
10	pet.	Marjeta	● plod
11	sob.	Srečko	● plod
12	ned.	Janez	● plod do 13 ^a , korenina od 14 ^a
13	pon.	Anton	● korenina
14	tor.	Vasilij	● korenina
15	sre.	Vid	● cvet do 17 ^a , korenina od 18 ^a
16	čet.	Beno	● korenina do 10 ^a , cvet od 11 ^a
17	pet.	Dolfe	● cvet
18	sob.	Marko	● list
19	ned.	Julijana	● list
20	pon.	Silverij	● list do 11 ^a , plod od 12 ^a <small>Konec presajanja ob 20^a</small> 13 ^a ○
21	tor.	Alojz	plod
22	sre.	Ahac	plod do 19 ^a , ----
23	čet.	Kresnica	korenina
24	pet.	Janez	korenina
25	sob.	Hinko <small>dan državnosti</small>	cvet
26	ned.	Stojan	----, plod od 12 ^a do 18 ^a , list od 19 ^a
27	pon.	Ema	----
28	tor.	Hotimir	----, list od 16 ^a
29	sre.	Peter, Pavel	list do 11 ^a , plod od 12 ^a
30	čet.	Emilija	plod

Ajda

Dan za cvet – k cvetnim rastlinam štejemo vse rastline, pri katerih želimo doseči bogato in dolgo cvetenje, to so enoletne cvetlice in trajnice, cvetoče grmovnice nekatere zdravilne rastline pa tudi brokoli.

JULIJ – MALI SRPAN

Čas za presajanje je od 3. 7. od 23. ure do 18. 7. ob 5. uri ter 31. 7. od 9. ure.

1	pet.	Bogoslav	-----	
2	sob.	Marija	korenina	
3	ned.	Irenej	● cvet	Začetek presajanja ob 23
4	pon.	Urh	● cvet	13●
5	tor.	Anton	● cvet do 18 ^a , list od 19 ^a	
6	sre.	Bogomila	● list do 14 ^a , cvet od 15 ^a	
7	čet.	Ciril, Metod	● plod	
8	pet.	Špela	● plod	
9	sob.	Veronika	● ----, plod od 8 ^a do 10 ^a , ----, plod od 15 ^a	
10	ned.	Ljubica	● korenina do 17 ^a , cvet od 18 ^a	
11	pon.	Olga	● ----, korenina od 8 ^a	
12	tor.	Mohor	● korenina	
13	sre.	Evgen	● cvet do 11 ^a , korenina od 12 ^a do 18 ^a , cvet od 19 ^a	
14	čet.	Franc	● cvet	
15	pet.	Vladimir	● list	
16	sob.	Marija	● list do 19 ^a , ----	
17	ned.	Aleš	● cvet do 9 ^a , list od 10 ^a do 18 ^a , plod od 19 ^a	
18	pon.	Miroslav	● plod	Konec presajanja ob 5
19	tor.	Vincenc	list do 12 ^a , plod od 13 ^a	
20	sre.	Marjeta	korenina do 8 ^a , list od 9 ^a do 19 ^a , ----	1○
21	čet.	Danilo	korenina	
22	pet.	Majda	cvet	
23	sob.	Branislav	----, cvet od 14 ^a	
24	ned.	Kristina	list	
25	pon.	Jakob	list	
26	tor.	Ana	list do 16 ^a , plod od 17 ^a	
27	sre.	Sergij	-----	
28	čet.	Zmago	plod do 9 ^a , korenina od 10 ^a	
29	pet.	Marta	korenina	
30	sob.	Julita	korenina	
31	ned.	Ignac	● cvet	Začetek presajanja ob 8

AVGUST – VELIKI SRPAN

Čas za presajanje je od 1. 8. ves dan do 14. 8. ob 14. uri in od 27. 8. ob 15. uri do 31. 8. ves dan.

1	pon.	Peter	● cvet do 16 ^a , list od 17 ^a	Presajanje
2	tor.	Alfonz	● list	23●
3	sre.	Lidija	● list do 12 ^a , plod od 13 ^a	
4	čet.	Dominik	● plod do 8 ^a , ----	
5	pet.	Marija	● ----	
6	sob.	Ljubo	● ----, korenina od 8 ^a	
7	ned.	Kajetan	● korenina	
8	pon.	Miran	● korenina	
9	tor.	Janez	● korenina do 16 ^a , cvet od 17 ^a	
10	sre.	Lovrenc	● cvet do 15 ^a , plod od 16 ^a	
11	čet.	Suzana	● cvet do 14 ^a , list od 15 ^a	
12	pet.	Klara	● list	
13	sob.	Lilijana	● list	
14	ned.	Demetrij	● plod	Konec presajanja ob 14
15	pon.	Marija <small>Marijino vnebovzetje</small>	plod	
16	tor.	Rok	plod do 11 ^a , korenina od 12 ^a	
17	sre.	Pavel <small>združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom</small>	korenina	
18	čet.	Helena	plod do 8 ^a , korenina od 9 ^a do 12 ^a , cvet od 13 ^a	12○
19	pet.	Ljudevit	cvet do 10 ^a , ----	
20	sob.	Bernard	cvet do 7 ^a , list od 8 ^a	
21	ned.	Ivana	list do 15 ^a , ----	
22	pon.	Timotej	----, list od 17 ^a	
23	tor.	Filip	plod	
24	sre.	Jernej	plod do 14 ^a , korenina od 15 ^a	
25	čet.	Ludvik	korenina	
26	pet.	Viktor	korenina	
27	sob.	Jože	● cvet	Začetek presajanja ob 15
28	ned.	Avguštin	● cvet	
29	pon.	Janez	● list	
30	tor.	Roza	● list	
31	sre.	Rajko	● plod	

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2016, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

SEPTEMBER – KIMAVEC

Čas za presajanje je od 1. 9. ves dan do 10. 9. ob 23. uri in od 23. 9. od 18. ure do 30. 9. ves dan.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	čet.	Tilen	● -----	Presajanje 11 ^h ●
2	pet.	Štefan	● plod do 14 ^h , korenina od 15 ^h	
3	sob.	Dora	● korenina do 11 ^h , ----, korenina od 17 ^h	
4	ned.	Zalka	● korenina	
5	pon.	Lovrenc	● korenina	
6	tor.	Zaharija	● korenina do 9 ^h , cvet od 10 ^h	
7	sre.	Marko	● plod do 11 ^h , cvet od 12 ^h	
8	čet.	Marija	● list	
9	pet.	Peter	● list	
10	sob.	Nikolaj	● list do 12 ^h , plod od 13 ^h	Konec presajanja ob 23 ^h
11	ned.	Milan	plod	
12	pon.	Gvido	plod	
13	tor.	Filip	korenina	
14	sre.	Rasto	korenina	
15	čet.	Nikodem	v rnitvev Primorske k matični domovini cvet	
16	pet.	Ljudmila	cvet do 16 ^h , list od 17 ^h	21 ^h ○
17	sob.	Frančiška	list	
18	ned.	Irena	-----	
19	pon.	Suzana	----, plod od 8 ^h	
20	tor.	Svetlana	plod	
21	sre.	Matej	----, korenina od 8 ^h	
22	čet.	Mavricij	korenina	
23	pet.	Slavojko	-----	Začetek presajanja ob 18 ^h
24	sob.	Nada	----, cvet od 15 ^h	
25	ned.	Gojmir	cvet do 9 ^h , ----	
26	pon.	Justina	-----	
27	tor.	Kozma, Damijan	plod	
28	sre.	Venčeslav	plod	
29	čet.	Mihael	plod do 9 ^h , ----, plod od 15 ^h	
30	pet.	Sonja	korenina do 16 ^h , ----	

Dan za plod – je pravi dan za setev, nego in spravilo vseh naših žit pa tudi naših plodovk kot so paradižnik, paprika, fižol, grah, kumarice, buče in bučke,, leča, soja, pa tudi jagode, vse sadno drevje in jagodičevje.

OKTOBER – VINOTOK

Čas za presajanje je od 1. 10. ves dan do 8. 10. ob 7. uri in od 21. 10. od 3. ure do 31. 10. ves dan.

1	sob.	Julija	● korenina do 11 ^h , cvet od 12 ^h	Presajanje 2 ^h ●
2	ned.	Bogumil	● korenina	
3	pon.	Terezija	● korenina do 17 ^h , cvet od 18 ^h	
4	tor.	Franc	● cvet	
5	sre.	Marcel	● list	
6	čet.	Vera	● list	
7	pet.	Marko	● list	
8	sob.	Brigita	● plod	Konec presajanja ob 7 ^h
9	ned.	Abraham	plod	
10	pon.	Danijel	korenina	
11	tor.	Milan	korenina	
12	sre.	Maks	----, cvet od 9 ^h	
13	čet.	Edvard	----, cvet od 16 ^h	
14	pet.	Veselko	list	
15	sob.	Terezija	list	
16	ned.	Jadviga	list do 13 ^h , ----	7 ^h ○
17	pon.	Marjeta	----, plod od 15 ^h	
18	tor.	Luka	korenina	
19	sre.	Etbin	korenina	
20	čet.	Irena	korenina do 16 ^h , cvet od 17 ^h	
21	pet.	Urška	● cvet	Začetek presajanja ob 3 ^h
22	sob.	Vendelin	● cvet do 17 ^h , list od 18 ^h	
23	ned.	Severin	● list	
24	pon.	Rafael	● plod	
25	tor.	Darija	● plod	
26	sre.	Lucijan	● plod	
27	čet.	Sabina	● korenina	
28	pet.	Simon	● korenina	
29	sob.	Ida	● korenina	
30	ned.	Marcel	● korenina	19 ^h ●
31	pon.	Bolfenk	dan reformacije ●	-----

NOVEMBER – LISTOPAD

Čas za presajanje je od 1. 11. ves dan do 4. 11. ob 13. uri in od 17. 11. od 12. ure do 30. 11. ves dan.

1	tor.	dan spomina na mrtve ●	-----	Presajanje
2	sre.	Dušanka ●	list	
3	čet.	Silva ●	list	
4	pet.	Drago ●	plod	Konec presajanja ob 13 ^h
5	sob.	Zahar	list do 11 ^h , plod od 12 ^h	
6	ned.	Lenart	plod do 12 ^h , korenina od 13 ^h	
7	pon.	Engelbert	korenina	
8	tor.	Bogomir	korenina do 16 ^h , ----	
9	sre.	Teodor	cvet do 12 ^h , ----	
10	čet.	Andrej	cvet do 12 ^h , list od 13 ^h	
11	pet.	Martin	list	
12	sob.	Emil	list	
13	ned.	Stanislav	plod	
14	pon.	Nikolaj	-----	15 ^h ○
15	tor.	Polde	korenina	
16	sre.	Jerica	korenina	
17	čet.	Gregor ●	cvet	Začetek presajanja ob 12 ^h
18	pet.	Roman ●	cvet	
19	sob.	Elizabeta ●	list	
20	ned.	Srečko ●	list do 13 ^h , plod od 14 ^h	
21	pon.	Marija ●	plod	
22	tor.	Cilka ●	plod	
23	sre.	Klemen ● <small>dan Rudolfa Maistra</small>	korenina	
24	čet.	Janez ●	korenina	
25	pet.	Katarina ●	korenina	
26	sob.	Konrad ●	list	
27	ned.	Vigil ●	cvet	
28	pon.	Jakob ●	cvet do 16 ^h , ----	
29	tor.	Radivoj ●	list	14 ^h ●
30	sre.	Andrej ●	list	

● mlaj ----- z rastlinami se ne dela

○ ščip ● čas za presajanje

Ajda

DECEMBER – GRUDEN

Čas za presajanje je od 1. 12. do 8. ure in od 15. 12. ves dan do 29. 12. ob 4. uri.

1	čet.	Marijan ●	plod	Konec presajanja ob 8 ^h
2	pet.	Blanka	----, plod od 9 ^h	
3	sob.	Franc	plod	
4	ned.	Barbara	korenina	
5	pon.	Savo	korenina	
6	tor.	Miklavž	cvet do 14 ^h , ----	
7	sre.	Ambrož	cvet	
8	čet.	Marija	list	
9	pet.	Valerija	list	
10	sob.	Smiljan	list do 12 ^h , plod od 13 ^h	
11	ned.	Danijel	plod	
12	pon.	Aljoša	list do 11 ^h , ----	
13	tor.	Lucija	----, korenina od 14 ^h	
14	sre.	Dušan	korenina do 12 ^h , cvet od 13 ^h	1 ^h ○
15	čet.	Kristina ●	cvet	Začetek presajanja ob 00 ^h
16	pet.	Albina ●	cvet do 10 ^h , list od 11 ^h	
17	sob.	Lazar ●	list	
18	ned.	Teo ●	plod	
19	pon.	Urban ●	----, plod od 10 ^h	
20	tor.	Julij ●	-----	
21	sre.	Tomaž ●	----, korenina od 13 ^h	
22	čet.	Mitja ●	korenina	
23	pet.	Viktorija ●	korenina	
24	sob.	Eva ●	korenina do 10 ^h , cvet od 11 ^h	
25	ned.	božič ●	----, korenina od 9 ^h	
26	pon.	Štefan ● <small>dan samostojnosti in enotnosti</small>	list	
27	tor.	Janez ●	list	
28	sre.	Živko ●	list do 13 ^h , plod od 14 ^h	
29	čet.	David ●	plod	Konec presajanja ob 4 ^h 8 ^h ●
30	pet.	Evgen	plod	
31	sob.	Silvester	korenina	

Jože Košnjek

DECEMBER 2014

Janša in Kordež na prostosti

V začetku meseca nas je presenetila novica, da so se v Sloveniji pojavile ošpice, nevarna nalezljiva bolezen, ki naj bi bila že odpravljena. Za nekatere bolj, za druge pa manj presenetljiva pa je bila tudi novica, da je ustavno sodišče v zadevi Patria do končne odločitve prekinilo izvajanje zaporne kazni za prvoobtoženega Janeza Janšo. Sodniki bodo ugotavljali, ali so bile Janši kršene pravice ali ne. Po odločitvi vrhovnega sodišča je iz zapore na Dobu, kjer je prestajal 6,5-letno zaporno kazen, na prostost odšel tudi obsojeni direktor Merkurja Bine Kordež. Sodili mu bodo znova.

Po svetu in žal tudi pri nas se je nadaljevalo nasilje. V Kungoti je moški najprej ubil mamo in nato še očeta in zbežal v Avstrijo, kjer so ga ujeli. Na Viču v Ljubljani je moški pred lokalom ustrelil znanstvenika in direktorja Kemijskega inštituta v Ljubljani dr. Janka Jamnika. Domnevnega morilca so aretirali. Policija je sporočila žalostno statistiko, da je

Silvestrski požar v Škofji Loki

bilo lani v Sloveniji več surovih zločinov kot leto prej. Tudi hujših nesreč je bilo več. Ena takšnih je bil v snegu, ledu in burji konec meseca pri Postojni, v katero je bilo vpletenih okrog 50 vozil, ena oseba pa je umrla. K spodobnejšemu življenju je v govoru visokim kurijskim duhovnikom pozval tudi papež Frančišek, ki jih je okrcal zaradi občutka nesmrtnosti, kamnitega srca, pohlepa, narcizma in podobnih pregreh. Poročajo, da je bil zaradi tega deležen hladnejšega aplavza.

Športniki so navduševali

Slovenski športniki so nam decembra polepšali marsikateri dan. Blejka Katja Višnar, ki večinoma živi na Norveškem, je bila druga v sprinterski tekmi za svetovni pokal. Tina Maze je zmagala v smuku v Lake Luisu in s 25. zmagovo

svetovnem pokalu prehitela Petro Majdič, ki jih je zbrala 24. Smučarska skakalka Špela Rogelj je v Lillehammerju dosegla prvo slovensko zmago v tej disciplini v svetovnem pokalu. Biatlonc Jakov Fak je bil tretji na tekmi v Oestersundu, nato pa še četrti. Smučarski skakalec Peter Prevc je z drugim mestom v Lillehammerju nadaljeval z odlično sezono. Med desetimi najboljšimi je bila biatlonka Teja Gregorin. Žal se naši biatlonci niso najbolj izkazali na domači tekmi na Pokljuki, na kateri je bilo veliko gledalcev. Še dva dogodka s področja športa. Za najboljše športnike v letu 2014 so bili izbrani Tina Maze, Peter Prevc in hokejska reprezentanca Slovenije. Za najboljšo mlado športnico je bila izbrana atletinja Maruša Mišmaš. Manj zadovoljni so bili nogometaši Maribora, ki so izpadli iz tekmovanja v ligi prvakov.

Marija Stopar je bila stara sto let.

Obnovljen plavalni bazen v Železnikih

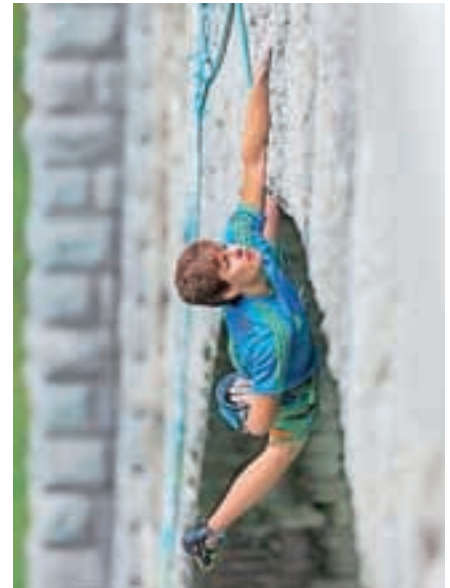
Finci kupili kranjsko tovarno

V Železnikih so obnovili leta 1976 zgrajeni plavalni bazen in začeli obnavljati tudi vodovod. V Kranjski Gori sta Sandra in Samo Kompare odprla nov hostel Barovc. V občini Gorenja vas - Poljane so ob 20. obletnici ustanovitve občine za častnega občana imenovali domačina, pokojnega pisatelja Vladimira Kavčiča. Policisti so prišli na sled mlademu Leščanu, ki je osumljen povzročitelje petih požarov v letu 2012. Nad polovični delež kranjske Iskre ISD je kupil finski sklad KJK. Vodenje družbe je prevzel Igor Hafnar. Podjetnik Miha Zalokar je kupil novi del radovljiškega hotela Grajski dvor. Podjetje Svilanit je preselilo proizvodnjo na tuje. V Kamniku je ostala le trgovina. Občina Cerklje bi rada kupila večinski delež smučišča na Krvavcu. Na Gorenjskem so inšpektorji zaprli sedem gostinskih lokalov. Občina Kamnik je prejela certifikat urada OZN za zmanjševanje tveganja nesreč. Agrarni skupnosti Dovje - Mojstrana so vrnili 2500 hektarov veliko parcelo pod Triglavom. Največje posebnosti vključno s severno steno, ledenikom, vrhom in breznom pa ostajajo v državni lasti. V občinah Kranj, Naklo in Preddvor so se pritoževali, ker je država zamujala z denarjem za gradnjo kanalizacije in vodovoda. Vaščani Bašlja so se celo zbrali na protestnem zboru. Marija Stopar z Blejske Dobrave je bila stara 100 let, Kristina Tarman iz Podmežakle pa 105. V Zgoši se je začelo umiranje nekdanj cvetočega podjetja Sea-

way Design, ki se je znašlo v težkem položaju. Zaposleni so na to opozorili s stavko.

Tragedija pod Grintovcem, eksplozija v Škofji Loki

Med lovom na gamse sta na travnatem pobočju pod Virnikovim Grintovcem zdrsnila v globino domači lovec Damjan Smrtnik in njegov prijatelj Marko Gerdin iz okolice Trebnjega. Padca nista preživela. Na Jesenicah je zaživela Hiša sreče, v Kamniku pa so znova odprli hotel Malograjski dvor in se odločili za obnovo sedežnice na Veliki planini. Radovljičani so za praznik v čast Linharta podelili plakete Egiju Gašperšiču, Majdi Odar in Jožetu Erženu. V Gorajtah pri Virmašah so postavili Pravljlično deželo. V

Plezalec Domen Škofic na Solkanskem mostu

Mojstrani so praznovali 50-letnico osnovne šole, ki je bila pred tem na Dovjem. V Škofji Loki so podelili Severjeve nagrade. Med prejemniki sta tudi igralka Prešernovega gledališča iz Kranja Vesna Slapar in ljubiteljski igralec Gledališča Toneta Čufarja Jesenice Borut Verovšek. Škofjeloški Lions klub je podaril 8000 evrov družinam, ki so jih prizadele poplave. Zaradi večletne izgube je bila družba Šport hotel Pokljuka poslana v stečaj. In še radosten in žalosten dogodek za konec leta. V Brebovici so zgradili nov most. Starega je odnesla voda. Na osrednjem trgu v Škofji Loki pa je na silvestrovo eksplozija uničila hišo in zanetila požar. Na Jezerskem je bilo drugače. Najbolj pogumni so za silvestrovo zaplaval v mrzlem Planšarskem jezeru, med njimi tudi župan Jurij Rebolj.

- Direktor Term Olimia **Zdravko Počivalšek** je bil imenovan za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo v vladi **Mira Cerarja**.
- **Marka Zidanška** so na kongresu v Podčetrtku izvolili za novega predsednika Slovenske ljudske stranke.
- V 88. letu starosti je umrl vodilni slovenski jezikoslovec, akademik **dr. Jože Toporišič**.
- Za novega predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije je bil izvoljen **Bogdan Gabrovce**. Nasledil je **Janeza Kocjančiča**, ki je komite vodil 23 let. Gabrovčev tekmeč je bil ljubljanski župan Zoran Jankovič.
- Češka družba Kofola je kupila Radensko iz Radencev. Lastnik Kofole je Grk **Kostas Samaras**.
- V 83. letu starosti je umrl najbolj produktiven slovenski pesnik **Tomaž Šalamun** (1941–2014).
- **Špela Munih Stanič** je bila imenovana za direktorico Javnega gospodarskega zavoda Brdo, **Nataša Durjava** pa za ravnateljico Vrta Tržič.

Sumljiva bolnikova smrt

Nameščanje žarometov na kranjski skalalnici

Sredi januarja se je začela zgodba o sumljivih smrtnih primerih bolnikov na Nevrološki kliniki v Ljubljani. Za dejanje so osumili zdravnika dr. Ivana Radana, ki naj bi dal hudo bolnemu prevelik odmerek kalija. Primeri nepojasnjenih smrti težkih bolnikov in evtanazije naj bi se dogajali že leta 2013. Obtoženi zdravnik je dejal, da ni ubil bolnika, ampak je samo želel opozoriti na neurejene raz-

mere na kliniki. Na kongresu Socialnih demokratov v Celju so za predsednika izvolili Dejana Židana, za podpredsednika pa Tanjo Fajon in Janka Vebra. Na proslavi v Dražgošah je govornik akademik dr. Anton Vratusa Slovence pozval k spravi. Javnost je bila pozorna na sojenje novinarjem Anuški Delić (Delo) in Eriku Valenčiču (TVS), ki naj bi s svojim pisanjem izdajala tajne podatke o delo-

Urška Ravnikar s sinom Žanom

vanju desničarskih organizacij v Sloveniji. Svet in z njim tudi Slovenija se je spomnila 70. obletnice osvoboditve koncentracijskega taborišča Auschwitz in holokavsta ali šoe po hebrejsko, v katerem je pod nacizmom umrlo na milijone Judov. V Sloveniji so samo iz Prekmurja poslali v Auschwitz 387 Judov, od katerih se jih je vrnilo le 65. Obsojenega Igorja Bavčarja so zdravniki Medicorja v Izoli zadržali v bolnici, ker ni bil sposoben za prestajanje kazni na Dobu. Vlada je sprejela rebalans proračuna in se glede denarja dogovorila tudi z občinami. Nadškofija Maribor se je z upniki dogovorila za višino in način vračanja dolga ter se tako izognila stečajju. Konec januarja sta nas zajela sneg in mraz ter povzročila pravi prometni kaos.

Teroristi udarili v Parizu

Skupina teroristov, pripadnikov Al Kaidе, je udarila v Parizu. Najprej so v judovski trgovini ugrabili talce. Med napadom policije so bili ubiti štirje talci in vodja teroristov, temnopolti Amedy Coulibaly. Skoraj istočasno so napadli uredništvo tednika Charlie in ubili 12 ljudi. Zločin naj bi zagrešila brata Kouachi alžirskega rodu. V Parizu in nekaterih drugih mestih so bili množični shodi za mir in proti terorizmu ter nasilju, pa tudi proti muslimanom. Na Jesenicah so se pojavili do muslimanov sovražni grafiti. Slovenija naj bi bila glede terorizma varna država, je poudarjalo državno vodstvo.

Športne zmage in porazi

Za januar lahko zapišemo, da je bil mesec sijaja slovenskega športa. Samo na kratko. Smučarski skakalec Peter Prevc je bil skupno tretji na novoletni skalni turneji, v Sapporu pa je zmagal. Deskar Žan Košir je z zmago v Bad Gasteinu osvojil tudi svetovni pokal v deskarskem slalomu. Jurij Tepeš je bil tretji na tekmi letalcev na Kulmu. Tina Maze je bila druga na flachuskem slalomu. Skakalci in skakalke so bili izvrstni v Zakopanah. Tretji je bil biatlonec Jakov Fak. En zgrešen strel mu je odne-

Avstralski Slovenec Anthony Tomažin se je zanimal za nakup smučišča Vogel.

sel zmago. Filip Flisar je postal svetovni prvak v smučarskem krosu. Športni vrhunec je bila tekma smučarskih skakalcev v Willingenu, kjer so Peter Prevc, Jernej Damjan, Jurij tepeš in Nejc Dežman ekipno zmagali, na posamični tekmi pa so bili Prevc, Tepeš in Damjan med desetimi. Manj uspešni so bili rokometaši na svetovnem prvenstvu v Dohi v Katarju. Bili so osmi, čeprav so bila pričakovanja višja.

Elanovo znanje v Katarju

Na svetovnem rokometnem prvenstvu v Dohi v Katarju Slovenije niso zastopali le rokometaši, ampak tudi podjetje Elan Inventa iz Begunj, ki je opremilo tri dvorane, v katerih je potekalo tekmovanje.

Sodelovanje Elana s Katarjem se je začelo že leta 2012. Evropska komisija je opomnila Slovenijo, naj Elan vrne deset milijonov državne pomoči. V Smučarskem skakalnem centru Gorenja Sava v Kranju so zasvetile luči, ki bodo omogočale tudi nočne tekme in treninge. Pravoslavni verniki so praznovali božič, radovljiška vinogradniška družina Šparon pa je slavila 20-letnico delovanja. Jeseniški Radio Triglav je praznoval pol stoletja delovanja. V Bohinju so iskali pogrešano Katjo Sodja. Nadzorni svet BSC, poslovno-podpornega centra Kranj, je razrešil direktorja Bogomirja Filipiča, svet Triglavskega narodnega parka pa ni soglašal z imenovanjem Bogomila Breznika za direktorja zavoda, kot je predlagala vlada. Sedanje vod-

stvo Merkurja je za devet milijonov evrov odškodninsko tožilo člane nekdanje uprave in nadzornega sveta. Kmetijska zadruga Sloga iz Kranja je podjetju Agro Gorenjska prodala KŽK. Glavna dejavnost podjetja bo prireja mleka. V Črni v kamniški občini so se pritoževali zaradi spornega delovanja asfaltne baze. Na Jesenicah so oropali pošto. Dva storilca je posnela kamera. Dva roparja sta izbrala za tarčo tudi banko v Kranjski Gori. V Medpodjetniškem izobraževalnem centru v Škofji Loki so ustanovili konzorcij podjetij za kvalitetno tehnično izobraževanje. V Sorici že nekaj let sprašujejo, kdaj bo obnovljena štiri kilometre dolga cesta do Podrošča. Obnovo ceste so začeli obljubljeni že leta 2005. Na Bledu so opozorili, da sta nezgrajeni obvoznici tudi državni problem. V škofjeloškem invalidskem podjetju je izbruhnil požar. En delavec se je opekel. Jeseniško Fotografsko društvo je prejelo zlati znak Javnega sklada za kulturne dejavnosti. V jeseniški porodnišnici pa sta se rodila dvojčka. Marija Derlink iz Zale je bila stara 100 let.

- V letu 2015 je v kranjski porodnišnici prva rodila Urška Ravnikar s Križne Gore sina **Žana**, na Jesenicah pa mama **Irena** hčerko **Zojo Tomašič**.
- V 73. letu starosti je umrl dolgoletni direktor slovenske carine in predsednik Rdečega križa Slovenije **Franc Košir** iz Mavčič.
- Na predsedniških volitvah na hrvaškem je zmagala **Kolinda Grabar Kitarović**, ki je tesno premagala dosedanjega predsednika **Iva Josipovića**.
- **Brent Hartley**, karierni diplomat iz Teksasa, je postal novi ameriški veleposlanik v Sloveniji.
- V starosti 90 let je umrl **saudski kralj Abdulah**, eden najvplivnejših ljudi na svetu. Bil je sin ustanovitelja države Ibn Sauda.
- Na volitvah v Grčiji je zmagala levičarska stranka **Siriza Aleksisa Ciprasa**, ki je napovedal konec varčevanja.
- Združenje Manager je priznanje za življenjsko delo podelilo dolgoletni direktorici Poslovne šole Bled **dr. Danici Purg**.

Slaba cesta na Sorico

FEBRUAR 2015

Petrov zgodovinski polet

Pustna povorka v Kranju

Februar je bil za Slovenke in Slovence po zaslugi športnikov izjemen mesec. Smučarski skakalec Peter Prevc je v soboto, 14. februarja, na povečani letalnici v norveškem Vikersundu kot prvi zemljan na smučeh poletel 250 metrov in s tem postavil svetovni rekord v poletih. Peter je za Jožetom Šlibarjem, ki je leta 1961 s 141 metri dosegel svetovni

rekord v smučarskih skokih drugi Slovenec s svetovnim rekordom v poletu na smučeh. Žal je Peter že naslednji dan rekord izgubil, saj je domačin Anders Fannemel poletel poldrugi meter dlje. Drugi vrhunec slovenskega športa se je dogajal na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v Beaver Creeku, kjer je Tina Maze zmagala v kombinaciji in

smuku, v superveleslalomu pa je bila druga. Skupaj je na velikih tekmovanjih osvojila 12 kolajn. Tini je bila enakovredna le Avstrijka, kasnejša zmagovalka svetovnega pokala, Anna Fenninger. Žal je bila Tina manj uspešna na domačem tekmovanju v Mariboru. Februarsko športno pravljico so dopolnjevali biatlonec Jakov Fak z dvema zmagama na Češkem in smučarski skakalci z ekipno zmago v Willingenu, ki so bili slabši na svetovnem prvenstvu v Falunu. Tu so solidno tekmovali tudi naše tekačice na smučeh.

Rdeči snežni alarm

Zaradi grožnje močnega sneženja je bil v Sloveniji razglašen rdeči alarm. Avtoceste so bile zaprte, prav tako pa tudi nekatere šole in vrtci. Vlada je sprejela načrt uvedbe davčnih blagajn. Del slovenske politike, predvsem Socialni demokrati, so predlagali zakonsko omejitev državnega financiranja zasebnih šol. Statistiki in gospodarski analitiki so izračunali, da je bila leta 2014 v Sloveniji dosežena gospodarska rast, ki naj bi se nadaljevala tudi letos. Vendar razlogov za odpravo varčevalnih ukrepov še ni. Stranka DeSUS pa je že napovedala zahtevo po višjih pokojninah. Med domačimi dogodki so omembe vredni: sklep višjega sodišča, da obsojeni Igor Bavčar zaradi bolezni do konca aprila ne more v zapor, odločitev ustavnega sodišča o zavrnitvi pritožbe Toneta Krkoviča in Ivana Črnkoviča zaradi domnevnega kršenja človekovih pravic in najdražja, 200 milijonov dolarjev vredna prestopa v zgodovini slovenskega športa, ko sta košarkarja, brata Goran in Zoran Dragič iz Phoenixa prestopila v Miami. Na tujem je odmevala naraščajoča kriza v Ukrajini, v katero je začela odkrito posegati ruska vojska, sprte strani pa sta skušali miriti predvsem Nemčija in Francija. Nova grška vlada pod vodstvom Aleksisa Ciprasa je začela zavračati stroge varčevalne pogoje evropskih upnikov. To je bil začetek mučnih pogajanj med Evropo in Grčijo, ki je morala na koncu popustiti in sprejeti pogoje upnikov.

Odprtje središča ponovne rabe v Radovljici

Podpisi za urgenco in pediatrijo

Zaradi napovedi, da bodo pediatrično ambulanto iz Žirov preselili v Škofjo Loko, so se začeli protesti občanov in zbiranje podpisov za ohranitev ambulante, šolske posvetovalnice in preventivne. V Kamniku in Komendi so s skoraj 10.000 podpisi občank in občanov zahtevali ohranitev ambulante prve medicinske pomoči v Kamniku. V Škofji Loki in nekaterih okoliških krajih so se razvlele ognjevite razprave o napovedani višji ceni pitne vode in drugih komunalnih uslug ter o gradnji kanalizacije. V škofjeloški občini so februarja podelili priznanja prostovoljcem, gasilcema Juretu Bergantu in Gregorju Lavtarju ter sodelavki Škofjeloškega pasijona Milki Pivk. Lions klub Škofja Loka je daroval družinam, ki jim je požar na Mestnem trgu v Škofji Loki uničil stanovanja.

Tudi februar ni minil brez tragičnih, manj prijetnih dogodkov. Na Zgornji Beli v občini Preddvor je zemlja zasula dva delavca, od katerih je eden umrl. Gorenjski kriminalisti so odkrili nove nezakonitosti pri financiranju menedžerskega odkupa Merkurja in ovadili sedem oseb. Na Bohinjski Beli je požar uničil gostilno Rot, ki je bila tretja najstarejša v Sloveniji. Policisti in kriminalisti so vložili kazensko ovadbo tudi zaradi suma nepravilnosti pri upravljanju Layerjeve hiše v Kranju. Huda tragedija pa se je zgodila v skladišču biomase v Retnjah pri Trziču, kjer je ogljikov monoksid, ki mu rečejo

Grob Prešernove hčerke Ernestine v kranjskem Prešernovem gaju

tudi »skriti ubijalec«, zastrupil osem ljudi, od katerih je lastnik objekta, 74-letni Peter Smuk, umrl. Pokojnik je bil tudi nekdanji župan Trziča.

Februarja je jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger zamenjal direktorja občinske uprave Vitomirja Pretnarja. Pri jeseniški bolnišnici je v vojaški bolnišnici začela delovati urgencia, kar je lep primer uporabe vojaškega objekta v civilne namene. Dr. Breda Oblak je bila imenovana za častno občanko Jesenic. Podjetje Knauf Insulation je moderniziralo proizvodno linijo na Trati in zaposlilo nove delavce. Avstrijski partner pa bo vlagal v Lipov lesno-predelovalni obrat v Bohinjski Bistrici. V Poljčah bo deloval Natov center odličnosti za gorsko bojevanje. V Kranju so nadaljevali z obnovo Doma

upokojencev, v Zdravstvenem domu v Preddvoru pa so dobili novo fizioterapijo. Gasilsko društvo Podbrezje je bilo staro 90 let. V trsteniški cerkvi so obnovili orgle, v Jarčjem Brdu pa so postavili oltar, izdelan iz skale. V zbirnem centru radovljiške komunale so odprli središče ponovne rabe odvrženih odpadkov, ki sta ga zgradila občina in Fundacija Vincenca Drakslerja. Tržiški rotarijanci so finančno pomagali Maželnovi družini iz Podljubelja, ki ji je požar uničil hišo. Kamničani so razpravljali, kaj početi na 72 hektarov velikem območju nekdanje smodnišnice. Deloma zaprti most čez železnico v Mednem je vedno bolj razburjal voznike iz občin, katerih občani se morajo na poti v Ljubljano voziti čezenj. Februar je bil seveda tudi mesec spomina na smrt dr. Franceta Prešerna. Najbolj svečano je bilo v Vrbi in v Kranju.

V Retnjah pri Trziču se je zgodila nesreča zaradi uhajanja ogljikovega monoksida.

- Po devetih letih vladanja je 90-letni **Giorgio Napolitano** odstopil kot italijanski predsednik in ostal dosmrtni senator. Novi predsednik je 73-letni član demokratske stranke **Sergio Mattarella**.
- Prešernove nagrade sta prejela pesnik **Andrej Brvar** in začetnik stripa in animacije v Sloveniji **Miki Muster**.
- Šok je bil tudi za policiste, ki so v Celju ustavili moškega, ki je v avtomobilu prevažal umorjeno ženo.
- V Moskvi so med sprehtodom ubili voditelja opozicije in nasprotnika **Vladimirja Putina Borisa Nemcova**.

MAREC 2015

Nova planiška letalnica

Kje drugje začeti pregled dogodkov v mesecu marcu kot v Planici, kjer so v sredo, 18. marca uradno preizkusili novo in večjo letalnico, ki naj bi zagotavljala varne polete do 250 metrov in dlje? Rožle Žagar je kot prvi preizkuševalec poletel 169, Ernest Prišlič pa 227 metrov. Od četrta do nedelje so potekale dramatične tekme, ki so odločale tudi o zmagovalcu svetovnega pokala v smučarskih skokih. V središču je bil boj našega Petra Prevca z Nemcem Severinom Freudom. Na koncu sta imela oba enako število točk, zaradi večjega števila zmag pa je bil svetovni pokal Nemčev. Prevc pa je bil najboljši v posebnem točkovanju poletov. Planica je bila za nas kraj presežkov. Peter Prevc je letel najprej 238,5 in nato 248,5 metra daleč, kar je njegov drugi najdaljši polet, sodniki pa so mu zanj prisodili pet dvajsetic. Jurij Tepeš je s kamero na čeladi poletel 237,5 metra daleč, kar je bil najdaljši posneti polet v zgodovini. Sobotno ekipno tekmo, ki je bila izvedena v eni seriji, so pred trideset tisoč gledalci dobili Slovenci, nedeljsko tekmo pa Jurij Tepeš. Planica je bila krona izjemne sezone Slovencev v zimskih športih, v kateri so na svetovnih prvenstvih osvojili osem kolajn, 53-krat pa so bili na stopničkih v tekmovanjih za svetovni pokal. Največ

Peter Prevc na zmagovalnem odru v Planici

zaslug za to imajo Tina Maze, ki se ji je skupna zmagala v svetovnem pokalu izmuznila na zadnjih tekmah, Peter Prevc, Jakov Fak, ki je svetovni prvak med biatloncu v skupinskem startu in tretji v skupni razvrstitvi svetovnega pokala, in Žan Košir, ki je z osvojitvijo svetovnega pokala ponovil dosežek Dejana Koširja iz sezone 2002/2003.

Cerarjeve težave z ministri

V začetku marca je državni zbor z 51 glasovi za in 28 proti sprejel spremembe zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Tako je postal zakon življenjska skupnost dveh oseb, s katerim so istospolni partnerji izenačeni s partnerstvom moškega in ženske. Istospolnim partnerjem je bila tako omogočena tudi posvojitev otrok. Nasprotniki tega so protestirali in so že čez en teden vložili v državni zbor 80.518 podpisov za referendum. Državni zbor je konec meseca sklenil, da referendum o človekovih pravicah, kakršen naj bi ta bil, ni dopusten. Zato so pobudniki referendumu koalicija Za otroke gre odločitev državnega zbora dali v presojo ustavnemu sodišču.

Tudi vladanje Mira Cerarja, njegova stranka se je na kongresu v Sežani preimenovala v Stranko modernega centra, ni bilo brez zapletov. Zaradi razkritja o visokih zaslužkih na osnovi avtorskih pogodb na Fakulteti za upravo v Ljubljani je odstopila ministrica za izobraževanje dr. Stanka Setnikar Cankar. Za kandidatko za novo ministrico je premier Miro Cerar predlagal poslanko Klavdijo Markež iz Ptuja. O njej so začele krožiti anonimke o prepisani magistrski nalogi in visokih zaslužkih. Morala je odstopiti. Stolček se je začel majati tudi ministru za obrambo Janku Vebru, ki naj bi z naročilom vojaškim obveščevalcem, naj preverjajo posledice prodaje Telekoma, vpletal vojsko v politiko in presegel zakonske omejitve delovanja vojske na civilnem področju. Tudi Veber je moral oditi.

Škofja Loka v znamenju pasijona

V Škofji Loki so po šestih letih znova uprizorili Škofjeloški pasijon, spokorniško procesijo, ki je več kot tristo let stara gledališka igra, ki jo je napisal pater Romuald oziroma kapucin Lovrenc

Trziške zdravnice pred novo ambulanto

Marušič. V loški občini so praznovali žalostno obletnico – deseto obletnico zaprtja hotela Transturist, gasilcem iz Stare Loke pa dali v upravljanje novo gasilsko vozilo. Starega so dobili gasilci iz Virmaš in Sv. Duha. Kamničan Joško Belec je prejel kipec Civilne zaščite za delo v gasilstvu, tamkajšnja knjižnica pa naj bi se imenovala po pesniku Francetu Balantiču, kar je bilo za nekatere sporno, saj je bil pesnik domobranec. V Kamniku so uredili tudi novo razdelilnico hrane za socialno šibke. Po dolgih letih so odprli obnovljeno Tunjiško cesto. Bohinjski občinski svet je bil proti osnutku upravljavskega načrta Triglavskega narodnega parka in bil presenečen, ker je sodišče zaradi pritožbe Nadškofije Ljubljana razveljavilo gradbeno dovoljenje za novo veliko smučišče. Vlada je kljub nasprotovanju sveta TNP za vršilca dolžnosti direktorja imenovala Bogomila Breznika. V Bohinjski Bistrici so odprli arheološko razstavo Marije Ogrin z naslovom Sv. Janez Krstnik – starodavno svetišče ob Bohinjskem jezeru. V Železnikih so praznovali 200-letnico šole v kraju. Leta 1815 jo je ustanovil župnik Mihael Grošelj, Jakob Demšar pa je bil prvi učitelj. V Kranju in Kamniku so počastili spomin na obletnico rojstva generala Rudolfa Maistra, ki se je rodil 29. marca leta 1874 v Kamniku, v Kokri pa so se spomnili 130-letnice šolstva v dolini. Otroke je začel kot prvi leta 1885 poučevati župnik Jožef Lavtižar. V Kranju se je začel tradicionalni, že 45. Teden slovenske drame. Med odmevnejšimi marčnimi dogodki na Gorenjskem je treba omeniti multikulinarčno prireditev na Jesenicah s predstavitevjo jedi 21 etničnih skupin, odprtje 20. Kmetijsko-obrtnega sejma v Komeni, ki ga je obiskalo 75 tisoč ljudi, imenovanje dr. Brede Oblak in Janeza Majcenoviča za častna občana občin Jesenice in Kamnik, obnovitev doline Hrastnice v občini Škofja Loka, ki so jo lani prizadele poplave, praznovanje 120-letnice Planinskega društva Radovljica, ki ima več kot devetsto članov, in visok jubilej Blejke Pepce Marolt, ki je bila stara 103 leta, pa je lani še obdelovala svojo njivo. Gasilci iz Britofa so dobili novo vozilo. Tržič je v začetku marca dobil novo ambulanto, ki so jo skupaj zgradile domače zdravnice Hermina Krese, Tatjana Peharc in Bojana Kališnik Sušnik.

Razstava ob 120-letnici Planinskega društva Radovljica

Prizor iz Škofjeloškega pasijona

- Na Gorenjskem se je zgodilo kar nekaj nesreč in dogodkov za črno kroniko. Na Koroški Beli je tovornjak povozil pešca. V Radovljici je bil zaboden občan. Storitca so ujeli na Münchenskem letališču. Pod težo tovornjaka se je udril most čez Kokro v Kranju, nesreča pri Šenčurju pa je terjala dve žrtvi.
- Nekdanjega predsednika uprave Luke Koper **Roberta Časarja**, ki bi moral lani v zapor na Dobu, so ujeli v Dominikanski republiki. Skozi Francijo so ga vrnili v Slovenijo. Zaradi domnevno sporne kandidature za evropsko komisarko so kriminalisti obiskali dom **Alenke Bratušek** v Kranju.
- Nekdanji ekonom mariborske nadškofije **Alojzij Cvikel** je bil imenovan za novega mariborskega nadškofa.
- V gozdu nad Mačami pri Preddvoru so našli posmrtno ostanke januarja leta 1944 umorjenih lastnikov gradu **Strmol Ksenije** in **Rada Hribarja**. Raziskave so pokazale, da je šlo za nagnusen zločin.
- Duševno bolan kopilot Lufthanse **Andreas Lubitz** se je z airbusom namerno zaletel v skale na jugu Francije in ubil 150 ljudi.

APRIL 2015

Patria, nikoli končana zgodba

V četrtek, 23. aprila, je ustavno sodišče uradno sporočilo, da je razveljavilo sodbe Ivanu Črnkoviču, Tonetu Krkoviču in Janezu Janši v primeru Patria. Primer je vrnilo v ponovno sojenje okrajnemu sodišču, ki mora najprej ugotoviti, ali je primer zastaral ali ne. Ustavno sodišče je v sodbi zapisalo, da očitki obtoženim niso bili dovolj konkretizirani, čeprav so obstajali. Zato jih ni oprostilo. Obtoženim naklonjen del javnosti in pravne stroke je zaradi padle sodbe zahteval odstop vrha slovenskega sodstva in tožilstva, drugi del pa je bil prepričan, da je to slaba rešitev, ker bo Patria lahko še naprej uporabna zgodba za politiko. V državnem zboru je bila živahna razprava o novi organizaciji nujne medicinske pomoči, saj so napovedi o ukinitvi nekaterih postaj in namestitve le dežurnih zdravnikov povzročile veliko nejevoljo. V Mariboru so umestili novega nadškofa Alojzija Cvikla. Obsojenemu Igorju Bavčarju so zaradi zdravstvenih težav preložili prestajanje sedemletne zaporne kazni na Dobu, vrhovno sodišče pa mu je junija odložilo prestajanje kazni do končne odločitve. Aprila je minilo 25 let od prvih demokratičnih večstrankarskih volitev, ki so bile 8. aprila leta 1990. Na volitvah v državni zbor so takrat zmagale stranke, združene v koaliciji Demos,

Jeseniški hokejisti so bili po nekaj letih znova najboljši v državi.

na volitvah za predsednika predsedstva pa je v drugem krogu zmagal Milan Kučan, ki je prejel več glasov kot Jože Pučnik. V Kliničnem centru v Ljubljani so se še naprej ukvarjali s primerom Radan in sporočili, da bolnik, ki so ga po vrnitvi iz Afrike zdravili zaradi suma ebole, nima te bolezni. Zdravniki so z enourno stavko opozorili na svojo preobremenjenost, na pomanjkljive delovne standarde in na neustrezno nagrajevanje.

Prodali smo Laško in Žito

Tujim kupcem dišijo naše poceni ponujene nepremičnine, s tem pa si režemo korenine samostojnosti, je bilo pogosto slišati v javnosti ob prodaji večinskega dela Pivovarne Laško in Union nizozemskemu pivovarskemu koncernu Heineken in ljubljanskega Žita hrvaški Podravki. Prodaja Žita je bila za mnoge spornejša, saj stoji za Podravko tudi hrvaška država, katere prehranska industrija lahko ogrozi slovensko pridelavo. Hrvati so pred tem že kupili Mercator. Še naprej so bila aktualna vprašanja, kdo bo kupil Telekom in še nekatera podjetja v državnih lasti.

V središču zanimanja evropske javnosti so bili vedno hujša begunska kriza, umiranje ljudi v morju in vedno večji pritisk beguncev, zlasti iz Sirije, na grške in italijanske meje ter finančna kriza Grčije, ki ji je Evropa v zameno za pomoč poslavljala ostre pogoje.

Hokejski praznik na Jesenicah

Po nekaj letih suše so Jesenice in z njimi vsa Gorenjske živele s hokejem. Pomlajeno moštvo SIJ Acroni Jesenice je v štirih tekmah trikrat premagalo na papirju veliko boljšo Olimpijo iz Ljubljane. Državni

Zmagovalci Tedna slovenske drame v Kranju

hokejski naslov je bil znova vrnjen na Gorenjsko, dvorana Podmežakla pa je bila tako kot nekdanj spet polna. S to zmagom naj bi bili postavljeni trdnejši temelji za ohranitev in razvoj hokeja na Jeseni-

105-letna Marta Polak med sprehodom po Kranju

cah. Rešen je bil begunjski Elan, ki ga je Družba za upravljanje terjatev bank prodala Američanom in s tem zagotovila nadaljevanje proizvodnje v sicer uspešnem podjetju. Britanska skupina Arriva, ki je del skupine nemških železnic, je izrazila željo po nakupu Alpetourja. Družba Messer Slovenija se je odločila na Trati pri Škofji Loki zgraditi kisikarno. Dobre novice so bile začetek poskusnega obratovanja nove 2,8 milijona evrov vre-

dne nove čistilne naprave v Bohinjski Bistrici, obnova znamenitega kamnitega mostu v Loki pri Mengšu in novi center za podjetniške ideje na prostoru nekdanje kamniške smodnišnice.

Zaskrbljeni Ratečani

Krajani Rateč so bili zaskrbljeni ob novici, da bo Italija v nekdanjo mejno stražarnico le streljaj od vasi namestila večje število beguncev, ki bi lahko usodno vplivali na življenje v vasi. Proti namestitvi beguncev so bili tudi prebivalci bližnje Bele Peči na italijanski strani meje. Švicarska družba Sophos Hotels Sa je preklicala pogodbo o upravljanju kranjskogorskih hotelov. V Begunjah so zgradili zid okoli graščine, v Gorenji vasi pa so ob 100. obletnici Londonskega sporazuma in rapalske meje uredili tematsko pot Po sledih gradnje Rupnikove linije. Pri blejski osnovni šoli so zgradili nov športni park, v katerem naj bi imela tekaška steza prevelik naklon, bila pa naj bi tudi daljša od 200 metrov. Jeseniška Gimnazija je praznovala 70-letnico delovanja. V Radovljici so organizirali Festival čokolade, ki se ga je udeležilo nad petdeset tisoč ljudi. Na Lužah v občini Šenčur so zgradili novo komunalno infrastrukturo, v Šenčurju pa so praznovali 20-letnico delovanja občine in podelili priznanja. Žirovnici so zgradili dve novi avtobusni postajališči, v Mošnjah so obnovili vaški muzej, v Trziču pa so praznovali 65-letnico Avto-moto društva Tržič in 90-letnico

Festival čokolade v Radovljici

Župan Milan Čadež in Franc Tomšič, graditelj Rupnikove linije

avto-moto športa. Na Bledu so zlati plaketi občine podelili Boštjanu Kekcu in skupnosti hčera Marije Pomočnice. Na Trati je škofjeloška kmetijska zadruga zgradila nov prodajni center. Po Javorniškem Rovtu je lomstil medved in povzročal škodo. Gasilci iz Ljubnega so prejeli nov avto. V kranjskem Tušu so postavili kopijo Aljaževega stolpa pod geslom Ta pleh ima dušo.

- V Mariboru je boksar **Dejan Zavec** premagal Belgijca Jengojana in postal svetovni prvak v supervelterski kategoriji po verziji WBF.
- Na kranjskem Tednu slovenske drame je Grumovo nagrado prejela **Simona Semenič**, predstava 1981 pa Šeligovo nagrado.
- **Mihael Prevc**, dolgoletni poslanec in nekdanji župan Železnikov, je iz Slovenske ljudske stranke prestopil v Novo Slovenijo.
- V Berlinu je pri 87 letih umrl znameniti pisatelj **Guenther Grass**, ki je bil rojen v poljskem Gdansku.
- Odbojkarice ekipe Calcit Volleyball iz Kamnika so postale državne odbojcarske prvakinja.
- **Marta Polak**, ki živi v domu v Preddvoru, je bila stara 105 let in se je za jubilej želela sprehoditi po Kranju.
- Na Bregu ob Savi se je ubil motorist, grški policisti pa so ujeli dva Domžalčana, ki sta tihotapila 370 kilogramov heroina.
- Nepal je prizadel silovit potres, ki je terjal več kot pet tisoč žrtev.

Obletnica konca svetovne vojne

Nov laboratorij v Domelu v Železnikih

Maja se je svet spominjal 70. obletnice konca druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom in nacizmom. Obletnica konca vojne je marsikje odprla rane, ki jih je povzročila velika morija, in pri nas tudi spomnila na žalostne dogodke po njej. Osrednja slovenska proslavitev zavezniške zmage nad fašizmom in nacizmom, pri kateri so sodelovali tudi slovenski partizani, je bila v Ljubljani in na Prevaljah. V Ljubljani so organizirali tudi tradicionalno tekaško in pohodniško prireditev, ki se je je udeležilo blizu štirideset tisoč ljudi. V spomin na konec druge svetovne vojne so na Brezjah maševali slovenski škofje. Praznovali smo tudi 25. obletnico ustanovitve Demosa. Največja vojaška parada je bila v Moskvi, na kateri zaradi ruskega sodelovanja v ukrajinski vojni ni bilo evropskih voditeljev. Slovenijo je zastopal zunanji minister Karl Erjavec.

V Makedoniji je izbruhnila prava vstaja zoper vlado. Ljudje so zahtevali odstop predsednika vlade Nikole Gruevskega. V spopadih so bili ranjeni in ubiti policisti in demonstranti. Najhuje je bilo v Skopju in v Kumanovu. V Milanu so odprli svetovno razstavo Expo, na kateri je imela Slovenija zanimivo oblikovan in dobro obiskan paviljon. V Sloveniji zaradi krajše stavke zdravnikov večjih težav ni bilo.

Letalo falcon rešuje življenja

Odločitev slovenskih oblasti, da bodo vojaško letalo falcon uporabljali v civilne namene, se je izkazala za pravilno. V začetku meseca je v okviru akcije Transplant prvič poletelo v Nürnberg po človeško srce, ki so ga v Ljubljani uspešno presadili. Letalo je maja zaradi takih primerov poletelo še dvakrat. Obakrat je bila njegova pomoč uspešna. Še naprej je odmeval primer zdravnika Radana, ki

Brata Davo in Drejc Karničar po opravljenem vzponu

je skušal v zaporu narediti samomor. Zdravstvena ministrica Milojka Kolar Celarc je zaradi teh dogodkov zahtevala odstop vodilnih v ljubljanskem Kliničnem centru.

Na izboru za pesem Evrovizije na Dunaju je zmagala Švedska, naš duo Maraaya (Marjetka in Aleš Vovk) je bil 14.

Slovo velike Tine Maze

Najboljša slovenska alpska smučarka Tina Maze je sporočila, da eno leto ne bo tekmovala in se bo posvetila študiju, njen trener in partner Andrea Massi pa bo pomagal slovenskim smučarjem. Sodelovanje naših hokejistov na svetovnem prvenstvu v Ostravi na Češkem ni bilo uspešno. Izpadli so iz skupine A svetovnega hokeja, selektor in trener Matjaž Kopitar pa je odstopil. Zaradi slabših rezultatov reprezentance je odstopil tudi selektor državne rokometne reprezentance Boris Denič. Vse pri športu pa le ni bilo črno. Prvič v zgodovini sta se moška in ženska reprezentanca v odbojki uvrstili na evropsko prvenstvo, na katerem so moški osvojili presenetljivo srebrno kolajno. V Ljubljani so športni navdušenci pozdravili junake zime, ki so osvojili štiri naslove svetovnih prvakov, osem

kolajn na svetovnih prvenstvih, štiri globose, šest zmag v svetovnem pokalu in 53 uvrstitev na stopničke. Mladi kolesar Jan Polanc pa je bil tretji slovenski kolesar, ki je zmagal na etapi na eni od največjih svetovnih dirk – 23-letnemu Polancu je to uspelo na Giru.

Stoletnica elektrarne v Završnici

Pregled majskih dogodkov na Gorenjskem začnemo v Lahovčah in v Škofji Loki, kjer so občani v nekaterih delih občin negodovali zaradi previsokega komunalnega prispevka. Škofjeloški energetske zmagovalci so bili Vrtec Škofja Loka, podjetje Šibo in Šolski center Škofja Loka. V tovarni Domel v Železnikih so odprli nov mehanski in kemijski laboratorij, v Kranjski Gori so začeli urejevati Jasno, na Jezerskem pa so se spomnili 20. obletnice vzpona bratov Dava in Drejca Karničarja na 8091 metrov visoki himalajski vrh Anapurna. Davo je tudi presmučal njeno severno steno. V Radovljici so odprli tematsko pot od Šobca do Fuksove brvi, imenovano Prisluhljivo tišini. Okrožno sodišče v Kranju je potrdilo prisilno poravnavo za tovarno Alpina Žiri. Avstrijska trgovska veriga Baumax je po treh letih zaprla trgovino v Kranju. Brez dela je ostalo 58 ljudi. V Trziču so bili znova na ogled minerali in fosili. Hidroelektrarna Završnica je praznovala stoto obletnico zagona. Leta 1915 je kot prva javna elektrarna poslala v omrežje kilovate energije.

Delovala je do leta 2005, sedaj pa je tehnični spomenik. V Bohinju, kjer so uspešno organizirali Festival alpskega cvetja in regionalno tekmovanje ekip prve pomoči (zmagali so Kranjčani in Ločani), so na propadanje hotelov opozorili njihove lastnike in predsednika vlade Mira Cerarja. Kranjski poklicni gasilci so dobili novo sodobno vozilo, ki ima 340 konjskih moči in lahko pripelje 2500 litrov vode. V Plastuhovi grapi v Poljanski dolini so zgradili nov most in tako omogočili 75-letni Matildi Erman povezavo s svetom. Splošna bolnica

Jesenice, Dom Petra Uzarja Trzič in Dom upokojencev Domžale so prejeli certifikat za družini prijazno podjetje. V Kranjski Gori je umrl spoštovani zdravnik profesor Janko Kersnik. Aleks Leo Vest je v Stražišču sam zgradil novo sitarsko hišo. Osnovna šola Preska je bila med nagrajenci dneva prostovoljstva. Šolarji in krajani so skupaj obnavljali športno igrišče. Za letošnjo miss narcis so izbrali Katarino Mulej iz Rodin. Fundacija Vincenca Drakslerja, Kranjčana, ki živi v Švici, dobrodelno deluje že 15 let.

Hidroelektrarna Završnica je bila stara sto let in je obratovala do leta 2005.

Margit in Vincenc Draksler (levo) z Nado Bogataj Kržan

- **Eva Štravs Podlogar** je bila imenovana za direktorico Direktorata za turizem Ministrstva za gospodarstvo in razvoj. Prej je deset let vodila Turizem Bled, sedaj pa je njegov direktor **Jaka Ažman**. Vodenje Regionalne razvojne agencije Gorenjske je prevzel **Rok Šimenc**.
- Premier **Miro Cerar** je obiskal papeža Frančiška in ga povabil na obisk v Slovenijo.
- Državni zbor je za novo ministrico za obrambo izvolil **Andrejo Katič**, za ministrico za izobraževanje, znanost in visoko šolstvo pa **Majo Makovec Brenčič**.
- V Topolah pri Mengšu je požar uničil sedem tovarnjakov, v Sebenjah je zgorela starejša hiša, na Laborah pa sta roparja napadla varnostnika.
- V Ljubljani je v 96. letu starosti umrl partizan, povojni funkcionar in častni občan občine Kranj **Vinko Hafner**, rojen v Stražišču pri Kranju. Najbolj je znan po prstu, s katerim je zažugal Slobodanu Miloševiću.
- Višje sodišče v Beogradu je rehabilitiralo četniškega vodjo **Dražo Mihailovića**, ki je bil leta 1946 obsojen na smrt in ubit.
- Na volitvah v Angliji so premočno zmagali konservativci premiera **Davidu Camerona**. Največji poraženci so bili laburisti. Na angleškem dvoru so se veselili rojstva hčerke princa **William**a in princeze **Kate**. Poleg nje imata še sina **Georgea**.

JUNIJ 2015

Propadla prodaja Telekoma

Junija se je, vsaj začasno, razpletla zgodba o prodaji državnega Telekoma. Nameravana prodaja je najprej odnesla tedanjega obrambnega ministra Janka Vebra, potem pa se je spremenila v igro med vlado in nadzornim svetom Slovenskega državnega holdinga (SDH), kdo naj o prodaji reče zadnjo besedo. Kot najresnejši kupec se je pojavljal Cinven, vendar je državni holding njegovo ponudbo zavrnil, tako da s prodajo ni bilo nič. Več uspeha pri prodaji časopisne hiše Delo je imela Pivovarna Laško, ki je v idrijski delniški družbi FMR, v kateri je glavni Stojan Petrič, našla kupca. Ta je za Delo plačal 7,3 milijona evrov. Oster dvoboj je potekal med družbo Sava Turizem in Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) glede delnic tega podjetja. DUTB je najprej delnice zaplenila, potem pa jih je morala po nareku sodišča vrniti. Ameriški sklad Apollo in Evropska banka za obnovo in razvoj sta za 250 milijonov evrov kupil Novo kreditno banko Maribor (NKBM).

Zapri kosovskega politika

Precej političnega prahu je dvignila aretacija bivšega kosovskega premiera in poveljnika Osvobodilne vojske Kosova

Uničena spodnja postaja žičnice na Ledine

Ramusha Haradinaja na Letališču Jožeta Pučnika na Brniku. Naši varnostni organi so ocenili, da je za njim razpisana tiralica veljavna, dejansko pa naj bi bila že preklicana in je po drugih državah lahko prosto potoval. Naši so mu vrnili potni list, med Ljubljano in Prištino pa je zasvetilo nekaj iskric. Na krajšem obisku v Sloveniji je bil britanski premier David Cameron. Slovenija je dobila od Sodišča za človekove pravice v Strasbourgu novo neprijetno sporočilo. Sodišče je zavrnilo tožbo nekdanje Ljubljanske banke proti Hrvaški, katere gospodarstvo nam mora vrniti za okrog 60 milijon evrov posojil. Gradnja drugega tira do Luke Koper je izpadla iz prometnih projektov Evropske unije. Evropa se je največ ukvarjala z reševanjem grške dolžniške krize. Do skrajnosti zadolžena država je tonila vse nižje in zaradi obljub nove vlade državljanom, da bo konec varčevanja, zavračala zahteve evropskih finančnikov.

Upanje za most v Mednem

Očitno so protesti gorenjskih županov in nejevoljnih voznikov zaradi oviranega prometa po dotrajanem nadvozu čez železniško progo v Mednem zalegli.

Nekdanji kosovski premier Ramush Haradinaj

Država je za obnovo tega nadvoza in za popravilo ceste v Sorico namenila 15 milijonov evrov. V jeseniški bolnici so obnovili oddelek za endoskopijo. Jesenice so bile organizator konference o evropski migracijski politiki in možnostih večkulturnega sobivanja. Mojstrana je gostila Dan alpske konvencije, na kateri so opozorili na odhajanje mladih iz evropskega alpskega območja. V Mengšu so za praznik dolgoletnega alpinista Toneta Škarjo imenovali za častnega občana. Pri sprehodu med dogodki v vzhodnem delu Gorenjske je treba omeniti postavitev vetrnih elektrarn na kočah na Kamniškem in Kokrškem sedlu, zgraditev novega Varstveno-delovnega centra v Mengšu, ki je arhitekturno eden od najlepših centrov v Sloveniji, in 60-letnico Konjenskega kluba Komenda, ki ima nad 250 članov in dvajset let organizira kmetijske sejme. Predsednik kluba je 37 let Lojze Lah. Junij je mineval tudi v znamenju gasilskih dogodkov. V Škofji Loki so praznovali 60-letnico Občinske gasilske zveze, na Zgornjem Brniku so zgradili nov gasilski dom, v Lahovčah pa so praznovali 90-letnico društva, ki ga je leta 1925 ustanovilo 24 krajanov.

Strela uničila žičnico

Med neurjem konec meseca je na Jezerskem strela udarila v tovorno žičnico na Ledine. Koča na srečo ni bila poškodovana, škoda pa je velika. Vedrejši pa so bili kriški planinci, ki so praznovali 40. obletnico postavitve več kot 1300 metrov dolge tovarne žičnice na Kriško goro. V Sorici je rojak in podjetnik Franc Golja, pranečak slikarja Ivana Groharja, obnovil gostišče Macesen s skoraj 50 prenočišč. Park spomina in opomina v Kamniški Bistrici je združil vsa grobišča v dolini, v katerih počivajo vojaki različnih vojska. V tržiškem Domu Petra Uzarja, ki je bil zgrajen pred 35 leti, so uredili zdravilni park za dementne. Na tekmovanju harmonikarjev v Besnici je zmagal Primož Gnidovec iz Kranja. Judita Slak iz Kranja, zaposlena v Kliniki Golnik, je prejela zlati znak Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Kovorjani so dobili nad pol milijona vreden večnamenski objekt z otroškim igriščem. Denar za gradnjo je bila renta, ki ga občina plačuje krajevni skupnosti zaradi bližine deponije. V Žireh so odprli kulturno središče Stare Žiri, v Hotemažah so zgradili novo komunalno infrastrukturo, na Jezerskem pa so prazniku v čast odprli igrišča, čistilno napravo in kanalizacijo. Velika pridobitev za šenčursko občino je novo krožišče v poslovni coni. Pred tem so nastajali dolgi prometni zamaški. Na Bledu so organizirali filmski festival, ki je imel ekološko vsebino, v Kropi je bil festival gledališča, v Radovljici pa mednarodni festival keramike.

Park spomina in opomina v Kamniški Bistrici

Nov krajevni dom v Kovorju

V Žireh so odprli kulturno središče Stare Žiri.

- V Kopru so odprli predor Markovec, ki so ga skupaj s cesto gradili devet let.
- V finalu nogometne lige prvakov je Barcelona s 3 : 1 premagala Juventus, Slovenija pa je na kvalifikacijski tekmi za igranje na evropskem prvenstvu doma s 3 : 2 izgubila z Anglijo, čeprav so bili na pragu zmage.
- Na železniškem prehodu v Podnartu je vlak povozil motorista. Velesovski župnik **Slavko Kalan** je sam preprečil krajo denarja v cerkvi. V Trziču je mladoletni voznik z divjo vožnjo poškodoval več vozil, v Tenetišah pa je bila za umor moža s kuhinjskim nožem osumljena njegova žena.
- **Nataša Pirc Musar** je bila izvoljena za predsednico Rdečega križa Slovenije.
- Medalje policije za hrabrost so dobili policista **Igor Kmetič** in **Igor Marijan** ter občan **Primož Kovačič** zaradi pomoči občanki v Nomenju ter **Darko Svetina** s Koritnega, ki je iz gorečega vozila rešil starejšega voznika.
- Podjetje Jelovica Hiše je prejelo priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za najbolj inovativno podjetje.

JULIJ 2015

Umrl je Slavko Avsenik

Pogreb Slavka Avsenika

V četrtek, 2. julija, je Slovenija onemela ob novici, da je v 86. letu starosti umrl najbolj znan slovenski glasbenik, utemeljitelj narodno-zabavne glasbe, glasbeni samouk in do konca svojega življenja preprost človek Slavko Avsenik, Jožovčev iz Begunj. Od njega se je na njegovem domu v Begunjah poslovilo veliko ljudi. Na domačem pokopališču so ga z najvišjimi cerkvenimi in državnimi častmi pokopali v torek, 7. julija. Slavko in njegov brat

Vilko sta položila v slovensko glasbeno skrinjo blizu tisoč viž, od katerih so mnoge že ponarodele. Grki so na referendumu rekli »ne« varčevalnim ukrepom in pogojem Bruslja, ki bi jih morale Atene izpolniti, da bi dobile dodaten denar za delovanje države. Da bi Grčiji olajšal pogajanja z upniki, je odstopil finančni minister Janis Varufakis, ki naj bi bil za Evropo najbolj moteč. V Srebrenici so se spomnili 20. obletnice poboja več kot osem tisoč

Aleš Zupan in Pavel Kopač, rešitelj in rešenec

Bošnjakov. Pokopali so 136 na novo identificiranih žrtev. Med govorniki na svečanosti je bil tudi slovenski predsednik Borut Pahor. Vročina se je stopnjevala, turizem je cvetel ... V hotelih, na kopaljščih in plažah se je trlo ljudi.

Zapleti z mejno arbitražo

Da julij ni bil politično preveč dolgočasen mesec, so poskrbeli sosedje Hrvati, ki so objavili zapis pogovora med slovenskim članom arbitražnega sodišča za določitev meje med Slovenijo in Hrvaško Jernejem Sekolcem in slovensko agentko pri sodišču Simono Drenik. Hrvati so prisluškovali njenemu pogovoru, v katerem sta se dogovarjala, kako vplivati na posamezne sodnike. Oba vpletena sta odstopila, naši sosedje pa so dogodek izkoristili kot razlog za odstop od arbitraže in za nespoštovanje končne rzsodbe. To naj bi načrtovali že v začetku postopka in so zato dogovor o arbitražnem sporazumu podpisali s figo v žepu. Slovenska politika se je nenavadno enotno odločila za nadaljevanje arbitraže. Vlada je imenovala novega arbitra, priznanega tujega pravnika Francoza Ronnyja Abrahama, ki je čez dober teden odstopil. Sploh je bilo julija na relaciji Ljubljana–Zagreb vroče zaradi pravice uporabe imena teran, ki si ga lastijo tudi sosedje, in glede udeležbe predstavnikov Slovenije na proslavi ob 20. obletnici vojaške operacije Nevihta, s katero so Hrvatje pregnali Srbe z dela svojega ozemlja.

Rusi so kupili Elan

Julijsko dogajanje na Gorenjskem so zaznamovali Rusi. Njihov sklad VR Capital in svetovna finančna korporacija Merrill Lynch sta kupila begunjski Elan in zagotovila tudi 12 milijonov evrov za vračilo nedovoljene državne pomoči. Novi lastniki so obljubili, da bodo lastniki Elana vsaj pet let. Tradicionalne svečanosti pri Ruski kapelici pod Vršičem pa se je udeležil predsednik ruske vlade Dmitrij Medvedjev, ki se je zahvalil Sloveniji za skrb za kapelico, ki spominja na tragedijo ruskih vojakov. Prihodnje leto naj bi prišel pod Vršič ruski predsednik Vladimir Putin, ki ima že vabilo Boruta Pahorja. Kranjska tovarna Iskraemeco je sklenila za 235 milijonov evrov vreden posel z Nizozemci, ki jim bo dobavila 1,6 milijona števecv. Avstrijci bodo vložili deset milijonov evrov v

lesnopredelovalni obrat Lipa v Bohinjski Bistrici, v jeseniškem Acroniju pa so podpisali pogodbo za dobavo 30 milijonov evrov vredne peči, ki bo omogočila večjo proizvodnjo nerjavne debele pločevine ter nova delovna mesta. Za gospodarsko teža-ven čas kar spodbudne vesti.

Praznik pri Češki koči

Julija je bil tudi mesec planinskih praznovanj. Na 1836 metrov visoki Golici so praznovali 110. obletnico postavitve Kadilnikove kočice, ki je bila med vojno požgana, novo kočico pa so jeseniški planinci leta 1984 zgradili nekoliko nižje. Pojavil se je predlog, da bi na vrhu Golice zgradili Avsenikov dom. Prva Prešernova kočica na Stolu bi bila stara 105 let, če med vojno ne bi pogorela. Avgusta leta 1966 so zgradili novo. Češka kočica nad Jezerskim, ki so jo zgradili Čehi, je bila letos stara 115 let. Ob jubileju so uredili park češko-slovenskega prijateljstva. Na Pokljuki pa se je končal jubilejni 30. pohod na Triglav v spomin na partizanske patrolje, ki so se povzpele na Triglav in razvile slovensko zastavo. Med gorenjskimi posebnostmi meseca julija je vredno omeniti turistični avto-bus, ki je povezal turistične in kulturne posebnosti Zgornjesavske doline, odprtje čistilne naprave na Suhi pri Škofji Loki, ki je bila najdražji objekt v kanalizacijskem sistemu občine, in nakup novega aparata za blažitev dihalnih težav dojenčkov, ki so ga jeseniški bolnici darovale Srčne mamice. Aleš Zupanc iz

Predsednik ruske vlade Dmitrij Medvedjev pri Ruski kapelici

Medvod je s hitrim ukrepanjem rešil življenje Marku Kopaču, ki ga je med hojo na Smedniški grad izdalo srce. Kranjska knjižnica je prejela evropsko nagrado za promocijo knjige in branja. Občani in policisti so morali posredovati, ker so starši neodgovorno pustili otroke v razgretih vozilih. Elektro Gorenjska Prodaja in Elektro Celje Energija sta se združila in postala eden največjih trgovcev z elektriko v državi. Kamničani so posodobili toplovodno omrežje, v Škofji Loki so obnavljali ceste, v Žirovnici pa gradili stanovanjski objekt za pet družin. V Železnikih so organizirali Čipkarske dneve, na Bledu Blejske dneve, v Kranj-

ski Gori prireditve Dežela Kosovirija, v Preddvoru so prvič zavrteli film o slavni rojakinji Josipini Turnograjski, soprogi Lovra Tomana, na Jezerskem pa so pod geslom Jezerski gvant pokazali stara krajevna oblačila.

- V Trziču se je pretep dveh moških končal s smrtjo enega od njiju. V Stražišču pri Kranju je na kmetiji pogorelo gospodarsko poslopje, v Selcih je pogorel senik sredi vasi, na Storžiču je umrl alpinist, voznik osebnega avtomobila pa se je na Dolenjskem zaletel v skupino kolesarjev in do smrti povozil nekdanjega kolesarskega reprezentanta **Bojana Udoviča** s Prebačevega in **Andrejo Križaj** iz Preddvora. Po številu nesreč na cestah je bil julij med najbolj črnimi meseci.
- Vatikan je dovolil upokojenima nadškofoma **dr. Antonu Stresu** in **dr. Marjanu Turnšku** ponovno delovanje v slovenski katoliški Cerkvi. **Dr. Stres** je bil imenovan za rektorja Katoliškega inštituta v Ljubljani, ki naj bi se razvil v katoliško univerzo.
- Mlade gasilke iz Zbilj so bile druge na mladinski gasilski olimpijadi na Poljskem.
- Nadzorni svet tržiške tovarne Peko je zamenjal predsednika uprave **Slavka Despotoviča**.

Podpis pogodbe v jeseniškem Acroniju

Kovinski stolp z dušo

Kranjskogorski občinski svetniki so na Kredarici počastili spomin na Jakoba Aljaža in njegov stolp.

»Ta pleh ima dušo« smo lahko prebrali avgusta, ko smo praznovali 120. obletnico postavitve Aljaževega stolpa na vrhu Triglava. V zgodovini slovenskega naroda bo trajno zapisana zgodba, kako je dovški župnik Aljaž kupil zemljišče na vrhu Triglava in s tem sporočil nemškutarjem, da je vrh najvišje slovenske gore slovenski. Kovinski stolp je po delih šest nosačev en teden nosilo na vrh gore, kjer

so ga 7. avgusta sestavili in postavili na sedanje mesto. Kranjska Gora, ki ima v spomin na ta dogodek praznik, se je spominu oddolžila na poseben način: na Kredarici je bila slovesna seja občinskega sveta, ljubenski župnik Pavel Juhant pa je maševal v kapelici! Slovenski turistični delavci so že lahko poročali o odlični sezoni. Njen prihodek naj bi presegel dve milijardi evrov. Vročina pa je

Odkritje kipa dr. Ceneta Avgušтина

povzročila tudi več nesreč na cestah in v gorah, še zlasti v Julijcih. V potoku Pšata so poginile ribe, v Spodnji Luši pa je pogorelo gospodarsko poslopje družine Kastelic. Javnost je bila obveščena o strokovnih napakah na oddelku za otroško kirurgijo v UKC Ljubljana in o nepravilnostih pri gradnji TEŠ 6 v Šoštanju. Cena 1,43 milijarde tolarjev naj ne bi bila dokončna ...

Evropa je začela spoznavati, da se bliža najhujši val begunske krize. Begunci niso več prihajali v Evropo iz Afrike prek Sredozemskega morja v Italijo, ampak iz Turčije čez Grčijo po balkanski poti proti Avstriji, Nemčiji in skandinavskim državam. Ne le na morju, tudi na kopnem so se začele dogajati tragedije. V Avstriji so v tovarnjaku odkrili trupla 71 beguncev! Začel se je evropski begunski kaos. Slovenci smo spraševali politiko, ali je pripravljena na begunski val. Njen odgovor je bil pozitiven. Zaradi razkola v vladajoči stranki Siriza o tem, ali sprejeti evropske finančne pogoje ali ne, je odstopil predsednik grške vlade Aleksis Cipras. Na vidiku so bile predčasne volitve. Na Bledu je bil 10. strateški forum. Med udeleženci so bili tudi predsednik Evropskega sveta Donald Tusk in predsednika Hrvaške in Srbije Kolinda Grabar Kitarović in Aleksander Vučić. Svet se je spomnil 70. obletnice ameriškega jedrskega napada na Japonsko. Ameriški bombnik je 6. avgusta leta 1945 nekaj po osmi uri zjutraj vrgel na Hirošimo dobre štiri tone težko bombo Deček (ang. Little boy), ki je eksplodirala šeststo metrov nad mestom, povzročila 16 kilometrov visoko gobo in takoj ubila 45 tisoč ljudi. Čez nekaj dni so Američani vrgli atomsko bombo tudi na Nagasaki.

Čistejša Sava Bohinjka

Avgust je bil mesec spomina na pomembne dogodke v gorenjskem partizanskem odporu, še posebno v občinah Trzič, Radovljica in Jesenice. Kampi so bili polni, ob obnovljenem jezercu Jasna v Kranjski Gori pa so za najbolj pogumne kopalce postavili skakalni stolp. V Rutah

pri Gozdu - Martuljku so postavili kopo, ki je gorela 14 dni. Oglarski običaj so obudili tudi pod Starim vrhom, na Jezerškem pa je bil tradicionalni Ovčarski bal. V Bohinju so z izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave veliko prispevali k čistejšemu jezeru in Savi Bohinjki. Naložba je bila vredna več milijonov evrov. Voda iz jezera in reke je postala pitna. V Domžalah so zgradili novo garažno hišo po načelu: parkiraj in pelji. V Lescah in v Begunjah so obnovili cerkvi, v Lescah je domači pihalni orkester praznoval 60-letno delovanje, na Jesenicah so po ruskem zgledu organizirali Dan metalurgije in povedali, da je za podjetjem SIJ težko, vendar uspešno leto. Gasilci z Blejske Dobrave so dobili novo vozilo, na Srednji Dobravi nad

Tržičani so odkrili spominsko ploščo rojaku dr. Tonetu Pretnarju

Bohinjski župan s kozarcem čiste bohinjske vode

Kropo so na gasilski dom namestili defibrilator, premičnega pa so s pomočjo donacij kupili v kranjski porodnišnici. Občina Radovljica je veliko plaketo občine podelila tovarni Elan ob njeni 70-letnici obratovanja. Spomnili so se tudi slavnega rojaka, umetnostnega zgodovinarja dr. Ceneta Avgušтина. Pred župnijsko cerkvijo so postavili njegov kip, ki ga je oblikovala kiparka Tatjana Kostanjevič.

Novi prostori Sumide

Za blizu tristo zaposlenih v podjetju Sumida na Blejski Dobravi je bil avgust prazničen, saj so zgradili nove proizvo-

dne prostore za izdelovanje sestavnih delov za avtomobilsko industrijo. Gradnja je bila vredna 1,67 milijona evrov. Ta mesec so veliko naložbo zaključevali tudi v občini Cerklje, v kateri so v Šmartnem zgradili sodoben Dom starejših občanov Taber. Zanimanje za bivanje v domu je veliko, občina Cerklje, v kateri je bila gradnja doma ena največjih naložb v njeni zgodovini, pa je dobila nova delovna mesta. Na Bledu so obnovili Seliško cesto, ki bo del bodoče severne obvoznice. Za njeno gradnjo sta

župan Janez Fajfar in prometni minister Peter Gašperšič že podpisala pogodbo o državnem sofinanciranju. Novi Merkurjevi družbi, Merkur Trgovina in Merkur Nepremičnine, sta poslovali pozitivno. V Trziču so se odločili, da stebrov sedežnice na Zelenico ne bodo podrli, bodo pa sneli sedeže. V Davči so prvič organizirali sejem hribovske kmetijske in gozdarske mehanizacije. Arvajeve kranjske klobase je bila po oceni strokovne komisije že osmo leto zapored izbrana za najboljšo kranjsko klobaso.

- Umrli so dolgoletni direktor in glavni urednik Gorenjskega glasa **Igor Slavec**, dramski igralec ter novinar **Jože Logar**, dramaturg, esejist in publicist **Andrej Inkret**, hrvaški pevec **Arsen Dedič**, ki je pogosto nastopal v Sloveniji in je imel pri nas številne prijatelje, in znani zdravnik v Selški dolini ter politik dr. **Jože Možgan**, ki je bil tudi častni občan občine Železniki.
- Egipčani so odprli poglobljeni in podaljšani Sueški prekop, kanal med Sredozemskim in Rdečim morjem. Prvotni prekop so zgradili pred 150 leti. Po novem bo lahko dnevno plulo skozi prekop sto ladij, doslej pa le petdeset.
- Vodnikov planinski dom na Velem polju je bil star 120 let. Planinci iz Srednje vasi v Bohinju so ga zgradili v spomin na vzpon **Valentina Vodnika** na Mali Triglav
- Jeseniški atlet **Matija Muhar**, član kranjskega atletskega kluba Triglav, je postal evropski prvak v metu kopja za starejše mladince. Njegov trener je nekdanji odličen atlet **Joža Satler** iz Kranja. Na svetovnem prvenstvu v atletiki v Pekingu pa je blestel jamajški tekač **Usain Bolt** s tremi zlatimi kolajnami.
- V Trziču so se spomnili 70. obletnice rojstva rojaka, literarnega zgodovinarja, prevajalca in polonista **dr. Toneta Pretnarja**. Na njegovi rojstni hiši Za Mošenikom je bratu v spomin njegova sestra dvojčica **Zvonka Pretnar** odkrila spominsko ploščo.

SEPTEMBER 2015

Begunci na slovenski meji

Zgodilo se je tisto, kar so mnogi napovedovali: naval beguncev in migrantov na slovensko južno mejo. Madžarska je z ograjo na meji s Hrvaško in Srbijo ter deloma tudi s Slovenijo in strogim nadzorom zaprla meje in omejila sprejem beguncev, Hrvaška pa je brez predhodnega sicer dogovorjenega obveščanja Slovenije begunce samo usmerjala proti slovenski meji. Slovenski policisti, prostovoljci in aktivisti humanitarnih organizacij so komaj zmogli zadrževati množico, ki je silila naprej proti Avstriji, ki je na mejnih prehodih uvedla policijsko in vojaško kontrolo. Policiji je logistično pomagala tudi vojska. Vedno bolj se je kazalo, da Evropa na sprejem beguncev ni bila pripravljena in nima enotne politike. Med Hrvaško in Srbijo je prišlo do hudega spora, precej vroče pa je bilo tudi na relaciji Ljubljana–Zagreb. Da postaja begunski val vedno bolj neobvladljiv, je pričalo tudi dejstvo, da so začeli o ostrejši begunski in azilni zakonodaji razmišljati tudi v Nemčiji, ki je še naprej ciljna »obljubljena dežela« begunskega vala.

Težava z veleposlanikom

Težave z iskanjem novega slovenskega veleposlanika v Zagrebu so se nadaljevale. Aleksander Geržina, dosedanji vele-

Plaz je ogrozil hišo v Kokri

poslanik na Dunaju, ki so mu očitali nezakonito in nepotrebno trošenje denarja, se je naveličal podtikanj in odstopil kot kandidat za veleposlanika v sosednji državi. V New Yorku je bilo jubilejno 70. zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov. Visoke plače vodstva Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) so zbudile tudi vlado, ki je terjala razloge za visoke prejeme. Papež

Frančišek je po Kubi obiskal še Združene države Amerike. Vatikan naj bi imel zasluge za pomiritev med ZDA in Kubo. Avtomobilski koncern Volkswagen se je znašel pod plazom kritik zaradi zavajanja kupcev dizelskih in tudi bencinskih vozil z nižjimi vrednostmi emisij, kot so bile v resnici. Zaradi afere je odstopil predsednik uprave koncerna Martin Winterkorn. Na predčasnih volitvah v

Obnovljen atletski stadion v Mekinjah

V Slovenijo je prihajalo vsak dan več beguncev.

Grčiji je z dobrimi 35 odstotki dobljenih glasov znova zmagala Ciprasova Siriza, ki bo nadaljevala z reformami. Svet Onkološkega inštituta v Ljubljani je izglasoval nezaupnico direktorju dr. Janezu Remškarju, ki je krivdo zavrnil in za napade nanj obtožil kirurga dr. Erika Breclja. Remškarja je kasneje razrešila tudi vlada. V Luki Koper so bili ogorčeni zaradi ugotovitev Foruma OECD, da drugi tir ni potreben, ampak bi bil dovolj le zaledni terminal. Avtorji tega stališča naj bi bili ljudje, naklonjeni konkurenčnima pristaniščema Reka in Trst.

Uredili Šubičevo hišo

V Poljanah so končali z obnovo Šubičeve hiše, v kateri so delovali znameniti Šubičevi slikarji in podobarji, še posebno Jurij in Janez Šubic. Hiša bo kulturno središče Poljanske doline. Ta dolina je septembra živela v znamenju obnove in gradnje cest ter kanalizacije. V Gorenji vasi so odprli obvoznico in skupaj s Škofjo Loko zgradili vodovod Visoko–Škofja Loka, ki je del evropskega projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Sore. Modernjšo prometno ureditev je dobila tudi Stara Loka. Na Loškem gradu so končali obnove stropne poslikave grajske kapele. Na cerkvi svetega Nikolaja v Sorici so odkrili spominsko ploščo po drugi svetovni vojni izginulim domačinom iz vasi pod Ratitovcem. V Srednji vasi v Bohinju je bila maša za umrle policiste, na kateri je bil tudi predsednik republike Borut Pahor. V Križah so odkrili ploščo v spomin na 150. obletnico rojstva skladatelja in organista Ignacija Hladnika. V Trziču so se spomnili 70-letnice prve javne knjižnice, 40-letnice potujoče knjižnice in 70. obletnice rojstva dr. Toneta Pretnarja. Nagrado, imenovano po njem, je prejel slovaški književnik in prevajalec Karol Chmel. Obnovili so paviljon NOB, zgrajen leta 1969. V Valburgi pri Smledniku so odkrili spomenik v počastitev 500. obletnice kmečkih uporov, v katerih so sodelovali tudi kmetje s tega območja.

Darilo kamniških uršulink

Med gorenjskimi dogodki meseca septembra je treba omeniti odločitev kamniških sester uršulink, da želijo po 113 letih bivanja v samostanu v Mekinjah tega podariti kamniški občini. Vzdrže-

V Poljanah so obnovili Šubičevo hišo

vanje samostana je za sestre preveliko breme. V Kamniku so obnovili atletski stadion, na tradicionalnem, 45. Dnevu narodnih noš pa je sodelovalo 2500 narodnih noš, obiskovalcev pa je bilo blizu štirideset tisoč. Na Kopiščih v Kamniški Bistrici so praznovali 110-letnico čebelarstva na Kamniškem. Kamniški čebelarji imajo tam plemenilno postajo. Gorenjski inovatorji so bili znova uspešni, še posebno iz Domela in jeseniškega Acronija ter Razvojnega centra Jesenice. Na Koroški Beli so

zgradili novo otroško igrišče, podjetje KOV Jesenice pa se je preselilo v nove prostore. V Medvodah so obnovili pošto, ki skrbi za dostavo skoraj dva tisoč gospodinjstvom. Novih in obnovljenih cest so bili veseli v Sidražu pod Krvavcem, v Retnjah pri Trziču in na Visokem v občini Šenčur, kjer čaka na obnovo še kulturni dom, v Mengšu pa so energetsko sanirali osnovno šolo. Na Kokrici so pomagali hudo bolni Kristini Kocjančič. Manj razveseljiva novica je bila napoved stečaja družbe Perles iz Šenčurja.

- Okrajno sodišče v Ljubljani je sporočilo, da je primer Patria zastaral. Začel se je 5. septembra leta 2011, ko so **Janez Janša**, danes že pokojni **Jože Zagožen**, **Ivan Črnkovič** in **Tone Krkovič** stopili pred sodnike.
- Britanska kraljica je najdlje vladajoča monarhinja, saj je septembra njena vladavina trajala 63 let in 7 mesecev. Pred njo je imela rekord njena prababica, kraljica Viktorija.
- Septembra je minilo 60 let od začetka neprekinjenih meritev in opazovanja vremena na Kredarici, ki jih opravlja stalna posadka.
- V jeseniškem Acroniju naj bi odkrili skupino, ki naj bi ukradla večjo količino jeklenih izdelkov. Mladenič se je na Miljah z veliko hitrostjo zaletel v hišo ob cesti, čudežno preživel in zbežal. Drugi dan se je javil sam. Na Studencu pri Domžalah je pogorel hlev, v Kamniku je neznanec vabil otroke v svoj avtomobil, v Kokri je zemeljski plaz ogrozil stanovanjsko hišo, v predoru v Bistrici pri Trziču pa je slovenski motorist trčil v skupino nemških motoristov. Več je bilo poškodovanih, povzročitelj pa je umrl.
- Balinar **Dejan Tonejc** je bil znova zlat v igri v krog na svetovnem prvenstvu na Reki. To je njegova že tretja zlata kolajna. **Aleš Borčnik** je bil dvakrat bronasti.
- Avstralski Slovenec **Anthony Tomažin** je kupil 51-odstotni delež žičnic na Voglu. Poslovnež našega rodu je v Sloveniji že kupil nekaj gospodarskih družb, ki uspešno poslujejo. Tudi z Voglom ima velike načrte.

OKTOBER 2015

Cesta, dolga štirideset let

Dolgo pričakovano odprtje škofjeloške obvoznice

Po štiridesetih letih od prve ideje in po desetletjih načrtovanj, izgovorov, obljub in protestov so sredi oktobra v Škofji Loki odprli štiri kilometre dolgo in okrog 50 milijonov evrov vredno škofjeloško obvoznico. To je bil projekt sedanjega in prejšnjega stoletja. Promet proti Poljanski dolini in naprej do Žirov poteka sedaj hitreje in varneje, predvsem pa spodnji del mesta Škofja Loka ne trpi

več zaradi gostega prometa. Oktober je bil za občine s škofjeloškega območja prazničen, saj so poleg odprtja obvoznice sklenili tudi evropski projekt odvajanja in čiščenja odpadnih voda v porečju Sore, vreden 20 milijonov evrov. Kakovostnejšo preskrbo v pitno vodo so si zagotovili tudi v Železnikih in v občinah Preddvor, Naklo in Kranj z zaključenim projektom zagotovitve pitne vode za

50.000 ljudi. Na Starem vrhu pa je začel delovati vodovodni sistem Podvrh–Zapreval. Oktobra je slovenska vlada posegla v vodenje Družbe za upravljanje terjatev bank oziroma »slabe banke« in odstavila predsednika njenega upravnega odbora Larsa Nyberga in člana upravnega odbora Torbjorna Manssona.

France Bučar in zakonca Hribar

Dva dogodka sta posebej zaznamovala oktober. Prvi je smrt dr. Franceta Bučarja, gorenjskega rojaka iz Bohinjske Bistrice, razumnika, kristjana, partizana, večnega upornika, politika in človeka visokih moralnih načel, ki so ga v petek, 23. oktobra, pokopali v rodni vasi z najvišjimi cerkvenimi in državnimi častmi. Rodil se je na svečnico leta 1923. Gradil je slovensko državo in bil predsednik njenega prvega demokratično izvoljenega parlamenta. Imel je čast razglasiti samostojnost in neodvisnost države slovenskega naroda. Na gradu Strmol pri Cerkljah so vrnili čast in dobro ime njegovima nekdanjima lastnikoma Kseniji in Radu Hribarju, ki so ju člani partizanske varnostne službe VOS januarja leta 1944 zverinsko ubili nad Mačami pri Preddvoru. Nečak umorjenega Hribarja dr. Peter Hribar, ki je desetletja iskal resnico in trupla svojih sorodnikov, in predsednik republike Borut Pahor sta pokojnikoma v spomin odkrila spominsko ploščo in Slovence povabila k pomiritvi in odpuščanju. Sorodniki pokojnikov, ki so ju pokopali na Žalah v Ljubljani, so pokazali, da je to mogoče!

Deroča reka beguncev

Begunski val je silovito butal na slovensko mejo in pljuskal preko nje. Madžarska je z ograjo zaprla mejo s Hrvaško in begunska reka se je preusmerila proti Sloveniji in naprej proti Avstriji in Nemčiji. Poleg tega so Hrvati brez napovedi pošiljali begunce proti slovenski meji. Dnevno število beguncev je že začelo presehati 5000. Slovenija je bila prisiljena razmišljati o skrajni rešitvi – postavitvi ograje po vzoru Madžarske. Kriza je razgalila

Pogreb dr. Franceta Bučarja

evropsko nepripravljenost na begunce in ne nesposobnost učinkovitega dogovora. Slovenska policija je s pomočjo prostovoljcev komaj še zmogla nadzirati prišleke. Vlada je predlagala, da bi v varovanje meje in v nadzor sprejema beguncev vključili tudi vojsko. Državni zbor je ustrezno dopolnil zakon o obrambi, Radio Študent pa je presenetil s pobudo za referendum o tem vprašanju.

Spomin na pesnika, škofa in izumitelja

V tržiškem domu upokojencev je stanovalka Metka Kavčič, stara 101 leto, odprla regijski gerentološki center za pomoč starejšim. V Valvasorjevem domu pod Stolom in v Cerkljah so namestili defibrilatorja. Šmartno je bilo izbrano za najbolj urejeno vas v cerkljanski občini. Zaradi kršenja pravil pri gradnji biatlonkega centra na Pokljuki pa Smučarski zvezi Slovenije grozi vračanje evropskega denarja. Nekaj podobnega naj bi se dogajalo tudi pri veslaškem centru Bled. Nemška družba Arri-va, ki je v lasti nemškega podjetja Deutsche Bahn, je prevzela transportno podjetje Alpetour. Dvorec Brdo, najbolj znani slovenski protokolarni objekt, je praznoval 500 let obstoja. Dovoljenje za njegovo gradnjo je dal leta 1510 cesar Maksimilijan. Oktober je bil mesec jubilejev. Praznovali smo 180. obletnico rojstva pesnika Simona Jenka. Po njem

Na Ksenijo in Rada Hribarja spominja plošča na gradu Strmol

imenovano nagrado je prejel umetnostni zgodovinar in pesnik dr. Miklavž Komelj. Na Hotavljah so odkrili ploščo v spomin domačinu, zgodovinarju, jezikoslovcu Luku Pintarju, ki je umrl pred 100 leti. Na Bledu so (ponovno) postavili spomenik srbskemu matematiku, fiziku in izumitelju Franju Pupinu (rojen je bil oktobra leta 1858), ki ima velike zasluge, da po prvi svetovni vojni zgornjega dela Gorenjske ni dobila Italija. V Škofji Loki so odkrili spomenik škofu Andreju Karlinu (1857–1933), v krožiču pri Šenčurju pa kip svetega Jurija,

zavetnika občine. Oktobra je moški pevski zbor iz Podnarta praznoval 50-letnico delovanja, trije nekdanji dijaki gimnazije Biotehniškega centra Naklo so prejeli Krkino nagrado za raziskovalce, v Kamniku so uredili strugo hudournika Blatnica, v Tunjicah s častljivo sadjarsko tradicijo pa so zasadili sadike starih sort jablan.

In še beseda o nenavadnem gorenjskem rekorderju. Franjo Potočnik iz Mojstrane, tudi ljubiteljski slikar, je 17. oktobra, za svoj 80. rojstni dan, opravil 1000. vzpon na vrh Triglava!

- Kranjski policisti so stopili na prste kriminalni združbi, ki je nezakonito gojila konopljo in odjemalcem, tudi v Italiji in Avstriji, preprodajala droge.
- **Marija Marinka Jeraj** je bila imenovana za novo vodjo okrožnega državnega tožilstva v Kranju.
- **Matjaž Delopst** je kot novi predsednik uprave prevzel vodenje tržiške tovarne Peko.
- Slovenski odbojkarji so igrali fantastično na evropskem prvenstvu v Bolgariji. Prišli so do finala, kjer jih je s 3 : 0 porazila Francija. Srebrna kolajna je sijajen uspeh športnikov in njihovega trenerja, Italijana **Andrea Gianija**.
- **Frančiška Zorman**, Krčeva mama iz Bašlja, je bila stara 100 let.
- Ustavno sodišče je s petimi glasovi za in štirimi proti dovolilo referendum o noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Najbolj sporna je možnost posvojitve otrok pri istospolnih partnerjih.
- V Križah pri Trziču se je zgodil sum umora. Lastnica stanovanja naj bi ubila podnajemnico, na Kokrici pa je voznik osebnega avtomobila do smrti povozil peško.
- Kamniška občina je sprejela darilo uršulink – samostan v Mekinjah. Kaj bo v njem, še ni znano.
- Umril je gledališki igralec **Aleksander Valič**, star 96 let. Med drugo svetovno vojno je bil partizan na Gorenjskem.

Tisoči vzpon Franja Potočnika (levo) k Aljaževem stolpu. Ob njem Dušan Kompare.

NOVEMBER 2015

Žična ograja na državni meji

November leta 2015 se je zapisal v našo zgodovino kot mesec, ko smo na svoji južni državni meji začeli nameščati žično ograjo, ker smo lahko samo tako začeli obvladovati nezadržan begunski val. Število ljudi, ki so na poti v Evropo prečkali slovensko ozemlje, se je sredi novembra dvignilo nad 250 tisoč. Tako kot večina naših dejanj na južni meji je tudi ograja povzročila protest Hrvaške, ki nam je očitala, da poteka tudi po hrvaškem ozemlju. Dejstvo pa je, da evropske meje niso več takšne, kot si jih je zamislila in uredila Evropska unija in s schengenskim območjem omogočila svoboden pretok ljudi in blaga. Z zagotavljanjem naše varnosti je povezana tudi stavka policistov, ki so jo začeli v sredo, 18. novembra. Odločitev policijskih sindikatov za stavko zaradi nizkih plač in slabih pogojev za delo je razjezila predsednika vlade Mira Cerarja, ki je stavkajočim očitil neodgovornost in nedostojnost, češ da tega v tem času ne počne nobena policija v Evropi. Policijska sindikata sta terjala predsednikovo opravičilo za te besede. Ponovna zmaga Erdoganove stranke na turških volitvah je povezana tudi z begunsko krizo, saj bo turški predsednik odločilen sogovornik

Nova čistilna naprava na Jesenicah

Evrope pri zaustavljanju begunskega vala že na turških tleh.

Vojna napoved teroristom

Evropa po petku, 13. novembru, ne bo več taka, kot je bila doslej. Na ta dan so

Pariz pretresale eksplozije in teroristični napadi islamskih skrajnežev, ki so na različnih mestih ubili nad 130 ljudi, več sto pa so jih ranili. To je bil evropski 11. september. Francija se je odela v žalost in hkrati napovedala, da bo za ohranitev svobode in demokracije začela neizprosni boj s teroristi. Pri tem so ji izrekle podporo vse članice Evropske unije, vključno s Slovenijo. Zaveznitvo v boju zoper terorizem je napovedala tudi Rusija, ki je uradno sporočila, da je bila nastavljena bomba vzrok za strmoglavljenje ruskega letala nad Sinajem. Francija je doma začela iskati in uničevati islamske teroristične celice. Izkazalo se je, da so nekateri teroristi potovali v Evropo prek Balkana in da so akcije načrtovali predvsem v Belgiji. Le nekaj dni zatem se je zgodil napad bliže nam: v Sarajevu. Zaradi sestrelitve ruskega letala so se zaostriili odnosi med Rusijo in Turčijo.

Nogometaši niso uspeli

Na mariborskem stadionu Ljudski vrt je bilo v torek, 17. novembra, konec upanja slovenske nogometne reprezentance na sodelovanje na evropskem prvenstvu v Parizu. Usodne so bile nekatere prejšnje

Čipka, ki jo je Žirovcem podarila rojakinja Manca Ahlin (desno).

tekme, še posebno pa prva tekma dodatnih kvalifikacij z Ukrajino v Lvovu, ki so jo Ukrajinci dobili z 2 : 0, v Mariboru pa bi bila za napredovanje Slovenije potrebna zmaga. Žal so igrali le 1 : 1. Nekateri igralci so napovedali konec igranja za državno reprezentanco, selektor Srečko Katanec, če bo ostal, pa se bo skušal uvrstiti na naslednje svetovno prvenstvo. Naše reprezentance imajo na novem vadbenem središču na Brdu odlične pogoje za delo.

Gorenjske vode čistejše

V Begunjah je bil v začetku meseca pravi praznik, saj so organizirali sprejem za slovenske prostovoljne gasilce, ki so bili na svetovnem gasilskem tekmovanju v Alabami v Združenih državah Amerike v štafeti drugi, čeprav so postavili svetovni rekord, skupno pa četrti. Jezerjani so znovali dobili bankomat, v Kamniku so ureja-

li pešpot na Stari grad, v Škofji Loki pa so počastili spomin na 70. obletnico ustanovitve Avto-moto društva, ki je do nesreče leta 1973 organiziralo hitrostne dirke motorjev. Na Jesenicah so odprli čistilno napravo kot sklepno dejanje 15 milijonov evrov vrednega projekta odvajanja in čiščenja voda v občinah Jesenice, Radovljica, Žirovnica in Bohinj. Podoben projekt so sklenili tudi v občinah Kranj, Naklo in Preddvor ter zgradili 36 kilometrov nove kanalizacije. Na Bledu so končali obnovo gradu, ki je stala več kot 700 tisoč evrov. V Žirovnici so pri osnovni šoli zgradili nov prizidek, v Smledniku pa so nadaljevali z arheološkimi raziskavami, ki potrjujejo domneve, da je bila tam v železni in bronasti dobi večja naselbina. V Lešah so dali pobudo za sajenje starih sadnih sort, v Javorjeh in okoliških vaseh pa so uredili kanalizacijo. V Javorjeh so praznovali tudi 110-letnico osnovne šole. Janez, Anton in Nikolaj Robič, po doma-

Arheološke najdbe v Smledniku

če Koširjevi iz Gozda - Martuljka in Jurij Rozman iz Loma so bili izbrani za najbolj skrbne lastnike gozda. Lubadar pa je v gorenjskih gozdovih že povzročil veliko škodo. V Trziču je vladala dobrotelost. Glasbeniki in pevci so organizirali koncert za pomoč pevcu Tomažu Ahačiču - Foglu, ki ga je prizadela huda bolezen.

Slavnostna torta za uspešne slovenske prostovoljne gasilce

Novi Ljudski dom

V središču Kranjske Gore so zgradili nov Ljudski dom s sodobno dvorano. Gradnja je bila vredna dobra dva milijona evrov. Občina je sprejela tudi odlok proti plakatiranju na črno. Natov center odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah je od novembra dalje tudi uradno odprt. Gasilska zveza Tržič, ki povezuje 1200 prostovoljnih gasilk in gasilcev, je praznovala 60 let delovanja. Šport hotel na Pokljuki je dobil novega lastnika. Za 765 tisoč evrov ga je kupila mariborska družba Astraea investicije, ki ima s hotelom velike načrte. Družba Palmieri je začela graditi v Godiču in v Kamniku Veliki planini podobno naselje. V Kranju so praznovali 70 let Šolskega centra Kranj, ki je četrti največji šolski center v državi in izobrazuje mladino za številne predvsem tehnične poklice. Pri trgovskem središču Merkur v Kranju, kjer nastaja »zeleni trgovski center prihodnosti«, so zgradili brezplačno polnilnico za električne avtomobile. Jesenice pa po dolgih letih zapuščajo uspešno in zelo hitro rastoče podjetje Mimosvrste. Novo prevzemno mesto bo v Kranju, sedež pa v Ljubljani. Po desetih letih prizadevanj je izšel zbornik Župnije svetega Jurija Stara Loka.

- V bližini Kredarice je bil zdrs usoden za zakonca iz okolice Ljubljane.
- Na hrvaških volitvah je zmagala desnosredinska Domoljubna koalicija s HDZ na čelu z 59 poslanci, levosredinska Hrvaška raste pa jih je dobila 56. Preseñenje je županska stranka Most z 19 poslanci.
- Upokojeni ljubljanski nadškof **Alojz Uran** se je smel iz Italije vrniti v Slovenijo.
- V Kranju je mladoletnik padel v 25 metrov visok dimnik kotlovnice in se hudo poškodoval.
- V Ljubljani sta se srečala bohinjski župan **Franc Kramar** in ljubljanski nadškof **Stanislav Zore** in se pogovarjala o možnosti rešitve zapleta okrog gradbenega dovoljenja za novi smučarski center na območju Bohinja.
- Devetošolci iz Kranjske Gore so na natečaju v spomin **Josipine Turnograjske** napisali najlepše ljubezensko pismo. Napisali so pismo, ki ga je leta 1675 **Janez Vajkard Valvasor** pisal ženi Rosinki v Bogenšperk.
- Manca Ahlin, ki živi v ZDA je žirovcem darovala veliko čipko.

Manca Ahlin, arhitektka in oblikovalka

Arhitektka in oblikovalka žirovskih korenin Manca Ahlin že šesto leto živi in ustvarja v New Yorku. V začetku leta je precej pozornosti pritegnila s pregrado iz čipk, ki jo je izdelala za eno tamkajšnjih restavracij. Za izdelavo 120 kilogramov težke čipke je uporabila več kot kilometer dolgo konopljino vrv. O čipki v velikem merilu je sicer razmišljala že dlje časa, je priznala, testirala je njen potencial skozi različne oblike in materiale. To so vedeli tudi v arhitekturnem biroju, s katerim sodeluje, in ob oblikovanju notranjosti restavracije Stix v newyorškem predelu Chelsea se je pojavila ideja, da bi izdelali steno v obliki čipke. S klekljanjem se je prvič srečala že kot prvošolka. Njena učiteljica v čipkarski šoli se je spominja kot pridne, delavne in tudi trmaste učenke, ki je prišla k njej, kadar je le mogla. Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo ter zatem fakulteto za arhitekturo je obiskovala v Ljubljani. Po dobrih dveh letih dela v arhitekturnem biroju v Ljubljani se je odločila za magistrski študij arhitekture in urbane kulture v Barceloni. Po končanem študiju jo je kolegica, s katero je skupaj delala na projektu spanja v javnem prostoru, povabila na nadaljevanje tega projekta v Illinois v ZDA. Ob tem jo je pot zanesla skozi New York, kjer si je po treh let obiskovanja in dela na daljavo uredila tudi delovni vizum.

Joško Berlec, prejemnik kipca Civilne zaščite

Joško Berlec je ob letošnjem dnevu Civilne zaščite (1. marca) iz rok poveljnika Civilne zaščite RS Srečka Šestana prejel najvišje priznanje – kipec za življenjsko delo na področju zaščite in reševanja. Kot so zapisali v obrazložitvi, je s svojim delom pustil neizbrisen pečat v gasilstvu ter varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami nasploh. Petinšestdesletni Kamničan je v Prostovoljno gasilsko društvo Kamnik po očetovem vzoru vstopil že z osmimi leti, tako da ima za sabo več kot 40 let operativnega gasilskega staža. Na bogati gasilski poti je opravljal več pomembnih in odgovornih funkcij – od poveljnika Gasilskega društva in Gasilske zveze Kamnik do podpoveljnika štaba poveljstva Gasilske zveze Slovenije in člana njenega predsedstva. Več let je bil vodja Komisije za gasilsko tehniko in član mednarodne tekmovalne komisije pri CTIF, kot sodnik je sodeloval na več gasilskih olimpijadah. Bogato znanje je posredoval mnogim tečajnikom in slušateljem pri usposabljanju na vseh ravneh. Med letoma 2002 in 2013 je aktivno sodeloval v Štabu Civilne zaščite za ljubljansko regijo. Za vsestransko in vestno delo je bil večkrat nagrajen v domovini in velikokrat tudi zunaj njenih meja.

Marjana Bratkovič, prejemnica naziva častna članica Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske

Diplomirana medicinska sestra Marjana Bratkovič je prejela najvišje priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Gorenjske, naziv častne članice za leto 2014. Nedavno upokojena Marjana Bratkovič je bila v Kliniki Golnik zaposlena celotno delovno dobo. Delala je na različnih bolniških oddelkih, zadnja leta pa je opravljala delo vodilne medicinske sestre bolniškega oddelka. Veliko truda pri delu s kroničnimi bolniki je vlagala v zdravstvenovzgojno delo, še posebno pri bolnikih s tuberkulozo in kronično obstruktivno pljučno boleznijo. Pripravila je program ter vodila učne delavnice za bolnike, je avtorica zloženek in raziskav, redno pa je nadgrajevala znanje z udeležbo na strokovnih srečanjih in znanje prenašala na sodelavce in bolnike. Ob prejemu najvišjega gorenjskega stanovskega priznanja je dejala: »Zelo sem počaščena, da sem prejela to priznanje, ki mi veliko pomeni. Sem tik pred upokojitvijo, a stik s stroko nameravam ohraniti, še naprej bom delala na terenu v sklopu Društva pljučnih in alergijskih bolnikov, nadaljevala bom tudi strokovno delo v pulmološki sekciji.« V prostem času se sprošča ob klasični glasbi, kolesarjenju, rada hodi v gore, smuča, pleše in se družijo s prijatelji.

Vasja Doberlet, prejemnik Puharjeve nagrade FZS

Kranjsko Fotografsko društvo Janez Puhar je eno najuspešnejših fotografskih društev v državi. Prednjači po številu članov, mnogi so si z uspehi in nagradami na domačih in mednarodnih natečajih pridobili visoke mednarodne fotografske naslove, bogata pa je tudi njihova dejavnost, saj vsako leto pripravijo številne razstave in natečaje. Veliko zaslug za vzpon društva v zadnjih letih ima njihov dolgoletni predsednik Vasja Doberlet. Ob njegovi fotografski ustvarjalnosti, je nosilec mojstrskega naslova FIAP, je bilo opaženo njegovo uspešno organizacijsko delo na fotografskem področju in njegova zavzetost za delovanje tako v domačem društvu kot v mednarodnem sodelovanju. Vasja Doberlet, po poklicu inženir elektrotehnike, je vso službeno kariero do upokojitve deloval v kranjskem Iskratelu. S fotografijo se je ukvarjal že v mladosti, še zlasti pa ga je zanjo navdušil nestor slovenske fotografije Vlastja Simončič. V preteklem letu je bil eden ključnih sodelavcev pri organizaciji dogodkov ob 200. obletnici rojstva fotografa in izumitelja Janeza Puharja, katerega ime in delo vztrajno promovira med fotografsko in siceršnjo javnostjo doma in v svetu. Po trinajstih letih je vodenje društva prepustil mlajšim. »Spet bom imel na voljo kakšen dan več, da se bom namensko odpravil na teren v iskanju dobrih posnetkov,« pravi Vasja Doberlet.

Vincenc Draksler, dobrotnik in častni občan Mestne občine Kranj

Vincenc Draksler se je rodil v Kranju in odraščal v dvanajstčlanski družini. Že od malega je kazal izjemno nadarjenost za umetnost, zato se je kasneje zaposlil kot filmski ustvarjalec. Leta 1958 ga je pot odpeljala v Nemčijo, danes pa živi v Švici, v mestu Kreuzlingen ob Bodenskem jezeru. Je zanesljiv, odgovoren, predvsem pa velik človekoljub in dobrotnik. Že od leta 1999 na razne načine pomaga tudi Mestni občini Kranj. Za dober namen je podaril posestvo v Pristavi pri Tržiču, na osnovi česar je bila leta 2000 ustanovljena Fundacija Vincenca Drakslerja za odvisnike. V letu 2012 je fundacija postala tudi socialno podjetje. Prispeval je sredstva za pomoč odvisnikom, več kot polovico sredstev za obnovo objekta v Pristavi, kjer je nastal center za reintegracijo ozdravljenih odvisnikov. Zagotovil je tudi sredstva za prvo socialno podjetje na Gorenjskem ter prispeval polovico sredstev za obnovo objekta na Cesti talcev. Za več kot desetletje dolgo aktivno delovanje na področju pomoči najbolj ranljivim skupinam občanov ter za prispevek in naklonjenost, ki jo izkazuje svojemu rodnemu mestu, je lani postal tudi častni občan Mestne občine Kranj, tudi letos pa je s svojo dobro voljo in prispevki pomagal pri delu Fundacije Vincenca Drakslerja.

Dr. Janez Ferkolj, prejemnik Steletovega priznanja

Dr. Janez Ferkolj je blejski župnik. Priljubljen je med farani, Blejci in obiskovalci Bleda, še posebno Blejskega otoka, ki ga upravlja. Letos je bil med dobitniki Steletovega priznanja, ki ga Slovensko konservatorsko društvo podeljuje za izjemne dosežke na področju konservatorstva in restavracije. Priznanje je prejel za izjemen prispevek pri ohranjanju kulturne dediščine Blejskega otoka, ki v zadnjih letih doživlja pravi razcvet. Prav dr. Janez Ferkolj je najbolj zaslužen za oživitvev otoka in stavb na njem, pri tem pa se je vseskozi premišljeno in z veliko mero potrpežljivosti povezoval s strokovnjaki z Zavoda za varovanje kulturne dediščine Slovenije. V obrazložitvi k nagradi je med drugim zapisano, da je z neumorno energijo najprej spodbudil vrnitev sakralnih poudarkov cerkvi, izven nje pa je uredil sodoben turistični center z vsem, kar obiskovalci z vsega sveta pričakujejo in kar takšna izjemna lokacija potrebuje. Dr. Janez Ferkolj, po rodu iz Novega mesta, je diplomiral iz francoščine in teologije, na Teološki fakulteti pa je zagovarjal doktorsko disertacijo. Svojo poklicno pot je začel pred desetimi leti kot kaplan na Jesenicah, se po dveh letih preselil v Župnijo Kranj, od koder so ga po treh letih, leta 2010 premestili na Bled, kjer deluje z dušo in srcem ter po svojih najboljših močeh. To prepoznava tudi njegova okolica.

Franc Golija, podjetnik, pranečak Ivana Groharja

»Podjetnik Franc Golija, pranečak impresionističnega slikarja Ivana Groharja, kaže naklonjenost in ljubezen do domačih krajev in ljudi,« je ob junijskem odprtju prenovljenega Gostišča Macesen v Sorici poudaril železnikarski župan Anton Luznar. Županove besede dokazuje že letos končan projekt prenove gostišča oziroma nekdanjega zadružnega doma. Objekt je bil že docela dotrajan, ko sta Krajevna skupnost Sorica in Golijevo podjetje Alpmetal leta 2008 sklenila javno-zasebno partnerstvo. Krajevna skupnost je s tem pridobila novo dvorano, sobo v zaodrju, sanitarije in pisarno, Alpmetal pa je v zameno za celovito prenovo objekta pridobil zgornji nadstropji, v katerih je uredil nastanitvene kapacitete. Prenovljeno Gostišče Macesen ima tako poleg savn in telovadnice odslej tudi trinajst sob z 49 posteljami, kar je največ turističnih postelj na enem mestu v občini Železniki. Golija, ki se obenem kot njegov lastnik nenehno trudi tudi za čim boljše obratovanje bližnjega smučišča Soriška planina, je v prenovo gostišča vložil več kot dva milijona evrov. Njegovo skrb za ohranjanje Groharjeve zapuščine so letos opazili tudi v Turističnem društvu Sorica, ki je Francu Goliji in njegovi ženi Martini podelilo priznanje za urejenost in ohranjanje domačije Pr' Martinu v Geblarjih, kjer je slikar preživel otroštvo, prav tako pa tudi sam Golija.

Vinko Hlebš, slikar in prostovoljec

Vinko Hlebš se je rodil leta 1943 v Tržiču. Slikati je začel konec šestdesetih let in se je po uspešnih predstavitev doma in v tujini kmalu uvrstil med najbolj aktivne in plodovite slikarske ustvarjalce na Gorenjskem. Ta pot je bila naporna in Hlebš jo je zmozel le z njemu lastno trdoživostjo in delavnostjo, s tisto voljo, ki jo opažamo pri likovnikih, ki so se morali sami dokopati do znanja. Je tudi član dunajskega društva prijateljev umetnosti. Zanj je zadoščenje, da lahko podari sliko, jo nekdo kupi, denar gre pa v dober namen. Že je bil prostovoljec leta, s soprogo sta botra otrokoma v Kambodži in z gled pomoči sočloveku prenašata na hčerke. Likovne sledi so Vinka Hlebša pripeljale do Ljudske univerze Tržič, s katero že več let odlično sodeluje. Do lani je imel skupino tudi v Domu Petra Uzarja v Tržiču, sodeloval je s kranjskim Centrom slepih in slabovidnih, za likovno umetnost je navduševal otroke v tržiških vrtcih, pa v kranjskem vrtcu Kekec, več osnovnih in srednjih šolah, poletnih kolonijah na morju ... Plodno je njegovo sodelovanje z Varstveno delovnim centrom Kranj, še posebno njihovo tržiško enoto. To njegovo delo – kot marsikatero drugo – je povsem prostovoljno.

Peter Hribar, sorodnik likvidiranih zakoncev Hribar

Po dolgoletnih prizadevanjih je bilo Petru Hribarju letos dano priti na konec dolge in žalostne zgodbe, povezane z likvidacijo strica Rada Hribarja in njegove žene Ksenije. Zadnja lastnika gradu Strmol sta bila umorjena 6. januarja 1944 v gozdu nad Mačami pri Preddvoru, arheologi pa so marca letos izkopali njune posmrtno ostanke, ki so jih prenesli v družinsko grobnico na ljubljanske Žale. Predsednik republike Borut Pahor je oktobra na gradu Strmol odkril spominsko obeležje likvidiranim zakoncema, njunim svojcem pa izrazil globoko obžalovanje za storjen zločin in se opravičil, ker je bilo potrebnega toliko časa, da so jima vrnili čast in dostojanstvo. »Rad bi se zahvalil za vašo notranjo človeško moč in odločitev, da vsa dejanja na poti rehabilitacije spomina in imena Ksenije in Rada Hribarja vodite na način, ki je iskreno spraven,« je poudaril Pahor in se pridružil besedam Petra Hribarja, da lahko odpustimo, pozabiti pa ne moremo in ne smemo. Dovolj je razklanosti, ki razjeda ter vedno znova zastruplja rod za rodom naših otrok, je ob tej priložnosti ponovno pozval Hribar: »Čas je, da pade zator pozabe, da končno nastopi čas odpuščanja in opravičil ter se ta tragedija slovenskega naroda končno in enkrat za vselej neha!«

Tomaž Jenko, dežnikar

Eden redkih, ki še ohranjajo staro obrt, je dežnikar Tomaž Jenko, ki v svoji prodajalni in delavnici v središču Kranja nadaljuje tradicijo, ki jo je pred natanko osemdesetimi leti začel njegov ded Alojzij Jenko, dežnikarstvu pa je bil zapisan tudi Tomažev oče, prav tako Alojzij. Danes sta v Sloveniji le še dva dežnikarja – poleg njega še Marija Lah v Ljubljani. Tomaž Jenko, ki je po izobrazbi oblikovalec kovin, je obrt od svojega očeta prevzel pred skoraj tremi desetletji, leta 1988. Dokler tudi slovenskega trga niso preplavili poceni kitajski izdelki, je dežnike in senčnike ne le popraviljal, ampak tudi izdeloval. Kasneje se je osredotočil le še na izdelavo senčnikov oziroma parazolov za k narodnim nošam, s čimer se v Sloveniji ukvarja samo še on. Meni, da bi dežnik moral biti modni dodatek, kljub temu pa mnogi raje kot po kakovostno izdelanih dežnikih posegajo po cenenih kitajskih izdelkih. A zadnja leta, ugotavlja, vendarle spet narašča povpraševanje po popravilu dežnikov. Vse pogosteje se namreč ljudje odločajo za nakup dežnikov srednjega cenovnega razreda, ki se jih že splača popravljati. Zato vztraja v svojem lokalu v mestnem središču, čeprav se okrog njega mesto prazni. In priznava, da bi tudi sam trgovino že zdavnaj zaprl, če mu ne bi bilo toliko do ohranjanja tradicije.

Dr. Janko Kersnik (1960–2015), zdravnik, profesor, strokovni direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske

Maja je v 56. letu starosti preminil zdravnik Janko Kersnik iz Mojstrane, človek, vreden velikega spoštovanja, poln idej, znanja, modrosti in elana, kot so ga opisali njegovi kolegi, oseba, ki ga je kljub strokovni veličini na področju družinske medicine krasila skromnost. Kot zdravnik je delal v ambulantah Kranjska Gora in Mojstrana, ob tem pa stopil tudi na pota znanosti, ki so ga peljala do magistrerja, doktorata, učiteljskega mesta in profesure. Jeseni 1998 je prevzel mesto strokovnega vodje zavoda Osnovno zdravstvo Gorenjske, ki ga je vestno in strokovno opravljal 17 let, vse do svoje smrti. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bil od leta 2007 predstojnik Katedre za družinsko medicino, od leta 2013 tudi redni profesor na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 1997 do 2013 je bil predsednik Združenja zdravnikov družinske medicine Slovenije, od leta 2010 predsednik Evropskega združenja učiteljev v družinski medicini in od leta 2013 tudi sekretar Evropskega združenja zdravnikov družinske medicine.

Branko Korošec, policist v Železnikih

Policisti se pri svojem delu pogosto srečajo s situacijami, ko se morajo v nevarnih okoliščinah odzvati prisebno ter nesebično pomagati in reševati življenja. Številnim, ki so v policijski uniformi že rešili človeška življenja, se Policija vsako leto skuša oddolžiti s podelitvijo medalje za hrabrost ali požrtvovalnost. Pri ljubljenski vodja policijskega okoliša v Železnikih Branko Korošec, ki je aprila med patroljno vožnjo iz Selc proti Studenemu na obrežju Sore priskočil na pomoč invalidnemu občanu, ki se je do pasu pogreznil v močvirnata tla, medalje (še) ni prejel. Pa nič ne de, saj ni pomagal zaradi nje. Ko je med patroljno vožnjo po Selški dolini pri Studenem v bližini močvirnatega predela zagledal prazen invalidski voziček, je takoj vedel, komu pripada, in se vprašal, kje je lastnik. Našel ga je do pasu pogreznjenega v blato. Sam ga ni uspel izvleči, zato je za pomoč poprosil najbližjega soseda in skupaj sta ga izvlekla. Nesrečnega občana je nazadnje odpeljal še domov. Kot je kasneje dejal, ga je najbolj čudilo, da ob številnih voznikih, ki se peljejo po zelo prometni cesti, ni nihče opazil praznega vozička in njegovega lastnika. Morda pa se le nikomur ob vsakodnevnih naglici ni zdelo vredno ustaviti in preveriti, ali se je kdo znašel v stiski. K sreči imamo dobre policiste ...

Dr. Matevž Košir, zgodovinar

Zgodovinar dr. Matevž Košir se je pred leti temeljito lotil proučevanja čarovništva v naših krajih, v zadnjem času pa je njegovo strokovno pozornost navdihnilo prostozidarstvo. Letos je izšla njegova knjiga Zgodovina prostozidarstva na Slovenskem, ki jo je v oktobru predstavil na Glasovi preji. V njej obravnava prostozidarstvo na Slovenskem v obdobju od 18. stoletja do danes, obravnava pa tudi njegov nastanek in razvoj. Dr. Matevž Košir je od leta 1990 zaposlen v Arhivu RS, zadnji čas kot vodja sektorja za varstvo arhivskega gradiva posebnih arhivov, štiri leta je bil tudi njegov direktor. Po rodu Kranjčan je tudi predsednik sveta Gorenjskega muzeja. Leta 2002 je bil habilitiran za področje arhivistike, od leta 2004 sodeluje kot zunanji sodelavec v izobraževalnem programu več univerz. Poleg raziskav iz arhivistike in različnih zvrsti arhivskega gradiva uspešno povezuje arhivistiko in zgodovino. Doktoriral je leta 2000. Je avtor dveh knjig in številnih strokovnih člankov. Potrjuje, da obstaja družinska afiniteta do zgodovine, z njo se je spoznaval že v rani mladosti, je namreč vnuk prof. dr. Josipa Žontarja, avtorja knjige Zgodovina mesta Kranja iz leta 1939, zgodovini pa se je zapisal tudi Matevžev stric Jože Žontar, ki je z znanstvenim pristopom in z uveljavljanjem arhivskih načel sodeloval pri postavljanju temeljev slovenske arhivistike.

Milan Kotnik, atlet, ki ga možganska kap ni ustavila

Radovljčan Milan Kotnik verjame, da je vztrajnost tista, ki človeku najbolj pomaga v življenju. Prav zato nikoli ne odneha. Nekdanjega vrhunskega atleta ni ustavila niti huda možganska kap leta 2006. Odločen je, da prihodnje leto odide na paraolimpijske igre v Rio. Štiriinšestdesetletni Radovljčan, po rodu iz Lovrenca na Pohorju, je nekdanji vrhunski tekač. Pred boleznijo je kot atlet veteran pretekel po trideset kilometrov na dan, potem pa šest mesecev sploh ni mogel hoditi. Ko so ga v bolnišnici testirali, pa so ugotovili, da ima posebno vzdržljiv in dobro ohranjen mehanizem. Čutil je, da mora to dejstvo spoštovati in da je njegova dolžnost, da iz tistega, kar mu je dano, iztisne največ. Zdaj spet vozi avto in teče. Najraje trenira v gozdu pa tudi na atletski stezi. Vreme, kakršnokoli že je, ga nikoli ni motilo pri treningih. Pravi, da je atletika garaški šport, tako da je na trdo delo navajen, cilj, ki si ga je zastavil, pa ima ves čas v glavi. Tudi volje mu v življenju nikoli ni manjkalo. Milan Kotnik je človek ciljev. Zadnji, ki si ga je postavil, je visok: paraolimpijske igre v Rio leta 2016. Želi si tekmovati v teku na 200 in 400 metrov. Prizadeval si bo za najvišja mesta. Verjame, da bo spet med zmagovalci.

Jože Krmelj, kovaški mojster

V Logu nad Škofjo Loko deluje Kovaštvo Krmelj že od leta 1926, medtem ko je kovaška tradicija rodbine še daljša, saj se je začela že v letu 1870. Zadnjih 25 let delavnico skupaj z ženo zelo uspešno vodi kovaški mojster Jože Krmelj, ki s tremi pomočniki še vedno ohranja vse redkejšo tradicijo ročno kovanega gozdarskega orodja, po katerem so znani in cenjeni daleč naokoli. Gozdarski program predstavlja približno polovico njihove proizvodnje, ki je maloserijska. Najpogostejši izdelek je seveda sekira. »Vsak kos je ročno skovan po občutku, brez modela. Vsi izdelki so enaki, a hkrati drugačni, unikatni,« pove kovaški mojster, ki je v zadnjih letih še zlasti znan tudi po nožih iz damaščanskega jekla, za katere mu je obrtna zbornica leta 2012 podelila nagrado zlata vitica. Gre za izdelke, kovane iz več plasti kakovostnih jekel, ki so najprej kovaško zvarjene in nato kovane po principu prepogibanja, zaradi česar so na rezilu lepo vidne plasti kovanja. V Sloveniji je še vedno edini, ki po tisoč let starem in izredno zahtevnem tehnološkem postopku izdeluje izdelke iz damaščanskega jekla. Pri izdelavi mora podobno kot umetnik imeti mir, zato jih izdeluje sam. »To delam za dušo. Pravijo, da ko kovač v kovačiji najde hobi, se mu je pa malo 'skegljalo',« se pošali.

Alojz Kuhar, dolgoletni krvodajalec

Alojz Kuhar s Sovinje Peči v občini Kamnik je eden tistih krvodajalcev, ki si jih Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino in celotna medicinska stroka lahko le želita. Kri je namreč daroval že 152-krat, za kar mu je Območno združenje Rdečega križa Kamnik letos na posebni prireditvi v čast zvestim krvodajalcem (takšnih, ki so kri darovali že dvajsetkrat in večkrat je bilo v občini Kamnik letos 81) podelilo posebno priznanje. »Prvič sem kri daroval pri osemnajstih letih, moj rekord pa je enajst odvzemom letno, v kar pa ni všteta le kri, ampak tudi plazma. Zadnja leta kri darujem trikrat ali štirikrat na leto, večinom kar v Ljubljani, saj me na Zavodu za transfuzijsko medicino že vsi poznajo in smo že skoraj prijatelji, pa tudi na krvodajalskih akcijah, ki jih Zavod trikrat letno organizira v Kamniku, « nam je povedal Alojz Kuhar, ki je za krvodajalstvo navdušil tudi svojo ženo Marijo. Čeprav je letos pred poletjem prejela priznanje za 77-krat darovano kri, ima v svoji krvodajalski knjižici zabeleženih že 82 odvzemov. Rada takole pomaga pomoči potrebnim, še dodata, in nam priznata, da krvodajalstvo postane način življenja. Nič čudnega, da so krvodajalci postali tudi njuni otroci.

Lojze Lah, organizator sejmov in predsednik konjeniškega kluba

V Komendi so letos praznovali 60-letnico konjeniškega kluba in 20-letnico prirejanja sejmov. Klub, ki ga že 38. leto vodi Lojze Lah, je namreč na Lahovo pobudo začel 1995. leta organizirati na hipodromu kmetijske sejme. Odtlej jih v Komendi prirejajo redno dvakrat na leto – spomladi in jeseni, vedno pa je srce in duša sejma Lojze Lah. Sejem se je od prvih začetkov do danes dobro uveljavil in razvil, saj je največji tovrstni sejem na Gorenjskem in v slovenskem merilu takoj za radgonskim kmetijsko-življskim sejmom. Medtem ko je prvi sejem obsegal dvesto kvadratnih metrov razstavne površine, je letošnji potekal na štirideset tisoč kvadratnih metrih površine. Na prvem sejmu je bilo le sedem razstavljalcev, na letošnjem jesenskem jih je bilo okrog sedemsto. Občutno je porasel tudi obisk, prve sejme je obiskalo le nekaj tisoč ljudi, zadnja leta jih je vsakokrat 75 tisoč. Konjeniški klub je na tekmovalnem področju med najuspešnejšimi v državi, pod Lahovim vodstvom je pred leti povečal hipodrom oz. sejmsko razstavišče in zgradil konjeniški objekt – hleve, upravne prostore in dve dvorani. Lah je tudi častni občan Občine Komenda in trgovec s kmetijsko mehanizacijo, ki bo svojo dejavnost kmalu preselil v nove prostore v bližini bencinske črpalke na Potoku pri Komendi.

Andreja Lazar, dekle z Downovim sindromom

Andreja Lazar je dekle z Downovim sindromom iz Medvod. Drugo leto zapored je slovensko javnost navdušila kot sovoditeljica dobrodelne prireditve za otroke z Downovim sindromom. Njeno sporočilo je jasno: »Tudi osebe z Downovim sindromom zmoremo veliko in imamo mnogo talentov, le malo več časa in potrpežljivosti nam dajte.« Andreja ima veliko talentov. Vodenje prireditev je eden izmed njih. V tem neizmerno uživa in upravičeno je na to tudi ponosna. Uspešna je tudi na drugih področjih. Igra na kljunasto flavto, pleše klasični balet in latinskoameriške plesne, rada riše in jaha. Svoje plesno in glasbeno znanje pokaže tudi na nastopih, na flavto je pred dvema letoma zaigrala na sprejemu pri predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju. V vse svoje talente ob veliki podpori in pomoči družine vlaga veliko truda. Želi si, da bi tudi osebam z Downovim sindromom bilo odprtih več poti, kot jih je trenutno. Rada bi delala v vrtcu, kjer je že pomagala, če bi lahko študirala, pa bi izbrala arhitekturo. Končala je waldorfsko osnovno šolo s prilagojenim programom, sedaj pa hodi v posebni program v Center Janeza Levca v Ljubljano. Zaveda se, da po koncu šolanja ne bo imela poklica in se ne bo mogla zaposliti. Kljub temu na vse skupaj gleda pozitivno in se veseli vsakega dne posebej. Živi polno življenje.

Janez Majcenovič,
častni občan Kamnika

Janez Majcenovič s Perovega v Kamniku je naziv častnega občana letos dobil za življenjsko delo na področju naravoslovnih strok in najrazličnejše kulturne prispevke, s katerimi je bogatil Kamnik in prispeval ugleden delež k njegovi širši prepoznavi in uveljavitvi. Diplomiral je iz matematike in delal v takrat mladi panogi računalništva, bil je tudi zavarovalni matematik, sodni izvedenec, direktor sektorja računalništva in informatike ter višji svetnik na področju bančništva. Posvečal se je pedagoškemu področju kot profesor poslovne matematike, fizike in računalništva na srednjih šolah ter različnih stopnjah izobraževanja odraslih. Njegovo življenje vseskozi pomembno opredeljuje tudi področje kulture. Od svojega šestega leta do danes je zvest cerkvenemu petju na kamniških korih; bil je soustanovitelj Mešanega pevskega zbora Planika in član Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Dvaintrideset let je bil dejaven v vrstah Prvega slovenskega pevskega društva Lira Kamnik, kot član tria Kamniški koledniki je v vlogah (so)pevca, povezovalca, recitatorja in avtorja veznih besedil gostoval v številnih krajih po Sloveniji in v tujini. Veliko je prispeval tudi h kamniškemu športu – kot aktiven član Plavalnega kluba Kamnik ter tekmovalec in funkcionar v šahovski sekciji društva Solidarnost.

Milena Miklavčič,
novinarka, pisateljica in publicistka

Spolnost oziroma pogovori o spolnosti še danes hitro naletijo na ovire, kar pa ni ustavilo žirovske pisateljice Milene Miklavčič, da ne bi pokukala tudi »pod preproge«, in zelo odkrito, kot ona zna, spregovorila o spolnosti oziroma »tistih rečeh« že v svoji knjigi Ogenj, rit in kače niso za igrače, ki so jo letos »prevedli« tudi v filmski jezik. Jaka Šuligoj je namreč na podlagi njene knjige posnel dokumentarni portret o Mileni Miklavčič. Prikazali so ga tudi na 118. Glasovi preji, in čeprav gredo ljudem besede težko z jezika, ko pogovor naneše na spolnost, pa očitno še kako radi kukamo v tuje spalnice, saj so obiskovalci do zadnjega kotička napolnili dvorano Cineplexxa z več kot dvesto sedeži. Sama že dolgo nima več nobenega sramu, pravi, saj že četrto stoletja neumorno zapisuje intimne zgodbe naših prednikov in je o tej temi govorila že z več kot 1600 ljudmi. Tudi pri filmu se ji zdi najbolj pomembno, da z njim odpira vrata, ki so bila doslej zapahnjena. Vsi so hodili mimo in vsi so vedeli zanje, a nikomur se ni zdelo vredno, da bi jih odprl, je razočarana – da je ta naloga pripadla šele njej, čeprav ni strokovnjakinja s tega področja, le neizmerno radoveden človek. In prav to, da se o tem več pogovarjamo, se ji zdi najpomembnejše, saj tako lažje razumemo in se iz preteklih izkušenj tudi kaj naučimo.

Jože Možgan
(1941–2015)

Avgusta je v 75. letu starosti svojo bogato življenjsko pot sklenil doktor medicine, politik in častni občan Železnikov Jože Možgan. Rojen je bil v Venišah pri Krškem. Študij medicine je dokončal leta 1967, leta 1972 pa je prišel službovat v Železnike, kjer je zelo hitro postal priljubljen zdravnik splošne medicine. Kmalu za tem je začel proučevati delo v splošni medicini dela, predvsem dispanzersko metodo dela. Uvajal je preventivno zdravstveno vzgojo za predšolsko in šolsko mladino. Na področju zdravstva je bil član ali predsednik kar šestih združenj, dvajset let je tudi vodil krvodajalsko komisijo pri Območnem odboru Rdečega križa Škofja Loka. Za uspešno in požrtvovalno delo mu je Slovensko zdravniško društvo podelilo častno članstvo, postal pa je tudi častni član Združenja družinske medicine. Uspešno delo je nadaljeval v politiki. Bil je dolgoletni član Slovenske ljudske stranke, nekaj časa je vodil tudi njeno podružnico za Selško dolino. Leta 1996 je postal prvi poslanec državnega zbora iz Selške doline. Kasneje je bil tudi podpredsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, saj je zaradi bolezni oslepel. Občina Železniki ga je zaradi dolgoletnega ustvarjalnega in humanega dela na področju zdravstva ter za uveljavljanje strpne politične kulture v večstrankarskem sistemu leta 2007 imenovala za častnega občana.

Matija Muhar, mladinski evropski prvak v metu kopja

Mladi metalec kopja Matija Muhar s Slovenskega Javornika je na letošnjem evropskem prvenstvu v atletiki za starejše mladince na Švedskem z metom 79,20 metra premagal vso konkurenco in postal mladinski evropski prvak. Z zmagovalnim metom je izboljšal tudi (svoj) mladinski državni rekord v tej disciplini. Matija je član Atletskega kluba Triglav in je doslej nanizal že vrsto uspehov. Je svetovni prvak v kategoriji mlajši mladinci (2013), svetovni podprvak v kategoriji starejši mladinci (2014), evropski prvak v kategoriji mlajši člani do 23 let (2015), ima pa tudi državni rekord v vsaki starostni kategoriji, v kateri je nastopil do sedaj. Matijo je v svet atletike popeljal brat Jaka, tudi sam izvrsten atlet, njegovo nadarjenost pa so hitro prepoznali trenerji, zlasti Jože Satler. Matijevo življenje je povsem posvečeno atletiki in metu kopja, trenira redno in vestno, zato velja za enega najperspektivnejših atletov v Sloveniji. Trenira vsaj šestkrat na teden v Kranju ali na Jesenicah, šport pa odlično usklajuje s šolskimi obveznostmi. In kakšni so njegovi cilji? Letos si želi izboljšati osebni rezultat v metu kopja, dolgoročni cilj pa je uvrstitev na olimpijske igre in osvojitve olimpijske medalje. Ne imenujejo ga zaman kar »novi up slovenske atletike«.

Dr. Domen Novak, doktor elektrotehnike, profesor na ameriški Univerzi Wyoming

Domen Novak, tridesetletni doktor elektrotehnike, nekdanji zlati maturant Gimnazije Jesenice, je na ljubljanski Fakulteti za elektrotehniko diplomiral s povprečno oceno 10, tam ostal kot raziskovalec in doktorand, a kasneje »pobegnil« na univerzo v Zürichu in od tam na Univerzo Wyoming v ZDA, kjer se ukvarja z medicinsko robotiko. Dobro ve, da tudi v širnem svetu ni nič podarjenega. V ZDA se je s šestletno pogodbo v žepu odpravil septembra lani. Ob pedagoškem delu veliko časa porabi za raziskovalno delo; večinoma raziskuje robotiko, ki se uporablja v rehabilitaciji, ter interakcijo ljudi z računalnikom na različne načine, na primer igre za trening spomina, trening navigacijskih sposobnosti za starejše, senzorje za merjenje gibov. S pogoji dela v ZDA je zelo zadovoljen, prav tako s študenti. Pravi, da mu je zlasti všeč, da se Američanom zdi najpomembnejše to, da od študija nekaj odnesejo, da se čim več naučijo, ne pa pridobljeni naziv, kot je pogosto pri nas.

Dr. Breda Oblak, častna občanka Jesenic

Častna občanka Jesenic je v letu 2015 postala dr. Breda Oblak, upokojena redna profesorica glasbene metodike oziroma didaktike na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dr. Breda Oblak, rojena Bidovec, izvira z Jesenic, sicer pa že vrsto let živi v Ljubljani. Klavirske tipke so jo zasvojile že kot deklico v Glasbeni šoli Jesenice, kjer ji je znameniti skladatelj Lucijan Marija Škerjanc napovedal, da bo v življenju postala glasbenica. Srednjo glasbeno šolo je zaključila v Ljubljani ter izbrala študij zgodovine na akademiji za glasbo. Svoje poklicno življenje je posvetila glasbeni pedagogiki; poučevala je v glasbenih šolah, na pedagoški akademiji, kasneje pa na akademiji za glasbo. Postala je prva doktorica glasbeno-pedagoških znanosti v tedanji Jugoslaviji. Bila je predstojnica oddelka za glasbeno pedagogiko, prodekanica, je avtorica številnih didaktičnih priročnikov in glasbenih učbenikov. Za svoje delo je prejela številna najvišja priznanja, med drugim Sokratovo odličje za zavzeto in odlično pedagoško delo in najvišje državno priznanje, nagrado Republike Slovenije na področju šolstva ter naziv zaslužne profesorice ljubljanske univerze. Dr. Breda Oblak (letos je dopolnila 78 let) živi v Ljubljani, a kot je povedala, je v srcu ostala doma na Gorenjskem in tudi študentom se je vselej predstavljala kot Gorenjka z Jesenic.

Dr. Andrej Osterman, načelnik Generalštaba Slovenske vojske

Generalmajor dr. Andrej Osterman je načelnik Generalštaba Slovenske vojske (SV). Predsednik republike Borut Pahor ga je povišal v generala, kar predstavlja v hierarhiji činov najvišjega v Slovenski vojski. Je magister prava in doktor logistike, ki se je zavezal vojaškemu poklicu. Najprej je bil rezervni častnik v odredu pri Območnem štabu Teritorialne obrambe Tržič, pripadnik manevrske strukture narodne zaščite in veteran vojske za samostojno Slovenijo. Po osamosvojitvi je želel s svojim znanjem in zavednostjo pomagati pri graditvi SV. To je bila prelomna odločitev, leta 1991 se je zaposlil na 3. pokrajinskem štabu v Kranju. V svoji vojaški karieri je opravljal vse dolžnosti od poveljnika voda, čete, učnega centra, vojaške šole do namestnika načelnika Generalštaba. Uspešno je zaključil vsa potrebna vojaška izobraževanja in si pridobil vse potrebne kompetence za najvišjo vojaško dolžnost in čin. Enako spoštljivo govori o pomenu sodelovanja SV v mednarodnih misijah kot o sodelovanju z lokalnim okoljem, še posebno na področju zaščite in reševanja. Doma je na Breznici v občini Žirovnica. Prosti čas izkoristi za hribe, je član družine vojaških gornikov RS. Rad smuča in je ljubiteljski motorist.

Boštjan Perko, vodja policijskega okoliša

Kranjski policist Boštjan Perko je samo eden od mnogih, ki so med opravljanjem policijskega dela brez oklevanja priskočili na pomoč občanu v stiski. Kot vodja policijskega okoliša Šenčur je v začetku junija prestregel obvestilo operativno-komunikacijskega centra, da je v Šenčurju v vročem poletnem dnevu obležal moški, in se takoj odpravil na pomoč. Z mimoidočimi je moškega, ki ga je doletel srčni infarkt, s pomočjo defibrilatorja oživiljal do prihoda ekipe nujne medicinske pomoči. Ta je bolnika oživljala še nadaljnjih dvajset minut, da je spet začel kazati znake življenja, nato pa so ga hitro odpeljali v ljubljanski klinični center. »Vesel sem, da smo bili vsi sodelujoči ob pravem času na pravem mestu,« je nekaj dni po dogodku zadovoljen z razpletom (občan je preživel brez hujših posledic) povedal za Gorenjski glas. Kranjski policist se je sicer ob tej priložnosti prvič znašel v realni situaciji, ko je moral nekoga oživljati, tudi defibrilator je uporabljal prvič. »K defibrilatorju so priložena slikovna navodila, skozi postopek te vodijo tudi glasovna navodila, tako da je njegova uporaba razmeroma enostavna,« je povedal v spodbudo vsem tistim, ki se bodo v prihodnosti morda znašli v situaciji, ko bodo le ob takojšnji uporabi defibrilatorja morda nekemu rešili življenje.

Miha Podgornik, ultramaratonec, udeleženec maratona Atene–Šparta

Miha Podgornik iz Mošenj je konec lanskega leta pretekel ultramaraton Atene–Šparta. Posvetil ga je svoji pokojni mami Ruth Podgornik Reš, ki je na tem teku nastopila leta 2011 in v absolutni ženski konkurenci zasedla drugo mesto. Spodbuda, da se je lotil tega zahtevnega projekta, je bilo tudi snemanje dokumentarnega filma Krog, posvečenega prav spominu na Ruth Podgornik Reš, ki so ga premierno prikazali letos. Za skoraj 247 kilometrov dolgo progo je potreboval manj kot 30 ur, na cilj je prišel 21. med 380 tekači. Pogoji na progi so bili ekstremni: najprej vročina z dežjem, kasneje sonce, dež in veter, nizke temperature ponoči. »Če mama tega ne bi pretekla pred menoj, sam gotovo ne bi nastopil. Skupaj sva veliko pretekla, prehodila po hribih, bila je gonilna sila pri teh projektih,« se sin spominja svoje izjemne mame in dodaja, da mu je prav tako zelo veliko pomenilo, da ga je na teku spremljal oče, ki ga do potankosti pozna in točno ve, kaj v določenem trenutku potrebuje. Miha Podgornik se je z različnimi športi seznanjal že v zgodnji mladosti, različne oblike gibanja je odnesel tudi naprej v življenje. Na začetku sta bila v ospredju njegovega zanimanja smučarski tek in alpsko smučanje. Aktivno je treniral biatlon in bil tudi član mladinske reprezentance.

Dr. Nada Praprotnik, botaničarka

Botaničarka dr. Nada Praprotnik iz Most pri Žirovnici je življenje posvetila proučevanju rastlin. Kot je nekoč dejala, na sprehodih le redkokdaj pogleda v nebo; in čeprav se z botaniko ukvarja že več kot štiri desetletja, v naravi, na travnikih še vedno vsakič najde kaj novega. Pred več kot štiridesetimi leti je strokovno pot začela na Zelenici in na Vrtači, saj je za diplomsko nalogo raziskala rastlinstvo na tem območju. Njena prva in edina služba je bila v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani, kjer se je ukvarjala z urejanjem starih herbarijskih zbirk, z zgodovino botanike in življenjepisi botanikov, zbiranjem slovenskih rastlinskih imen ... Skoraj štirideset let je strokovno vodila Alpski botanični vrt Juliana v Trenti, ki je najstarejši in edini alpinum v naravnem okolju v Sloveniji. Sodelovala je tudi pri urejanju Poti Karla in Žige Zoisa, planinske botanične poti, ki povezuje rastlinske in živalske posebnosti, naravne vrednote in kulturno dediščino doline Kokre in zahodnega območja Kamniško-Savinjskih Alp. Je avtorica več knjig, napisala je tudi štiri vodnike po Alpskem botaničnem vrtu Juliana. Od leta 2013 je upokojena, a še vedno dejavna; tako je letos pripravila knjižico Rastlinstvo na stezah ovčarja Marka, v kateri na poljuden način predstavlja cvetlice, ki rastejo v osrčju Karavank.

Peter Prevc, smučarski skakalec

Smučarski skakalec kranjskega Triglava Peter Prevc, doma iz Dolenje vasi v Selški dolini, je letos septembra dopolnil 23 let, a ima z velikih tekmovanj že pet posamičnih in eno ekipno medaljo. Kot tretji Slovenec je osvojil mali kristalni globus v skupnem seštevku smučarskih poletov. Prav tako je kot tretji Slovenec oblekel rumeno majico vodilnega v svetovnem pokalu. Njegov osebni in klubski trener je Jani Grilc, reprezentančni pa Goran Janus. Letos je 14. februarja kot drugi slovenski skakalec po Jožetu Šlibarju postavil nov svetovni rekord s poletom, dolgim 250 metrov. Čeprav je njegov rekord veljal le en dan, se je Peter v zgodovino za vedno vpisal kot prvi skakalec, ki je preletel 250 metrov. Ob koncu minule sezone, marca v Planici, je le malo manjkalo, da ni ob malem kristalnem globusu osvojil še velikega. S Severinom Freundom sta namreč po 32 tekmah svetovnega pokala zbrala enako število točk, oba 1729, ker pa je Freund zmagal večkrat, je kristalni globus osvojil Nemeč. Kljub temu je bil v anketi Mednarodne smučarske zveze Peter izbran za najboljšega skakalca minule sezone. Peter je vzornik številnim mladim, tudi svojima mlajšima bratoma Domnu in Cenetu ter sestri Niki, ki so vsi državni prvaki v svojih kategorijah, brata pa se uspešno dokazujeta tudi v mednarodni konkurenci.

Vesna Slapar, Severjeva nagrajenka

Članica igralskega ansambla Prešernovega gledališča Kranj Vesna Slapar je Severjevo nagrado prejela za igralske dosežke v preteklem letu. V zadnjih letih se je razvila v prodorno in vsestransko profilirano igralko. V pretekli sezoni je svojo igralsko zrelost potrdila z likom Beppi v uprizoritvi Pri Hlevarjevih. V njej se je povsem zlila z likom trinajstletne umsko prizadete deklice s posebnimi potrebami, med katerimi pa je vendar najpomembnejša tista, ki jo ima vsak: potreba po čustveni bližini, toplini in ljubezni, ki ji je starši, tako zelo potopljene v prepoznavni razčlovečeni svet, nikoli ne nudijo. V svoji telesni in govorni transformaciji je bila dosledna in verjetna do zadnjega detajla, so zapisali v obrazložitvi nagrade, da je bila prav posebno presunljiva v upodobitvi hrepenenja po človeški bližini in tudi v odločitvi za skrajno dejanje, s katerim se tragično zaostri zgodba njenega lika. Prav s silovitostjo njene kreacije je uprizoritev Pri Hlevarjevih dosegla svoj umetniško dognan in vsebinsko pretresljiv naboj. »Mislim, da mora biti dobra vloga, super režiser in čas v tvojem življenju, ko si sposoben tako vlogo tudi dobro narediti,« je za Gorenjski glas povedala Vesna Slapar, ki z uspešnimi vlogami nadaljuje tudi v aktualni sezoni, v romantični komediji Vsakih sedem valov in drami Mali nočni kvartet.

Domen Škofic, športni plezalec

»Logičen korak naprej je seveda zmaga v svetovnem pokalu, minimalen cilj pa bo, da obdržim nivo plezanja in rezultatov iz letošnje sezone,« je decembra lani po koncu zanj najuspešnejše sezone, v kateri je bil drugi in dvakrat tretji na tekmah svetovnega pokala v težavnostnem plezanju, dejal mladi radovljjski športni plezalec Domen Škofic, ki se je lani ob športnih uspehih med drugim proslavil tudi s preplezanjem Solkanskim mostom. Napovedani korak naprej je zmoget že v letošnji sezoni, saj si je septembra (ob enem drugem mestu) priplezal še prvo zmago na tekmi svetovnega pokala, in sicer na letošnji peti tekmi v belgijskem Puursu. »Delam na tem, da v tem športu dosežem vse, kar se da,« je po koncu lanske sezone še odgovoril na vprašanje, ali mu je cilj tudi osvojitve svetovnega pokala. Letos mu to (še) ni uspelo, a vedno nasmejani Radovljčan bo glede na svojo mladost imel še dovolj priložnosti, da si pokori nivo plezalno smetano. Ljubi tudi plezanje v naravnih stenah. Tudi tam dosega izjemne uspehe. Pred letom dni je na primer v španski Oliani kot šesti človek na svetu in edini Slovenec doslej preplezal 45-metrsko smer Papichulo z oceno 9a+. Februarja letos pa je v italijanskem Massoneju preplezal svojo doslej najtežjo smer na pogled – Reini's Vibes z oceno 8c/+.

Janez Šter, profesor

Že dolga leta je aktiven v Krajevni skupnosti Kovor na področju kulture in zgodovine kraja in okolice. Dolga leta je skrbel za kroniko kovorskih gasilcev in poskrbel za ureditev te kronike od ustanovitve društva. Dolga časa je opravljal tudi vlogo kustosa v Tržiškem muzeju, kjer je skrbel za galerijsko dejavnost, raziskovanje in predstavljanje javnosti tržiškega likovnega izročila. V vlogi turističnega vodnika in neprekosljivega poznavalca tržiške kulturne dediščine in zgodovine, tržiških znamenitosti, šeg in navad je poskrbel, da se je o zgodovini in znamenitostih Tržiča vedelo in govorilo tudi izven občinskih meja. Janez Šter je kot član Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko s svojo odprtostjo in strokovnostjo znal vzpostaviti mostove in povezave, prek katerih je bila splošna kultura predstavljena njihovi populaciji, kar je zaradi komunikacijske ovire še kako pomembno za splošno razgledanost, obenem pa je tudi kultura gluhih in naglušnih našla poti v širšo javnost – in je tudi na tak način prispeval k prepoznavnosti njihove invalidnosti in ozaveščanju javnosti o problematiki oseb z okvaro sluha. Za zasluge na področju ohranjanja kulturne dediščine in za ozaveščanje širše javnosti o pomenu kulturnega udejstvovanja oseb z okvaro sluha je dobil plaketo Občine Tržič.

Marjan Zupančič, rekorder Slovenske planinske poti

Slovenska planinska pot ali transverzala je speljana od Maribora do Ankarana in vodi prek večine slovenskega gorskega sveta. Z njo sta se letos v enem kosu spopadla dva znana gorenjska rekreativca. Zanimivo, da sta oba odšla na pot drugič – in vselej sta izboljšala rekord. Avgusta se je nanjo podal Klemen Triler s Police pri Naklem. Pretekel jo je v 7 dneh, 11 urah in 25 minutah. Izboljšal je dve leti star rekord Marjana Zupančiča iz Bohinjske Bistrice. Prav slednji je po hitri odločitvi le slab mesec kasneje znova odšel na pot in mejnik izboljšal še za dobre tri ure. Po 599 kilometrih in kar 49 višinskih kilometrih se je 4. septembra na cilju v Ankaranu veselil novega najboljšega časa 7 dni, 8 ur in 10 minut. Rekord je tako znova v njegovih rokah. Gre za velik projekt, ki od tekača zahteva izredno pripravljenost, tako fizično kot psihično. »Preteči Slovensko planinsko pot je izredno zahtevno. Če ne bi bilo domačih in številnih prijateljev, ne bi prišel do cilja. Bilo je še težje kot prvič, saj je bil mejnik najboljšega časa postavljen precej višje, poleg tega sem se za odhod odločil v vsega nekaj dneh. Sem trmast in ženejo me novi izzivi. A tokrat je bilo skoraj zagotovo zadnjič, pa četudi bo kdo izboljšal moj čas. No, to sem rekel že, ko sem s potjo opravil prvič,« so besede aktualnega rekorderja Marjana Zupančiča, ki čas za trening najde kljub družini in službi. Zaposlen je kot paznik v zaporu.

Borut Verovšek, Severjevo nagrajenec

Borut Verovšek, član igralske skupine pri Gledališču Toneta Čufarja Jesenice, je Severjevo nagrado prejel za življenjsko delo v slovenskem ljubiteljskem gledališču. Z gledališko igro se je začel ukvarjati v rani mladosti in gledališču ostaja zvest tudi po več kot petih desetletjih. Nastopil je v približno tisočih predstavah in še vedno ustvarja z veliko predanostjo in igralskim žarom. Igralec Borut Verovšek je tankočuten in natančen oblikovalec številnih nepozabnih likov, tako dramatičnih kot komičnih razsežnosti. Je mojster igralskega detajla z izrednim čutom za odrski govor, je zapisano v obrazložitvi k nagradi. Kljub bogatim izkušnjam še vedno z veliko prizadevnostjo plemeniti svoje igralsko znanje, in ga hkrati nesebično prenaša na mlajše rodove gledališčnikov. »Nagrado sprejemam kot priznanje za dolgoletno delo v gledališču, kjer sem zraven z vsem srcem. Nagrada hkrati dokazuje, da aplavz publike po predstavi, ki je največje darilo igralcu, ni le vljudnostni, ampak potrditev, da ljudje cenijo naš trud in kvalitetno delo na našem odru. Na Jesenicah imamo odlični ansambel, zato je vsaka nagrada posamezniku v nekem delu tudi nagrada vseh,« je za Gorenjski glas povedal Borut Verovšek, ki kljub svoji skromnosti v izjavah zagotovo velja za enega najbolj priljubljenih jeseniških igralcev. Takim rečemo legende.

Petja Zorec, oblikovalka oblačil

Petja Zorec je Radovljčanka, oblikovalka oblačil, asistentka na Naravoslovno-tehniški fakulteti v Ljubljani. Osvojila je nagrado za inovacijo pelerine za osebe na invalidskem vozičku, že pred tem so ji na Mesecu oblikovanja podelili naziv perspektivne oblikovalke. Posebnost njene pelerine je, da je najprej torba, ki se obesi na ročaj invalidskega vozička. S posebnim zatičem si oseba pelerino lahko v nekaj sekundah potegne čez noge in naprej po telesu. Izbrala je transparenten, vodoodbojen material, prosojnost pelerine pa še vedno dopušča, da se prepozna identiteta oblačenja te osebe. Petra Zorec je tudi sicer znana po tem, da kombinira estetiko s funkcionalnostjo. Je dobitnica študentske Prešernove nagrade za diplomsko delo Urbana kolekcija iz tehnološko naprednih materialov. Precej se osredotoča na moške kolekcije. Svoje delo in znanje je postavila na ogled na radovljiškem Festivalu čokolade, enkrat je bila mentorica drugi generaciji podmladka skupine Squat, neodvisnega društva za modo, umetnost in oblikovanje. »Ne glede na to, kakšni publiku se predstaviš, pa moraš vedno ostati zvest sebi in stvari izpeljati maksimalno profesionalno,« je prepričana. Zelo rada ima družino in naravo, navdih za ustvarjanje pa črpa iz življenja.

Matic Zorman, fotoreporter

Fotoreporter Matic Zorman, sodelavec različnih tiskanih medijev in spletnih portalov po vsem svetu, fotografira tako za Gorenjski glas kot za eminentni ameriški časnik The Washington Post, kjer je v oktobru, začeni na naslovni strani, objavil serijo fotografij beguncev s slovensko-hrvaške meje. Seznan nagrad in priznanj ter pohvalnih besed za njegove fotografije, reporterska pričevanja in fotografske razstave, ki jih je podpisal v zadnjih petih letih, je dolg. Že leta 2012 je na natečaju Slovenia Press Photo prejel nagrado za najboljšo fotoreportažo v celoti, letos pomladi je na istem natečaju zmagal v kategoriji novice za reportažo z naslovom Give me Liberty or Give me Death iz iste serije pa je tudi zmagovalna fotografija natečaja. Posnel jo je v Palestini v okupirani Gazi, kamor v zadnjih letih pogosto odhaja. Za isto reportažo prejel tudi tretjo nagrado v kategoriji top news na natečaju Andrei Stenin International Press Photo Contest v Rusiji. Kot odličnega fotoreporterja ga prepoznavajo v njegovih domačih Cerkljah, kjer so mu podelili enkratno občinsko nagrado, sredi novembra pa ga je za izjemne dosežke v novinarski fotografiji nagradilo še Društvo novinarjev Slovenije. Ker je njegov pogled na svet odprt in pozitiven, je zanj fotografija zgodba in svoboda hkrati. Matic Zorman je državljan sveta in o njem bomo še pisali. Tudi zato, ker je odlični fotoreporter.

Tina Zorman, **Kranjčanka, ki je pred vojno** **pobegnila iz Jemna**

Kranjčanka Tina Zorman se je skupaj z dvema majhnima otrokoma in mamo, ki je bila pri njej že dlje časa na obisku, konec marca vrnila iz Jemna, ko se je tam začelo obleganje koalicije desetih držav s Savdsko Arabijo na čelu. Malo kasneje se ji je v Sloveniji pridružil tudi mož. Čeprav je Jemen že nekaj časa veljal za nemirnega, pa je bilo dogajanje, dokler je bilo omejeno na različne politične sile v Jemnu, po njenih besedah obvladljivo. Nikoli se niso počutili v nevarnosti, je priznala. A stvari so se spremenile čez noč, ko Savdska Arabija začela bombardirati. V Jemen jo je pred desetimi leti popeljala ljubezen, saj je tam spoznala svojega sedanjega moža, ko je za eno od turističnih agencij tja vodila slovenske turiste. Z možem sta nato v glavnem mestu Sani odprla svojo turistično agencijo. Sama pravi, da ima dve domovini, saj je dom zanjo v Sloveniji in v Jemnu. Poleti je pogosto prihajala v Slovenijo, njena otroka zdaj tu tudi obiskujeta šolo. A ko se bodo razmere umirile, se želi vrniti v Jemen, ki so ga zapustili s težkim srcem, pravi. Lepota dežele ter prijaznost in gostoljubnost tamkajšnjih ljudi so jo namreč povsem prevzeli. Sana se ji zdi pravično mesto in je, preden so jo začeli uničevati z bombnimi napadi, veljala za eno najlepših mest na svetu.

Aleš Zupanc, **z oživiljanjem rešil življenje**

Aleš Zupanc je na slavnostni seji ob občinskem prazniku prejel medaljo Občine Medvode. Marku Kopaču, prav tako občanu Medvod, je s svojo amatersko profesionalnostjo in požrtvovalnostjo omogočil ponovno rojstvo in normalno življenje skoraj brez vidnih posledic. Pozno popoldne 20. marca 2014 se je namreč Marko Kopač s 15-letno Marušo Novak odpravil na fotografiranje na Stari grad nad Smlednikom. Ko sta se po gozdni poti vzpenjala proti vrhu, ga je zadel primarni srčni infarkt in brez zavesti je obležal na koreninah dreves. Istega dne v istem času sta se Aleš in njegova žena odpravila peš na Stari grad. Na pol poti proti vrhu sta najprej opazila Marušo in poleg nje Marka. Aleš je takoj rekel Maruši, naj pokliče reševalce, sam pa počepnil h gospodu, ga klical, preveril vitalne znake in takoj ugotovil, da se ne odziva in da ni pulza. Reševalci so bili obveščeni in na poti, zdravnica, ki ji je Aleš opisal stanje ponesrečenca, pa je dala navodila, kako naj oživlja. Reševalci so ob prihodu pohvalili Aleša za izjemo oživljanje, češ da še nikoli niso videli česa podobnega. Po petdesetih minutah Marko še ni samostojno zadihal niti ni imel pulza, vendar Aleš ni odnehal, dokler se pulz ni pojavil. Pri reševanju so pomagali tudi gasilci PGD Smlednik, ki so prinesli svetila in Marka na nosilih pomagali odnesti do reševalnega vozila.

Alojzij Žumer, **častni občan občine Železniki**

Alojzij Žumer je za življenjsko delo na gospodarskem in družbenem področju konec junija pri 83 letih postal častni občan Železnikov. Sin Nika Žumra, ki velja za najbolj zaslužnega za ustanovitev kovinske industrije v Železnikih, je svojo poklicno pot kot univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike začel v razvojnem oddelku tovarne Niko, ki se je leta 1962 pridružila Iskri. Leta 1966 je Iskra Železniki zaradi občutnega zmanjšanja naročil največjega kupca iz ZDA zašla v težave, Žumra, ki je nerad zapustil stroko, pa so imenovali za prisilnega upravitelja. Po uspešni sanaciji podjetja so ga leta 1968 imenovali za direktorja, na čelu podjetja pa je ostal vse do leta 1975. V tistem obdobju so uvedli mednarodne kooperacije s podjetji AEG, Braun, Girmi ..., leta 1974 pa so dosegli pomemben programski preboj z uvedbo takrat novega programa sesalne enote, ki se je kasneje razvil v osnovni program današnjega podjetja Domel. Žumer je bil med letoma 1967 in 1975 tudi predsednik Krajevne skupnosti Železniki, ki je v tistem času doživela pravi razcvet. Na vprašanje, na kaj je pri svojem delu sam najbolj ponosen, odvrne: »Da so Železniki postali mesto. Vesel sem, da se razvijajo, da je gospodarstvo v dobri kondiciji in da vse tisto, kar smo včasih delali, ni bilo zaman.«

Občina Jesenice

Župan
Tomaž Tom Mencinger

Občina Jesenice
Cesta železarjev 6
Jesenice

Slovesen zaključek projekta Gorki

OBČINSKI SVETNIKI:

Občinski svet šteje 28 članov: Boštjan Smukavec, Miha Rebolj, Eva Rebernik, Egon Kepic, Irena Micco, Boštjan Žigon, Zdenka Kajdiž (vsi SMC), Branka Stojanović, Elvira Garibović, Andrej Lavtar, Edita Oštraković, Uroš Lakić, Jure Krašovec (nadomestil Ahmeda Pašića), Veronika Vidmar (nadomestila Matjaža Kašeta) (vsi Za boljše Jesenice), Simona Štravs, Vera Pintar, Žiga Pretnar, Maja Otovič (vsi SD), Janez Poljšak, Aleksander Pozvek, Bojan Korbar (vsi SDS), Stanislav Pem, Branko Bergant (oba DeSUS), Elvis Vukalić, Boris Grilc (oba Delavska lista Jeseniška alternativa), Helena Razingar (SLS), Andrej Černe (NSi).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častna občanka Občine Jesenice:
dr. Breda Oblak
Plaketa Občine Jesenice:
Majda Gomilšek, GRS Jesenice in
Fotografsko društvo Jesenice

V letu 2015 se je v jeseniški občini zaključil največji projekt na komunalnem področju v zadnjih nekaj letih – gradnja kanalizacije v Podmežakli in nadgradnja Centralne čistilne naprave Jesenice.

V okviru projekta je Občina Jesenice rekonstruirala in nadgradila Centralno čistilno napravo Jesenice in zgradila šest kilometrov kanalizacijskega omrežja skozi naselje Podmežakla. Vrednost projekta znaša več kot 8,5 milijona evrov brez DDV in je del projekta Gorki – Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja – I. sklop. Zanj so občine prejele 85 odstotkov kohezijskih in državnih sredstev. Kot je ob slovesnem odprtju dejal župan Tomaž Tom Mencinger, sta oba projekta zelo pomembna za občino, za okolje, reko Savo in kakovostnejše bivanje občanov. Občina Jesenice je za sofinanciranje projekta Gorki in vsa dodatna dela ob projektu iz proračuna namenila okrog tri milijone evrov.

Velika pridobitev Jesenic v letu 2015 je tudi novi urgentni center, ki so ga zgradili v prizidku Splošne bolnišnice Jesenice in slovesno odprli v začetku decembra. V času gradnje je urgencia delovala v prostorih mobilne vojaške bolnišnice Role 2, ki so jo prav na Jesenicah prvič uporabili v civilne namene.

Občina Jesenice je v letu 2015 kot prva na Gorenjskem dobila tudi avtomatiziran kolesarski sistem JeseNICE Bikes, ki omogoča brezplačno izposajo petnajstih navadnih in treh električnih koles v kolesarnicah, ki so postavljene na treh lokacijah. Prva sezona delovanja sistema je bila uspešna, saj so zabeležili 280 izposoj koles, med uporabniki pa so bili tudi že prvi uporabniki iz drugih delov Slovenije in tujci.

Jesenice so pred koncem leta dobile tudi prečno povezavo od Hrenovce do TVD Partizan in urejeno infrastrukturo na območju Hrenovce, investitor Anepremičnine pa je dokončal tudi gradnjo 62 stanovanj v soseski, imenovani Gorenjski sonček. Tako je območje Hrenovce po dolgih letih vendarle zaživelo v povsem novi podobi.

V sklopu investicij v šole je Občina Jesenice nadaljevala drugo fazo celostne prenove Osnovne šole Koroška Bela, v sklopu katere so zgradili novo stopnišče v klet, uredili pomožne prostore telovadnice in prostor energetike, uredili učilnice, prostore uprave in knjižnice ter novo stopnišče. Koroška Bela je dobila tudi novo otroško igrišče pri domu TVD Partizan, ki je posebno zato, ker je rezultat dobrega sodelovanja med lokalno samoupravo, športnimi organizacijami in samimi krajanji, ki so pomagali pri njegovi izgradnji. Uredili so tudi zunanje športno igrišče pri Osnovni šoli Poldeta Stražišarja in del fasade.

Na komunalnem področju so dokončali gradnjo povezovalnega kanala za komunalno odpadno vodo na območju Industrijsko-obrtne cone Črna vas, kanalizacijo na Prosvetni ulici in začeli izgradnjo kanalizacije za komunalno odpadno vodo na območju Cesta v Rovte–Trebež. Koncesionar za oskrbo s toploto na območju občine Jesenice je opravil investicijsko-vzdrževalna dela na vročevodni povezavi v bližini Občine in Pošte Jesenice. Jesenice so dobile tudi tri najsodobnejše avtobuse, ki jih je kupil koncesionar Alpetour – Potovalna agencija Kranj. Začeli so se predhodni postopki za gradnjo druge cevi predora Karavanke, in sicer izdelava in sprejem Državnega prostorskega načrta za dograditev avtocestnega predora Karavanke.

Med uspehi jeseniških športnikov v letu 2015 velja omeniti dva, in sicer je mladi atlet Matija Muhar s Slovenskega Javornika postal evropski mladinski prvak v metu kopja, hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice pa so znova postali državni prvaki.

Omeniti pa velja tudi dosežek Acronija in Razvojnega centra Jesenice, ki sta za razvoj novega postopka ulivanja jekla prejela zlato nacionalno priznanje za inovativni dosežek v gospodarstvu v letu 2014.

Občina Kranjska Gora

Življenje v občini Kranjska Gora je v prvem letu županovanja novega župana Janeza Hrovata zaznamovalo predvsem živahno dogajanje na področju turizma. V leto 2015 je Kranjska Gora stopila na novo praznično okrašena, na trg Na Gorici pa so turiste in domačine vabile ljubke alpske hišice s ponudbo domače hrane in izdelkov.

Kranjska Gora je v iztekajočem se letu beležila turistično sezono, ki je bila uspešna kot že dolgo ne. V kraje pod Triglavom so prihajali turisti iz daljnih krajev pa tudi številni domači obiskovalci. Poleti so jih navduševale predvsem naravne znamenitosti kraja, številne prireditve in možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Med kraji v občini so se tokrat prvič lahko vozili v posebej za ta namen urejenim turističnim avtobusom, ki v času zimske sezone kot smučarski avtobus vozi smučarje na kranjskogorska smučišča.

Drugo polovico poletja so v Kranjski Gori zaznamovale številne pomembne prireditve: konec julija je bilo tradicionalno srečanje pri Ruski kapelici, ki se ga je tokrat med številnimi eminentnimi gosti udeležil tudi predsednik ruske vlade Dimitrij Medvedjev, v prvih dneh avgusta pa so se že začele prireditve v okviru občinskega praznika. Ta je bil tokrat še zlasti slovesen, saj je letos minilo 120 let, odkar je dovški župnik Jakob Aljaž 7. avgusta leta 1895 na vrhu Triglava postavil kasneje po njem poimenovani stolp, občina pa je praznovala 20-letnico

delovanja. Občina Kranjska Gora, ki si je 7. avgust izbrala za občinski praznik, je to pomembno obletnico med drugim obeležila tudi s sejo občinskega sveta, ki so jo pripravili na Kredarici.

Številne prireditve so se vse leto vrstile po vseh krajih od Mojstrane do Rateč, v Gozdu - Martuljku pa so letos zlasti ponosni na to, da so poleti po desetih letih obnovili in za obiskovalce spet odprli pot skozi sotesko do prvega Martuljškega slapu, po mnenju mnogih eno najlepših planinskih poti v Zgornjesavski dolini.

Leto pa je Kranjska Gora zaokročila z zaključkom ene največjih investicij v zadnjih letih, odprtjem Ljudskega doma v Kranjski Gori. Starega so lani podrli, na njegovem mestu pa zgradili novega z enako zunanjo podobo. V objektu je večnamenska dvorana z odrom in 108 sedeži v parterju ter 48 na balkonu, prostori glasbene šole, prostori posameznih društev, manjša večnamenska dvorana, prostor za shranjevanje rekvizitov za prireditve ter servisni in pomožni prostori. Novembra so v njem že gostili prvo večjo prireditev, 18. Lavtižarjeve dneve.

Župan
Janez Hrovat

Občina Kranjska Gora
Kolodvorska ulica 1b
Kranjska Gora

Novi Ljudski dom v centru Kranjske Gore

Prenovljena Jasna je privabljala turiste.

OBČINSKI SVETNIKI:

Občinski svet šteje 16 članov: Janja Seljak, Žiga Židan, Katarina Štravs, Blaž Lavtižar, Ena Adžajlić, Jože Dovžan, Branislava Vovk, Branko Hlebanja (vsi Alpska lista), Jure Žerjav, Vesna Kovarčič, Anton Požar (vsi Lista Jureta Žerjava) Sonja Kavalar, Bogdan Janša (oba SDS), Blaž Knific (SD), Tjaša Prusnik (SMC) in Janez Mlinar (NSi).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Mirko Rabič je prejel zlati grb, Matija Krznarič in Otilija Mertelj pa priznanje Občine.

Občina Gorje

Župan
Peter Torkar

Občina Gorje
Zgornje Gorje 6b
Zgornje Gorje

V Gorjah bodo letos končane obnove več cestnih odsekov. Med največje projekte sodi obnova odseka državne ceste v Krnici, ki jo vodi Direkcija RS za infrastrukturo. Lepšo podobo so dobile avtobusna postaja v Spodnjih Gorjah in vežice na pokopališču.

Na delu regionalne ceste v Krnici je republiška direkcija za infrastrukturo obnovila meteorno kanalizacijo in obstoječi oporni zid ter zgradila novega pred križiščem z regionalno cesto Krnica-Mrzli Studenec. Na novo je urejena tudi javna razsvetljava. Dela so zaključena s tlakovano muldo in asfaltiranim cestiščem.

Občina je v začetku novembra končala obnovo ceste v Spodnjih Lazah, ob čemer so uredili tudi odvodnjavanje z drenažo. Položili so inštalacije za telefon in javno razsvetljava ter na novo postavili svetilke javne razsvetljave in odbojno ograjo vzdolž klanca. Ob vaškem koritu se je s kamnitim jarkom uredil zajem več vodnih žil, ki so se pred tem iztekale po površini ob koritu.

Dela na kategorizirani občinski cesti proti črpališču so vključevala utrditev podlage, asfaltiranje ter odvodnjavanje z drenažo. Zaradi odnašanja peska z bankin so občinske ceste uredili z asfaltiranimi muldami, kar pomeni prihranek pri vzdrževanju cestnih bankin.

Z obnovo tlaka pred mrliškimi vežicami v Zgornjih Gorjah so te dobile lepšo podobo. V Spodnjih Gorjah so na novo uredili ekološki otok in sočasno z novim asfaltom preplastili avtobusno postajo.

Letošnje leto je v Gorjah zaznamoval jubilej Krajevne organizacije Rdečega križa, ki je sredi februarja praznovala 70-letnico neprekinjenega dela na področju humanitarne dejavnosti. Ideja Rdečega križa v Gorjah sega že v čas pred drugo svetovno vojno, v leto 1939. Z delom so nadaljevali tudi med drugo svetovno vojno, takoj po vojni pa so ustanovili vaške odbore, ki so se združili leta 1951. Prvi predsednik Krajevne organizacije Rdečega križa Gorje je postal Janez Eržen, zdaj pa jo že skoraj trideset let vodi Nada Kuralt, ki je pred tem v organizaciji deset let sodelovala kot prostovoljka. Danes je njihova pomoč

namenjena predvsem ljudem v stiski iz območja občine Gorje.

Letošnji Jurjev sejem, že 24. po vrsti, je bil po kar nekaj letih končno spet obsijan s soncem. Tradicionalne povorke se je zaradi lepega vremena udeležilo precej več konjenikov kot prejšnja leta, in sicer kar 120. Večina konjenikov je kot običajno prišla iz Gorij in okoliških občin, nekaj pa tudi iz bolj oddaljenih krajev, denimo iz Loma pod Storžičem in z Dovjega. Povorki je sledil tradicionalni koncert Godbe Gorje pod vodstvom Klementa Repeta, na katerem se je predstavilo tudi šest učencev in učenka profesorja Francija Rihterja, ki že drugo leto skrbi za godbin podmladek.

Posebnega darila so se spomladi razveselili v vrtcu Gorje. Valentina in Darja Ažman sta otrokom iz vrtca v najem brezplačno odstopili tisoč kvadratnih metrov zemljišča, na katerem so lahko postavili novo gozdno hišico škrata Gorjanka, ker se mu je stara porušila. Hišica otrokom nudi zavetje ter prostor za igro, ustvarjanje in učenje. Pri gradnji nove hišice so pomagali mnogi prostovoljci, za kar so jim otroci in osebje vrtca nad vse hvaležni.

Otroci gorjanskega vrtca so se razveselili nove hiške škrata Gorjanka.

Obnovljeni odsek državne ceste v Krnici

OBČINSKI SVETNIKI:

Janez Kolenc, Urban Mulej, Ivan Ratek, Boštjan Komar, Borut Kunstelj, Dominik Piber, Danijela Mandeljc in Jakob Por (samostojni kandidati), Ivan Hočevar in Branko Banko (oba SD) ter Janez Poklukar (SDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plaketi občine Gorje sta letos prejela Jernej Kocjančič st. in Danijela Mandeljc za bogato in uspešno udejstvovanje na društvenem področju. Priznanje občine Gorje pa so podelili lanski zlati maturantki Gimnazije Jesenice Neži Pristov.

Občina Bohinj

V občini Bohinj je letošnje leto zaznamoval zaključek številnih investicij. Glavna je bila dokončanje gradnje sedmih kilometrov povezovalnih kanalov, povezovalnega kanala Kamne–Polje in centralne čistilne naprave.

»Letošnje leto so zaznamovali uspešno zaključeni projekti, za katere smo si prizadevali vrsto let. Dokončali smo kar 54 projektov, od asfaltiranja 850 metrov ceste iz Stare Fužine proti Vogarju, naredili smo betonsko ploščo za inline hokej oziroma drsališče v Srednji vasi, dokončana je bila nova ribogojnica, postavljene klopi ob Bohinjskem jezeru. Najpomembnejši, je več kot sedem milijonov evrov vreden projekt kanalizacije, povezovalnih vodov in čistilne naprave, ki smo ga po štirih letih naporov letos tudi dokončali. S tem smo rešili vrsto problemov, ki so se pojavljali že dlje časa, od preobremenitve čistilne naprave v Ribčevem Lazu do onesnaženja Save Bohinjke, ki je sedaj do čistilne naprave v Bohinjski Bistrici spet pitna,« je povedal Bohinjski župan Franc Kramar, ki je pitnost reke ob odprtju čistilne naprave pokazal tako, da je spil kozarec Save Bohinjke.

Ob čistilni napravi so zgradili skoraj sedem kilometrov povezovalne kanalizacije do Ribčevega laza, 534 metrov kanalizacijskega omrežja v naselju Bohinjska Bistrica ter prenovili precejšen del vodovodov in drugih napeljav. Povečanje čistoče reke in zmanjšanje poraščenosti z algami pa opazajo tudi ribiči iz Ribiške družine Bohinj.

V letošnjem letu so energetske sanirali še podružnično šolo v Srednji vasi, prenovili otroško igrišče v Srednji vasi, prenovili muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici, uredili kolesarsko pot med Češnjico in Srednjo vasjo, zgradili so športno igrišče v Češnjici, dokončali počivališče za avtodome pri železniški postaji Bohinjska Bistrica. Med zadnjimi investicijami je še ureditev krožišča v Bohinjski Bistrici, ki ga polovično sofinancira država. Pričakujejo pa, da bo razbremenilo promet, zlasti v času poletnih turističnih prometnih konic.

»Moram reči, da smo postorili veliko, kar bo dolgoročno vplivalo tudi na raz-

voj kraja. Naredili smo v bistvu čisto vse, kar je bilo načrtovano, upam, da bodo to prepoznali tudi občani,« še pravi bohinjski župan. Poleg že navedenih projektov so zaključili še vrsto sanacij cest, mostov, vodotokov in drugih infrastrukturnih projektov, kupili električni avto za občinske redarje Medobčinskega inšpektorata in redarstva Bled, Bohinj, Železniki.

»Mislim, da moramo s takim tempom nadaljevati tudi naprej, vse pa je seveda odvisno od financ in povprečnine, za katero še vedno ne vemo, kakšna bo,« je zaključil župan Kramar. Ostajajo namreč še številni izzivi od problematike bohinjskih hotelov, težav s Triglavskim narodnim parkom, zastalim projektom smučišča 2864. Vendar so se tudi pri teh začeli kazati žarki upanja – z dogovorom med lastnikom Zmagom Pačnikom in najemnikom Kampa Zlatorog, ki se zanimata tudi za oživitve hotela Zlatorog. Za spodbuditev zimskega turizma v Bohinjski Bistrici ob težavah projekta 2864 pa je občina skupaj z lokalnimi turističnimi delavci pričela z aktivnostmi za oživitve dela propadle Koble – žičnice Kozji hrbet.

Letos so bili izvrstni tudi rezultati turizma, ki je po zadnjih informacijah zabeležil rekordne rezultate. Izvrstno poletno sezono je kronal dober obisk tradicionalnih prireditev od Festivala alpskega cvetja do Kravjega bala. Vse sile pa vlagajo v nadaljnji razvoj z velikim poudarkom na bohinjski železniški progi in zavezanosti trajnostnemu turizmu in mobilnosti. Ob stoletnici pričetka bojev na soški fronti jim je uspelo Bohinj priložiti tudi na posoško Pot miru z Bohinjskim 45-kilometrskim krakom tematske poti po slehah kronskega bojišča in oskrbovalnega zaledja soške fronte. S tem so v veliki meri dokončali delo, ki ga je zastavil lani preminuli častni občan Tomaž Budkovič, ki mu je pot tudi posvečena.

Župan
Franc Kramar

Občina Bohinj
Triglavska cesta 35
Bohinjska Bistrica

Ob zaključku projekta izgradnje čistilne naprave je župan Kramar spil kozarec Save Bohinjke kot dokaz vpliva projekta na kakovost bohinjskih voda.

OBČINSKI SVETNIKI:

Vesna Arh, Jože Sodja, Milena Cesar, Pavel Zalokar, Jerica Gašperin, Mirko Jeršič, Darja Lazar (vsi Lista za Bohinj), (vsi Ekipa za prihodnost), Dušan Jovič (SLS), Robert Franjič (Lista za pravičnost, enakost, prihodnost), Jožef Cveček (NSi), Marija Ogrin (SDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato plaketo so prejele Stanka Zupan, Anica Bajt, Angela Hodnik, srebrno plaketo Janez Odar in Lovrenc Vojvoda, bronasto plaketo pa Gregor Skoberne in Nogometni klub Bohinj. Posebni priznanji sta prejela zlata maturantka Kristina Hribar in kolesar Jan Lukančič za bronasto medaljo na specialni olimpijadi.

Občina Bled

Župan
Janez Fajfar

Občina Bled
Cesta svobode 13
Bled

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Mežan, Karmen Kovač, Franc Sebanč, Mihaela Pesrl (Lista Tonija Mežana), Jakob Bassanese, Aneta Varl (Lista Rad imam Bled), Anton Omerzel, Nina Čelesnik (Turistično-podjetniška lista), Srečko Vernig, Zorica Završnik Črnologar (Lista za kulturo in šport), Simon Sirc, Časlav Ignjatović (SMC), Janez Brenče, Tamara Bertoncej (SDS), Jana Špec (SD), Janez Petkoš (DeSUS) in Brigita Šolar (NSi)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlati plaketi sta prejeli Vojašnica Boštjana Kekca Bohinjska Bela in Skupnost hčera Marije Pomočnice. Priznanja župana so letos podelili podpolkovniku 132. gorskega polka Slovenske vojske Robertu Klinarju, lastniku podjetja Jelka Beltinci Štefanu Antolinu, dolgoletnemu županu pobratenega mesta Briksen Albertu Pürgstallerju, nekdanjemu županu Doberdoba Paolu Vizintinu, županu Beljaka Helmutu Manzenreiterju, Turistični skupnosti Dubrovnik, turističnemu delavcu iz Dubrovnika Đuru Marketu - Vlastelinu in Darku Svetini, ki je iz gorečega avtomobila rešil starejšega človeka. Priznanje si je prislužila tudi zlata maturantka Ana Tacer.

Naveličani čakanja na državo so se na Bledu odločili gradnjo severne obvoznice vzeti v svoje roke. Z lastnimi sredstvi so se lotili obnove Seliške ceste od policijske postaje proti osnovni šoli, ki predstavlja začetek gradnje prvega odseka severne razbremenilne ceste.

Cestišče na petsto metrov dolgem odseku, ki so ga obnovili prek letošnjih poletnih počitnic, je namreč že zgrajeno v širini in z ustreznimi pasovi kot del državne obvoznice. Nadaljevanje investicije bo odvisno od zagotovitve sredstev v državnem proračunu, zato so v začetku septembra z ministrom za infrastrukturo Petrom Gašperšičem podpisali protokol o sofinanciranju severne razbremenilne ceste. V njem so opredelili, za kaj mora poskrbeti država in za kaj občina, da bi v dveh letih dobili obvoznico. Poleti prihodnje leto bo najprej na vrsti obnova 750 metrov dolgega odseka Rečiške ceste z novim pločnikom od meje z gorsko občino proti Bledu.

Ob tem državna direkcija za infrastrukturo vodi postopke za izgradnjo krožišča v Betinu, ki bo del južne obvoznice. V državnem proračunu za prihodnje leto je za obe obvoznici skupaj namenjenih 1,4 milijona, za leto 2017 pa 1,74 milijona evrov.

Nov vrtec svetel in topel

V začetku februarja so slovesno odprli prenovljeni vrtec, v katerega so se sicer otroci vrnili tik pred novim letom, potem ko so štiri mesece gostovali v vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli. S prenovno so pridobili 400 kvadratnih metrov dodatnih površin, kar omogoča prostore za dva nova oddelka oziroma 44 otrok več. Z naložbo, za katero so uspeli pridobiti tudi nepovratna sredstva za energetska sanacijo, so v vrtcu skoraj podvojili tudi površino večnamenskega prostora, uredili novo kuhinjo in druge pomožne prostore za tehnično in podporno osebje. Prenovili so vse inštalacije ter na novo opremili igralnice in otroška igrišča. Z novim energetskim ovojem so povečali energetska učinkovitost objekta. Kar 80 odstotkov proizvodnje toplote bodo pridobili iz obnovljivih virov.

H koncu gre tudi gradnja doma krajanov na Bohinjski Beli, kjer se nadaljujejo

Župan Janez Fajfar je v začetku septembra z ministrom za infrastrukturo Petrom Gašperšičem podpisal protokol o sofinanciranju severne razbremenilne ceste.

dela v notranjosti objekta. Po pričakovanih naj bi bil dom za tehnični pregled pripravljen do konca marca prihodnje leto, do poletja pa bi lahko v polnosti zaživel in ponovno postal središče društvenega življenja v občini.

Parkirišče za štiristo vozil in nov režim parkiranja

Na podlagi prenovljenega odloka je občina maja delno preuredila parkirni sistem. Glavni cilj je postopen umik motornega prometa od jezerske skledе proti obrobju. Ob vstopu na Bled so zato na območju nekdanjih Vezenin uredili veliko parkirišče za štiristo vozil. Ukinili pa so parkirišče v kostanjevem gaju pri Rikljevih vili, ki so ga zatravili in uredili kot del parkovnih površin. Enaka usoda je doletela parkirišče pod Sokolskim domom.

Umik prometa od jezera je samo eden od ukrepov, s katerim se pri občini trudijo izboljšati stanje jezera. Prav letos so namreč na Bledu zaznamovali 40-letnico organiziranega spremljanja stanja jezer v Sloveniji, saj je prav na Bledu pred štiridesetimi leti začela delovati limnološka postaja. Stanje Blejskega jezera se je od začetka organiziranega spremljanja močno izboljšalo, vendar je njegovo stanje še vedno na meji med zmernim in dobrim. Občina zato med drugim sodeluje v evropskem projektu za inovativno tehnologijo kontrole cvečenja cianobakterij, trudijo se omejiti divja kopalnišča in izvajajo druge ukrepe. Zadnjih deset let se je občina lotila predvsem temeljite obnove kanalizacije.

V začetku leta so se pridružili slovenskim občinam, ki so se odločile slediti Zero Waste konceptu. Zero Waste se zavzema za vzpostavitev krožnega gospodarstva, ki ne vključuje odlaganja ali obdelave odpadkov. Z osveščanjem, nadzorom in ukrepi preprečevanja odpadkov ter njihove ponovne uporabe želijo na Bledu do leta 2025 ločeno zbrati 80 odstotkov odpadkov.

Uspešno leto za Blejski grad

Letošnje leto je najuspešnejše, odkar je Blejski grad v upravljanje prevzel Zavod za kulturo Bled. Do konca septembra so našli že skoraj tisoč obiskovalcev, 15 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. To je omogočilo začetek obsežne prenove. Največja pridobitev je manjša dvorana na neizkoriščenem podstrešju, namenjena predstavitvam in razstavam. V tretjem

Blejski dnevi so bili letos v znamenju kulinarčne ponudbe lokalnih ponudnikov, združenih pod blagovno znamko Okusi Bleda.

nadstropju okroglega renesančnega stolpa so strokovnjaki restavriral stenske poslikave, ob 160. obletnici začetka aktivnega delovanja Arnolda Riklija, kar se šteje za začetek zdraviliškega turizma na Bledu, pa so uredili njegovo spominsko sobo. Nadstropje više so z Narodnim muzejem Slovenije uredili sobo, v kateri se predstavlja devet gorenjskih muzejev. Večji del obnovitvenih del so izvedli v muzejskem traktu in na kapeli, kjer so v celoti zamenjali strešno kritino in postavili nov sistem obrambe pred udarom strele. Poleg tega so očistili in prenovili severno fasado.

Z odkritjem spomenika, darilom srbske države, na krožišču pri veslaškem centru pa so se Blejci na simboličen način oddolžili srbskemu izumitelju Mihajlu Pupinu, ki je zaslužen, da je Blejski kot z ostalimi kraji jeseniškega trikotnika pri določanju tako imenovane rapalske meje z Italijo ostal znotraj kraljevine SHS. Za ta prispevek so mu že leta 1921 podelili naziv častni občan Bleda, ob 161. obletnici njegovega rojstva pa postavili kopijo kipa, ki stoji v Pupinovi rojstni vasi Idvor v Banatu. Spomenik sta odkrila srbski in slovenski predsednik Tomislav Nikolić in Borut Pahor.

Jubilejni Festival Bled

Letošnje leto je bilo jubilejno za Festival Bled, ki je že dvajseto leto zapored julijske večere popestril s kakovostnimi koncerti. V dvajsetih letih je festival prerasel lokalne okvire in se je z letošnjim jubilejnim programom vrnil k svojim koreninam ter s svežimi avtorskimi prijemi

poustvaril prvi festival izpred dvajsetih let. Še pet let daljšo zgodovino ima Okarina etno festival. Uvodni koncert Okarine se je odvil v sklopu Blejskih dnevov, ki so bili letos v znamenju kulinarčne ponudbe lokalnih ponudnikov, združenih pod blagovno znamko Okusi Bleda. Bled je imel namreč že od leta 2008 med prvimi v Sloveniji izdelano kulinarčno strategijo, ki jo je pod vodstvom novega direktorja Turizma Bled Jaka Ažmana končno začel uresničevati. Izjemno vreme in kakovostna ponudba sta botrovala dobremu obisku ter dala spodbudo nadaljnjim dogodkom na Jezerski promenadi. Dogajanje na Bledu so tako letos prvič popestrili še s tridnevni Festivalom ročnih del konec septembra. Na več kot sedemdesetih stojnicah v Festivalni dvorani in njeni okolici je bilo mogoče občudovati številne unikatne izdelke iz blaga, volne, lesa, papirja, slame, keramike in številnih drugih materialov, ki so nastali pod spretnimi prsti ustvarjalcev iz vse Slovenije.

Občinski svet je septembra sprejel podrobni prostorski načrt za ožje središče Bleda, ki postavlja smernice za konkretne investicije v najbolj izpostavljenem delu Bleda, tako na javnih površinah kot za posamezne objekte. Tako na primer lastnik žalostno propadajočega nekdanjega Rikljevovega zdravilišča nima več formalne ovire, da bi to sramoto odstranil. Letos mineva 160 let od začetka Rikljevovega aktivnega delovanja, kar je zaznamovala temeljita prenova drevnine in zasaditev v Zdraviliškem parku ter obnova njegovega spomenika.

Občina Žirovnica

Župan
Leopold Pogačar

Občina Žirovnica
Breznica 3
Žirovnica

Večstanovanjski objekt na Selu / Foto: Gorazd Kavčič

V žirovniški občini so v letu 2015 zaključili tri velike investicije: gradnjo kanalizacijskega sistema, prizidka k Osnovni šoli Žirovnica in večstanovanjskega objekta na Selu.

Gradnja kanalizacije v vaseh Zabreznica, Selo, Žirovnica in v delu Most je bila največji projekt na komunalnem področju zadnjih let. Gradbena dela na terenu so potekala od aprila 2013. Zgradili so skoraj 12 kilometrov novega fekalnega kanalizacijskega omrežja, obenem pa obnovili tudi vodovodno omrežje, omrežje javne razsvetljave ter ceste, po katerih je potekala gradnja. Gradnja kanalizacije je potekala pod okriljem projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju zgornje Save, dela so stala okrog dva milijona evrov, sofinancirali pa so jih Evropska komisija, Ministrstvo za okolje in prostor ter Občina Žirovnica. Za obnovo vodovodnega omrežja, meteorne kanalizacije in javne razsvetljave pa je Občina Žirovnica iz proračuna namenila še okrog 1,3 milijona evrov. »Pridobili smo urejeno komunalno infrastrukturo v Zabreznici, Selu pri Žirovnici, Žirovnici in delu Most. Ker smo ob tem iz lastnih sredstev obnavljali ali gradili na novo še preostalo infrastrukturo, lahko rečem, da imamo zdaj urejeno moderno infrastrukturo, ki je poleg okoljevarstvenih vidikov tudi osnova za razvoj gospodarstva, turizma ... Ob tem bi se rad zahvalil vsem izvajalcem, nadzoru, predvsem pa občanom in občanom za potrpežljivost,« je dejal župan Leopold Pogačar.

V Osnovni šoli Žirovnica so v novo šolsko leto vstopili z novimi prostori v prizidku. V prvem nadstropju so za potrebe vrtca uredili dve igralnici, sanitarije in garderobe, za potrebe šole pa dve učilnici in dva kabineta. V pritličju so zgradili novo jedilnico, gospodinjstvo učilnico s kuhinjo in novo skladišče za potrebe šolske kuhinje. Vrednost investicije je znašala nekaj več kot milijon evrov, ki so jih financirali iz občinskega proračuna.

V letu 2015 so v občini dokončali tudi gradnjo novega, sodobnega in energetsko varčnega večstanovanjskega objekta na Selu pri Žirovnici, ki je zrasel na mestu propadajoče stavbe, med domačini poznane kot Osvaldov hlev. V njem je Občina Žirovnica uredila pet stanovanj za neprofitni najem. Dve stanovanji sta dvoipol sobni, dve dvosobni, eno pa je garsonjera. Gradnja objekta je stala nekaj več kot 570 tisoč evrov.

V okviru gradnje kanalizacije so v Mostah od stavbe Elektra Gorenjske do trgovine Gregor uredili tudi pločnik. Novost je vzpostavitev souporabe voznega pasu za kolesarje, pri čemer so kolesarji enakovredni motornemu prometu. Takšni odseki in površine so posebej označene s talnimi označbami (piktogrami) in prometnimi znaki. Projekt ureditve je vreden nekaj manj kot dvesto tisoč evrov.

OBČINSKI SVETNIKI:

Občinski svet šteje 14 članov: Vanja Resman Noč, Sebastijan Zupan, Eva Knez, Zvonko Bulovec, Lidija Dornig, Nino Rejc, Meta Zupan (vsí Neodvisna lista za Žirovnico), Anton Koselj, Milana Mežnarec (oba SD), Jurij Dolžan, Sonja Zofija Mance (oba NSi), Tatjana Mulej, Roman Kozmus (oba SDS) in Alma Bernik (DeSUS).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plakete občine:
Stanislav Rakar, Stanislav Noč

Prizidek k Osnovni šoli Žirovnica / Foto: Tina Dokl

Občina Tržič

V Tržiču želimo, zmoremo in znamo.

To smo v iztekajočem se letu dokazali na različnih področjih. Gradili, izboljševali in načrtovali smo pogoje za še višjo kvaliteto življenja Tržičank in Tržičanov. Obnovili smo kilometre cest po svojih krajevnih skupnostih, gradili mostove, sanirali usade in skalne podore, napeljevali vodovode do svojih vasi, na Vetrnem pa zgradili najsodobnejši vodohran. Občina Tržič v proračunu namenja precej sredstev za pomoč in razvoj gospodarstva. Pomoč tržiški podjetniki in obrtniki sprejemajo z odprtimi rokami. Spomeniško varstvo je že dalo prva pozitivna mnenja k predlogu lastnika za sanacijo kompleksa BPT. Del stavbe bo zagotovo namenjen ohranjanju in predstavitvi bogate slovenske in tržiške dediščine. Odgovorne odločitve pričakujemo tudi v državnem Peku.

»Prenovili smo Dom krajanov v Kovorju, ki krajanom prinaša tudi sodobno večnamensko dvorano, dokončali objekt Gorenjska plaža in presegli pričakovanja po številu obiskovalcev, Na Balosu smo obnovili večnamensko telovadnico, med počitnicami obnavljali šolske prostore, v Tržiškem muzeju je zaživela prenovljena usnjarska zbirka, zaključena je gradnja

na športnem igrišču pri OŠ Tržič,« pove župan Občine Tržič Borut Sajovic.

Na področju društvenega in družbenega življenja je Občina Tržič zagotovo nadpovprečno aktivna občina. Dobro smo se predstavili na tržnih dnevih, celovškem sejmu, Šušarski nedelji, Minfosu. V muzeju smo gostili izjemne glasbene večere in z glasbenih odrov pospremili domačinko Marijo Ahačič Pollak. Povečuje se število nočitev, parkirišču za avtodome v Kovorju se pridružuje novo na Gorenjski plaži.

Načrti za leto 2016 so v Tržiču smeli in optimistični: »Tudi drugo leto bomo brez zadolževanja ohranili bogat investicijski cikel in poskrbeli za vse zakonske obveze na področju vzgoje in izobraževanja, predšolske vzgoje, sociale, varstva okolja, krajevnih skupnosti, javnih zavodov in društev. V proračunu bo dovolj denarja za investicije v objekte družbenega standarda, otroška igrišča, ceste, vodovode in kanalizacijo. Smo ena redkih občin, ki na področju športa in kulture sredstev ne bo zmanjševala. V ospredje pa postavljamo gospodarstvo, projekt BPT in nadaljevanje promocije na področju turizma,« zaključuje župan mag. Borut Sajovic.

Župan
mag. Borut Sajovic

Občina Tržič
Trg svobode 18
Tržič

Korak bliže turistom smo naredili z novim turističnim portalom in izjemnim image katalogom.

Ponosni smo na prenovljen Pavilion NOB, ki je poleg bogate vsebinske zasnove pomemben tudi zato, ker so v tej stavbi skrite tržiške korenine.

OBČINSKI SVETNIKI:

V občinskem svetu je 24 članov: Ana Peharc, Dušan Bodlaj, Marta Bečan, Marjan Špehar, Mojca Čadež, Marjan Veternik, Nataša Meglič, Matej Slapar (vsi Ekipa Boruta Sajovica), Andrej Frelih in Andreja Potočnik (oba SMC), Marko Poljanc (Nestranska lista Prava pot), Klemen Belhar, Mateja Čadež, Uroš Ribič, Metka Gaberc in Uroš Godnov (vsi Zagon), Andraž Žitnik, Slavica Mežnar in Đuro Hrkalović (vsi SDS), Janez Meglič in Marija Mravlje (vsi DeSUS); Mladen Novković (Lista za razvoj športa in kulture); David Ahačič (S'm Tržičan); Marija Lavtar (NSi).

Občina Radovljica

Župan:
Ciril Globočnik

Občina Radovljica
Gorenjska cesta 19
Radovljica

OBČINSKI SVETNIKI:

Miran Rems, Monika Ažman, Miroslav Pogačar, Teodora Beton, Vilko Praprotnik, Sabina Felc, Miloš Šter, Neža Mezeg, Danijel Kašca (vsi Lista Cirila Globočnika), Mark Toplak, Nevenka Osterc, Jernej Kolman (vsi SDS), Branko Fajfar, Anita Vidic, Izidor Arih (vsi Lista krajevnih skupnosti - LKS), Gregor Remec, Andreja Šmid (oba SMC), Simon Resman, Avguštin Mencinger (oba NSi), Gorazd Fajfar, Maruša Šolar Čuden (oba Glas mladih Radovljica), Darko Marolt (Lista za šport in prostovoljstvo), Mariana Rebernik (SD), Franc Markelj (DESUS), Tomislav Kržišnik (Lista za šport in rekreacijo), Blaž Trček (IDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Podjetje Elan (velika plaketa Občine Radovljica); Severin Golmajer, podjetje Albatross Fly ter skupina oblikovalcev Boni Čeh, Črt Frelj, Tone Pogačnik, Ignac Primožič, Klemen Rodman in Marko Smrekar (plakete Občine Radovljica); Neda Golmajer, Maša Bersan Mašuk in Irena Kosmač (plakete Antona Tomaža Linhart); Anka Rupel, Helena Stare, Jože Varl, Ida Gnilšak, Simona Skumavec, Branka Slapar, družina Špičar in K.P.Š.D Vuk Karadžić (pečati Občine Radovljica); Zvone Prezelj, Damjana Pangerc, Blaž Cvetko in Andrej Kokot (medalje Občine Radovljica)

Občina Radovljica postaja vse pomembnejši akter na turističnem zemljevidu regije; vlaganja v nadgradnjo turistične ponudbe pa tudi v komunalno infrastrukturo, energetske obnove javnih objektov ter projekte, s katerimi se dviguje kakovost življenja v občini; med njimi središče ponovne rabe s trgovino Brvač in šolski ekološki vrt.

Radovljica vlaga v razvoj turizma, zato v zadnjih letih intenzivno nadgrajuje in uvaja vedno nove produkte in prireditve, kot so Hop on - Hop off Radol'ca, vodeni kolesarski izleti, Festival čokolade, ki ga je v aprilu 2015 obiskalo 50 tisoč ljudi, in novembrski Okusi Radol'ce, v katerih je povezanih že enajst gostišč, ki na svojih menijih ponudijo vrhunsko pripravljene jedi iz sezonskih lokalnih sestavin. Bolj ambiciozna je tudi letošnja praznična decembrska okrasitev ter vsebinska oživetev starega dela Radovljice. V Dnevnikovi poletni turistični izvidnici je Radovljica po izboru tujih izvidnikov osvojila prvo mesto kot turistično najbolj prijazen kraj.

V Mošnjah so letos obnovili prostore etnološkega muzeja, ob Savi uredili novo tematsko pešpot, začenja se obnova

Langusove kapelice v Kamni Gorici. Nadaljujejo tudi uspešen projekt Narava nas uči z izobraževanjem o pridelavi zdrave hrane, skrbijo za javni učni vrt pri radovljiški osnovni šoli, ki je za izpolnjevanje biodinamičnih standardov letos pridobil certifikat Demeter, občina oddaja že skoraj sto vrtničkov.

Pestro je bilo tudi dogajanje na družbenem področju, kjer zavodi nadaljujejo z uspešnimi programi. Ljudska univerza Radovljica (LUR) je tako za program medgeneracijskega centra poleg občinskih uspela pridobiti tudi državna sredstva in ga nadgradila v Medgeneracijski center Gorenjska v sodelovanju z jeseniškimi in kranjskimi organizacijami. Jeseni je pod okriljem LUR v Radovljici začel delovati mladinski dnevni center KamRa. S Fundacijo Vincenca Drakšlerja in Komunalno Radovljica pa je

Jeseni je bila končana energetska obnova osnovnih šol v Begunjah in Lescah. / Foto: Gorazd Kavčič

občina v stavbi Čistilne naprave Radovljica odprla Štacuno Brvač, kjer je mogoče kupiti ohranjene, obnovljene in zato še vedno uporabne predmete, ki jih nekdo ni več potreboval. Obnovo prostora, na katerem je 170 kvadratnih metrov prodajnih in skladiščnih površin je financirala Občina Radovljica, socialno podjetje pa jih je dobilo v brezplačno uporabo. V središču ponovne rabe sta v okviru programa javnih del dobila zaposlitev dva delavca.

Ob občinskem prazniku je bil na Linhartovem trgu postavljen spomenik častnemu občanu, pokojnemu dr. Cenetu Avguštinu. Ime častnega občana Ivana Vurnika pa bo nosil novi trg v centru Radovljice, ki zdaj vendarle dobiva končno podobo. Letos sta tako končani komunalna oprema in zunanja ureditev, kar bo v kratkem omogočilo pridobitev uporabnega dovoljenja za stanovanjsko-poslovne objekte, tako da bo soseska v prihodnjem letu zaživela. Sledilo bo nadaljevanje gradnje nove knjižnice, njena dinamika pa bo, kot poudarja župan Ciril Globočnik, odvisna od pridobitve nepovratnih sredstev in dolgoročne zadolžitve.

Največji naložbi v komunalno infrastrukturo v Kropi in Begunjah sta bili letos pretežno zaključeni. Po lani zgrajeni čistilni napravi in primarni kanalizaciji je bila v Kropi končana še gradnja vodovodnega omrežja in sekundarne kanalizacije. Skupaj je projekt vreden šest milijonov evrov in pol, več kot polovico sredstev pa je občina pridobila od evropskega sklada za regionalni razvoj. Prihodnje leto bodo v Kropi urejeni še nekateri cestni odseki in manjkajoči hišni priključki.

Zaključena je tudi gradnja kanalizacijskega omrežja v Begunjah, prav tako pretežno s pomočjo nepovratnih sredstev, ki jih je občina pridobila iz kohezijskega sklada in državnega proračuna. Ker za obnovo svojih cest državi zmanjkuje denarja, je tudi za državno cesto in asfaltno preplastitev v Begunjah in Kropi poskrbela občina.

Do začetka šolskega leta sta bili končani energetska prenova v osnovnih šolah v Lescah in Begunjah. Vrtec v Kropi ima od letos novo stavbno pohištvo, vrtec v Ljubnem kotlovnico na pelete, v radovljiški osnovni šoli je nova plezalna stena, za obnovo šolske telovadnice v lipniški osnovni šoli pa občina že pripravlja pro-

Vse leto je bilo živahno na šolskem biodinamičnem vrtu. / Foto: Gorazd Kavčič

jektno dokumentacijo. Za obnove in investicijsko vzdrževanje šol je Občina Radovljica sicer letos namenila skoraj osemsto tisoč evrov.

V radovljiškem športnem parku je nova talna podlaga na igrišču za inline hokej, letos je občina odkupila tudi montažno streho nad igriščem in konec leta v parku namestila novo napravo za športno vadbo.

Na Gorenjski cesti v Radovljici in Alpski cesti v Lescah so s talno osvetlitvijo izboljšali prometno varnost prehoda za pešce in s krajevno skupnostjo obnovili del Ulice Staneta Žagarja. Obnovili so tudi upravno stavbo letališča v Lescah in v Grajskem parku v Radovljici sanirali najbolj poškodovan del obzidja in obeliske, v drevoredu pa namestili zaključni sklop umetniških kovanih uličnih svetilk.

Zaživela je nova tematska sprehajalna pot ob reki Savi. / Foto: Tomaž Sedej

Občina Naklo

Župan
Marko Mravlja

Občina Naklo
Stara cesta 61
Naklo

Zgrajeno kanalizacijsko omrežje na območju Podbrezj (Srednja vas) v občini Naklo

OBČINSKI SVETNIKI:

SDS: Andreja Prosen, Albin Golba, Maja Lukač, Sandi Robida; SLS: Ivan Meglič, Katja Bevk, Marjan Babič, Ana Jeglič; DeSUS: Zdravko Cankar, mag. Helena Krampf Nikač, Peter Hkavc; Lista za MOJ kraj: Jure Renko, Nataša Zaletelj; SD: Stane Oman; Nova Slovenija - Krščanski demokrati: Peter Celar

NAGRAJENCI:

Ob praznovanju občinskega praznika je župan simbolično podelil vrednostne bone in s tem podprl mlade glasbenike in športnike, in sicer študenta glasbe pianistko Neno Rion in baritonista Domna Križaja ter Rokometni klub Naklo – Peko Tržič, njihove kadetkinje so osvojile naslov državnih prvakinj 2015.

Nov je vodovod Zadruga-Naklo, ki je pomembna pridobitev za občane, saj bo z njim oskrba s kakovostno pitno vodo nemotena in učinkovitejša na daljši časovni rok. Občina Naklo je letos praznovala dvajsetletnico, v občini sta razviti podjetništvo in kmetijstvo, bogata naravna in kulturna dediščina nudi priložnosti za turizem.

V občini Naklo so aprila zaključili vsa gradbena dela v okviru projekta Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 3. sklop. Uspešno so prestali tehnični pregled in za novi vodovod prejeli uporabno dovoljenje. Novi vodovodni sistem skrbi za nemoteno oskrbo z zdravo in

– Žeje – Strahinj s črpališčem na Bistrici ter 2. primarni vod Zadruga – Duplje. Cestišče je občina uredila na novo, prav tako odtoke za meteorne vode, v dveh delih so obnovili tudi sam vodovod, namestili so inštalacije za javno razsvetljavo. Kohezijski sklad je prispeval 701 tisoč evrov, država je bila udeležena s 123 tisočimi evri, iz občinskega proračuna so zagotovili 167 tisoč evrov. Dodatnih sredstev iz občinskega proračuna za obnovo asfalta, vodovoda, meteorne vode, inštalacije za javno razsvetljavo je bilo 350 tisoč evrov. Občina Naklo v letu 2015 praznuje dvajsetletnico, z več dogodki so jubilej praznovali prvi vikend v oktobru, praznovanje pa sklenili s proslavo v Kulturnem domu Janeza Filipiča. Gre za uspešno moderno občino, ki gradi na preudarnih tradicionalnih vrednotah. Po zadnjem popisu ima občina 5320 prebivalcev in z 28 kvadratnimi kilometri površine sodi med manjše slovenske občine, vendar je gosto naseljena. Naravni prirastek je skoraj trikrat večji od slovenskega povprečja. V občini sta razviti podjetništvo in kmetijstvo, bogata naravna in kulturna dediščina nudi priložnosti za turizem. Poskrbeli so za kakovost bivanja in življenja vseh generacij. Občinski praznik, 29. junija, so sicer tradicionalno obeležili s prireditvijo Na vasi se dogaja. Prostovoljno gasilsko društvo Podbrezje je praznovalo devetdesetletnico, KUD Tabor Podbrezje je organiziralo že desete Taborске dneve. Rotary klub Tržič Naklo se je v občini Naklo izkazal z donacijo defibrilatorja, ki pomaga pri oživljanju. Tradicionalno je potekal tudi dobrodelni velesalom za Pokal občine Naklo na Krvavcu, vsa zbrana sredstva od srečelova so namenili Dupljangcu Sandiju Novaku, ki navkljub hudi možganski poškodbi in izgubi vida dokazuje, da se z delom, vztrajnostjo in pozitivno energijo bliža nastopu na olimpijadi v Rio de Janeiru 2016.

pitno vodo v občini, hkrati pa predstavlja rezervni vodni vir za Mestno občino (MO) Kranj. Vrednost celotnega projekta, ki se je formalno zaključil konec oktobra in v katerem sodelujejo MO Kranj in Občini Naklo in Preddvor, znaša dobrih 12,5 milijona evrov brez DDV in ga sofinancirajo Republika Slovenija, Kohezijski sklad EU in sodelujoče občine. Občina Naklo je iz Kohezijskega sklada prejela 800 549,06 evrov, udeležba države je bila 141 tisoč evrov, občina je prispevala 169 695 evrov. Dodatnih stroškov občine je bilo še približno 100 tisoč evrov. Transportni vodovod na trasi Zadruga–Naklo poteka v dolžini 6882 metrov, glavni izvajalec del je bila Gorenjska gradbena družba. Zgrajena sta bila dva ločena primarna voda: 1. primarni vod Podtabor – Bistrica

Občina Jezersko

V občini Jezersko so letos sprejeli dva pomembna dokumenta, ki predstavljata temelj prihodnjega razvoja – občinski prostorski načrt in razvojno strategijo Jezersko 2015–2020+.

Sprejetje občinskega prostorskega načrta je plod desetletnega prizadevanja dosežanih občinskih oblasti. Čeprav je dokument zaradi Strategije prostorskega razvoja Slovenije, ki celotno občino opredeljuje kot območje nacionalne prepoznavnosti, ter delno tudi morfoloških značilnosti Jezerskega zelo omejevalen, pa predstavlja osnovo za prihodnji prostorski razvoj tega kraja. To leto sta potekala tudi priprava in sprejetje strategije razvoja občine Jezersko, k čemur so na delavnice povabili vse občane. Strategijo je potrdil občinski svet in občani lahko pričakujejo njeno postopno udejanjanje. Po besedah župana Jurija Rebolja sta prvi konkretni izvedeni nalogi ureditev naravnega amfiteatra za prireditve nasproti občine in menjava svetilk javne razsvetljave z varčnejšimi in okolju prijaznejšimi. Z željo, da se na Jezerskem v večji meri razvije turizem, začenjajo s snovanjem letno-zimskega doživljajskega parka, ki predvideva tudi manjše smučišče. Sicer pa prisegajo na miren turizem, skladen s tukajšnjo naravo. Konkretni bližnji nalogi iz strategije sta tudi daljinsko ogrevanje na lesno biomaso in vzpostavitev medgeneracijskega središča. Da bi bilo Jezersko svojim prebivalcem prijazno, jim mora nuditi čim več storitev. Te pa v času prevladujoče tržne miselnosti niso več samoumevne. Jezerjani so po dolgotrajnem prizadevanju in pogovorih oktobra letos spet dobili bankomat. Pogodba je bila podpisana med Občino Jezersko, Delavsko hranilnico in Petrolom, sedaj pa naj občani bankomat uporabljajo v čim večji možni meri, da ga bodo obdržali, enako velja tudi za druge storitve.

Ob pomoči švicarskega finančnega mehanizma REAAL so letos na Jezerskem poskrbeli za zamenjavo dela oken na stavbi podružnične šole in v pritličju stavbe Korotan. Šola v prihodnje čaka še nadaljnja energetska sanacija z izolacijo fasade in strehe, kurilnico pa želijo preurediti za ogrevanje na lesno biomaso.

Turizem naj bi postal vodilna panoga v občini Jezersko. Temu je namenjeno tudi snemanje promocijskega filma, ki prikazuje naravne in druge lepote Jezerskega. Prvič so ga prikazali novembra v okviru gorniškega festivala na Češkem, kjer so gostovali ob letošnji 115-letnici Češke kočice. To obletnico so letos julija proslavili tudi na Jezerskem, organizatorji dogodkov so bili češki planinci, Planinska zveza Slovenije in Občina Jezersko. Jezersko panoramo pa bo prikazovala tudi panoramska kamera na Rakeževem: poleg informacij o vremenu in razmerah na cestah jo bodo Jezerjani izkoristili

Župan
Jurij Rebolj

Občina Jezersko
Zgornje Jezersko 65
Zgornje Jezersko

Foto: Tina Dokl

Prejšnji in sedanji župan Jurij Markič in Jurij Rebolj sta odprla čistilno napravo in obnovljeno otroško igrišče.

tudi za podatke o turistični ponudbi in o dogodkih na Jezerskem. Ob občinskem prazniku Jezerskega so odprli lani zgrajeno čistilno napravo in letos obnovljeno otroško igrišče. Poleti so potekali dogodki pod skupnim imenom Jezerska štorija, letos pa so v sodelovanju z drugimi občinami na območju Kamniško-Savinjskih Alp prvič pripravili pohodniški festival. Na več mestih na Jezerskem stojijo Knjižgobežnice in vabijo k branju. Jeseni pa je na Jezerskem zaživela glasbena šola, podružnica Glasbene šole Kamnik.

OBČINSKI SVETNIKI:

Jurij Markič (Maja Markič in skupina volivcev), Peter Sušnik (Franciška Luskovšek in skupina volivcev), Marija (Mija) Murovec (Matjaž Murovec in skupina volivcev), Andrej (Drejc) Karničar (Polona Virnik Karničar in skupina volivcev), Primož Muri (SDS – Slovenska demokratska stranka, Gorenjska regijska koordinacija), Boris Meško (Marko Meško in skupina volivcev), Iztok Tonejček (Vincencij Tepina in skupina volivcev)

Občina Preddvor

Župan
Miran Zadnikar

Občina Preddvor
Dvorski trg 10
Preddvor

V občini Preddvor so letos v petih vaseh dokončali dobrih pet milijonov evrov vreden projekt urejanja infrastrukture, za kar so prejeli 3,8 milijona evrov evropskega denarja.

Največji projekt v občini Preddvor je bila gradnja kanalizacije in druge infrastrukture, zaradi česar se je Občina Preddvor maja prijavila na razpis za evropska sredstva. Evropsko sofinanciranje za projekt Infrastruktura v občini Preddvor je bilo odobreno in v občini je prednostno potekal ta obsežni gradbeni projekt, ki je zajel pet vasi na območju občine. Zgornja, Srednja in Spodnja Bela ter Breg in del Tupalič so v tem dveletnem projektu dobile 11,6 kilometra fekalne in 6,6 kilometra meteorne kanalizacije, 862 metrov vodovoda, poleg tega pa tudi ure-

ter obnovili most. Obnovo slednjega je s tretjinskim vložkom sofinancirala Mestna občina Kranj. V preddvorski občini so se tudi odločili, da proračunski denar za investicijsko vzdrževanje usmerijo v vasi, ki niso bile vključene v letošnji vodilni projekt. Tako so asfaltirali nekaj odsekov v Kokri in Potočah.

Nepovratna sredstva so v občini Preddvor pridobili tudi za podružnično šolo v Kokri in domu krajanov (z vrtcem) na Zgornji Beli. Šlo je za denar iz švicarskega mehanizma REAAL, v omenjenih objektih pa so uredili kotlovnici, ki sta s fosilnih prešli na obnovljive vire energije. Sedaj kurijo z lesnimi peleti. Župan Miran Zadnikar ob tem poudarja, da bodo poslej energetsko samooskrbni v vseh javnih zgradbah v občini in tudi pri javni razsvetljavi, torej so občina z zeleno energijo.

Na začetku leta so občani Preddvora v zdravstvenem domu dobili dve novi storitvi: fizioterapijo in referenčno ambulanto, tako da je vsa zdravstvena dejavnost v občini sedaj na enem mestu, poleg tega pa so storitve tudi približali občanom.

Razmišljajo tudi o prihodnosti športa v občini. Občinski podrobni prostorski načrt za športni park Voke je še v postopku, medtem pa so se jeseni odločili obnoviti športne površine pri Osnovni šoli Matije Valjavca. Uredili bodo roko-metno igrišče, ki bo prilagojeno tudi za igranje košarke in odbojke, nova bo atletska steza, na spodnjem platoju, kjer je sedaj košarkarsko igrišče, pa bo narejena predpriprava za nogometno igrišče z umetno travo.

Občina Preddvor je spomladi gostila regijsko prireditev ob dnevu Civilne zaščite, kar je bilo priznanje za dobro delo občine in njenih enot za zaščito in reševanje ob lanskem žledolomu. Praznično pa je bilo tudi julija ob občinskem prazniku, ko so na prireditvi na gradu Turn prikazali nov promocijski film o Josipini Turnograjski.

Letos so se lotili obnove šolskih športnih površin.

OBČINSKI SVETNIKI:

Ciril Zorman, Frančiška Rozman, Mirjam Pavlič, Aleš Drekonja, Darja Delavec, Janez Brolih (vsi Povezane lokalne skupnosti), Rok Roblek, Primož Gregorc, Metod Jagodic (vsi SDS), Miran Perko in Primož Bergant (oba z liste Združeni za Preddvor)

OBČINSKA NAGRAJENCA:

Milena Zupin (mala plaketa Občine Preddvor) in Stane Nič (plaketa Josipine Turnograjske)

jene ceste s pločniki ter lepšo celotno podobo. Proti koncu leta je treba urediti še središča treh vasi in naloga je opravljena. Župan Miran Zadnikar izraža zadovoljstvo ob končanem projektu, prepričan, da do konca njegovega mandata tako velike naložbe ne bo več. V teh vaseh se bo lahko na kanalizacijo priključilo štiristo gospodinjstev, približno toliko se jih je tudi lani na kanalizacijo v Preddvoru.

Ob gradnji vodovoda Bašelj-Kranj so obnovili in razširili cesto Bašelj-Zgornja Bela, zgradili pločnik in oporne zidove

Občina Šenčur

Občina Šenčur letos beleži dva velika dosežka: odprtje začasnega krožišča pri poslovni coni in dokončanje z evropskimi sredstvi sofinanciranega projekta odvajanja in čiščenja odpadnih voda v naseljih na severu občine.

Junija so ob državnem prazniku v Šenčurju odprli krožišče pri poslovni coni. Nanj so čakali več let občani Šenčurja, podjetniki in zaposleni v poslovni coni in tudi vozniki, ki so se dnevno vozili po regionalni cesti Kranj–Brnik. Krožišče je začasno in montažno, široko 30 metrov, zgrajen je bil tudi pločnik in označeni prehodi za pešce. Naložba je stala 300 tisoč evrov in jo je Občina Šenčur uresničila sama, brez državnega financiranja. V občini Šenčur je hkrati z občinama Kranj in Naklo potekal projekt Gorki, gradnja celovitega sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda, financiran iz evropskega kohezijskega sklada, ki je zajel naselja v severnem delu občine. Ta so dobila 6,5 (Gorki, sicer skupaj 12) kilometrov kanalizacije, poleg tega pa so posodobili tudi vodovodno omrežje, uredili ceste, pločnike, javno razsvetljava, skupaj z upravljavci pa poskrbeli za položitev optičnega kabla in plinovodnega omrežja. Za gradnjo sekundarnih vodov so dobili denar iz evropskega strukturnega sklada. Tako so celovito opremili vasi Luže, Visoko, Hotemaže, Milje in Olševke. Na Olševku je ostalo nekaj nedokončanih del.

Letos so končali energetska sanacijo vrta pri Osnovni šoli Šenčur in zamenjali streho, v šoli pa izdelali podstrešje, kjer so pridobili tri učilnice, predavalnico, arhiv in sanitarije. Prvi šolski dan je prvošolce, ki so prestopili šolski prag v Šenčurju, Voklem in na Olševku, obiskala ministrica za izobraževanje, znanost in šport Maja Makovec Brenčič. Na Visokem so letos energetska obnovili kulturni dom, ki je dobil novo fasado, prav tako gasilski dom, otroci iz Vrtca Janček pa so bili deležni novih igral. Tudi Visoko je imelo letos visok obisk. Spomladi je prostovoljce več generacij, ki so se družili ob Dnevu za spremembe, obiskal predsednik države Borut Pahor. Občina Šenčur je letos z več dogodki proslavila dvajsetletnico samostojnega

delovanja. V znamenju jubileja je potekalo občinsko praznovanje ob koncu aprila, oktobra pa so praznične dogodke sklenili s postavitvijo skulpture sv. Jurija v največje krožišče na cesti Kranj–Brnik–Šenčur–Voklo. Skulptura farnega zavetnika, ki je hkrati tudi simbol občine, je težka deset ton in skupaj s podstavkom (donirala ga je Gorenjska gradbena družba) visoka skoraj tri metre. Izdelal ga je domači kamnosek Jure

Pred državnim praznikom so odprli krožišče pri poslovni coni. / Foto: Tina Dokl

Luskovec. Denar za okoli 50 tisoč evrov vredno skulpturo je kulturno društvo Utrip zbralo izključno z donacijami. Sv. Jurija je na semanju nedeljo 11. oktobra blagoslovil pater Peter Lavrih, ki je lani na izletu v Sveto deželo Cirilu Kozjeku predlagal postavitev spomenika, Kozjek pa je to obljubil tudi v svojem programu za županske volitve. V občini je sicer letos potekalo več vzdrževalnih in manjših investicijskih del, tako so zamenjali leseno ograjo ob strugi potoka Olševnica na Lužah. Omeniti velja vse trdnejše povezovanje podjetnikov in kmetov v občini Šenčur, ki so se spomladi predstavili z enotnim nastopom na sejmu v Komendi. Poleti pa je v središču Šenčurja zaživela tržnica.

Župan
Ciril Kozjek

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11
Šenčur

OBČINSKI SVETNIKI:

Vanja Umnik, Sebastian Mohar, Tatjana Perčič, Bojan Jurančič (vsi SLS), Valerij Grašič, Vida Tičar Rebolj (oba NSi), Aleksander Gašperlin (Nestranska lista za šport in kulturo), Mirjana Čemažar (SD), Simon Kuhar, Slavka Weisseinsen (oba Lista volje in dejanj VID), Jan Krajger, Anja Pušavec (oba Mladi za občino Šenčur), Miro Kozelj, Andreja Pintar, Aleš perič Močnik, Nuša Bašelj Jagodic (vsi SDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Janez Sušnik (zlata plaketa), Bojan Udovič (srebrna plaketa), Iztok Pelko, Janez Vrtačnik (bronasti plaketi), pripravnic PGD Trboje (spominsko priznanje)

Mestna občina Kranj

Župan
Boštjan Trilar

MESTNA OBČINA KRANJ

Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, Kranj

OBČINSKI SVETNIKI:

Beti Jenko, Jakob Klofutar, Natalija Polevec, Gorazd Copek, Sonja Mašič, Boris Vehovec, Darinka Zorko in Damijan Perne (vsi VZK – Več za Kranj), Andrej Šušteršič, Sanda Nikolič, Primož Terplan, Nina Langerholc (vsi SMC), Helena Sitar Drago Štefe, Jožef Rozman (vsi DeSUS), Irena Dolenc, Marjan Bajt, Vlasta Sagadin (vsi NSi); Igor Velov, Nina Kastelic (Lista za razvoj Kranja), Branko Grims, Saša Kristan, Bojan Homan, Andreja Valič Zver, Gregor Tomše (vsi SDS), Janez Černe, Ana Pavlovski (oba SD), Ignac Vidmar, Damjana Piškur, (oba SZNKS – Stranka za napredek krajevnih skupnosti), Zoran Stevanović, Barbara Gunčar, Franc Rozman (vsi SLS), Janez Frelj (Povezane lokalne skupnosti)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan je postal dr. Peter Vencelj, nagrado MO Kranj je prejel Klub OpenLab – društvo za razvoj inovativnih idej, listine o priznanju Tone Kristan, Zvone Korenčan, Kegljaški klub Triglav Kranj in Jože Bizovičar. Velike plakete MO Kranj so dobili: AURIS – Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih za Gorenjsko, Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost Kranj in Jože Šenk, veliko Prešernovo plaketo pa Boštjan Gunčar.

Največja infrastrukturna projekta zadnjih štiridesetih let v kranjski občini, projekt Gorki in vodovod Bašelj-Kranj, se konec tega leta uspešno zaključujeta.

Namen tako imenovanega projekta Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja – 2. sklop (1. faza) je bila gradnja dela kanalizacijskega sistema v mestni občini Kranj in povezovalnih kanalov v občinah Naklo in Šenčur ter nadgradnja in rekonstrukcija Centralne čistilne naprave Kranj. Vrednost celotnega projekta znaša 38 milijonov evrov brez DDV in ga delno financirajo Kohezijski sklad Evropske unije, Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor ter občine same. Mestna občina Kranj je prispevala dobrih 5,6 milijona evrov.

Mestna občina Kranj ter občini Naklo in Preddvor so letos jeseni uspešno zaključile tudi projekt Oskrba s pitno vodo na območju zgornje Save – 3. sklop, s katerim so zagotovili nemoteno oskrbo s pitno vodo za več kot petdeset tisoč občanov in občanov. Projekt je vključeval gradnjo magistralnega vodovoda Bašelj-Kranj z vodohranom Zeleni hrib in ultrafiltracijo Bašelj ter gradnjo vodovoda Zadraga-Naklo. Omenjena investicija vseh treh občin skupaj znaša več kot 12,5 milijona evrov brez vključenega DDV in

jo sofinancirajo Kohezijski sklad Evropske unije v višini dobrih 6,5 milijona evrov, Ministrstvo RS za okolje in prostor v višini več kot 1,1 milijona evrov ter občinski proračuni sodelujočih občin. Mestna občina Kranj je prispevala nekaj več kot 4,1 milijona evrov.

Druge pomembne investicije

Poleg obeh velikih investicijskih projektov, Gorkega in oskrbe s pitno vodo, so bile v kranjski občini izvedene tudi nekatere druge investicije. Med že zaključenimi je cesta Kranj-Rupa-avtocestni nadvoz. Zaključeni sta energetska sanacija v OŠ Orehek in Zdravstvenemu domu Kranj. Na OŠ Orehek so izvedli toplotno izolacijo fasade, menjavo stavbnega pohištva in izolacijo stropa proti neogrevanemu podstrešju. Poleg tega so namestili termostatske ventile na radiatorje in centralni nadzorni sistem za spremljanje rabe energije. Na stavbi Zdravstvenega doma Kranj so prenovili ovoj stavbe in stavbno pohištvo. Prav tako se nadaljuje energetska sanacija Vrtca Čirče. Urejena je pot Savskega drevoreda z izvedbo zaščitne ograje na podpornem zidu.

Največja infrastrukturna projekta zadnjih štiridesetih let v kranjski občini, projekt Gorki s čistilno napravo in vodovod Bašelj-Kranj, sta uspešno zaključena. / Foto: Gorazd Kavčič

Minulo jesen je v Kranju prvič potekal Festival športa, na katerem se je predstavilo okoli petdeset športnih organizacij. / Foto: Primož Pičulin

V novembru so v nekdanji trgovski šoli zaživeli prostori Kovačnice, tako imenovanega coworking centra. / Foto: Gorazd Kavčič

Enakomeren razvoj krajevnih skupnosti

V poletnih mesecih je župan s sodelavci obiskal vseh 26 krajevnih skupnosti. Glavne teme so bile urejanje cest, otroških igrišč, športno-rekreativnih in zelenih površin, varnih šolskih poti ter kolesarskih poti. Kot osnova za načrtovanje v prihodnje je bil vzpostavljen kataster zelenih površin, igrišč in igral.

Postavljeni so tudi temelji za poslovno vizijo Kranja oziroma ciljni načrt razvoja poslovnih con z evalvacijo obstoječih poslovnih con, analizo območij za investicije, tako degradiranih kot perspektivnih območij, z vključevanjem občinskih nepremičnin, analizo pobud za spremembo namenskih rab, analizo zemljišč in lastništva ter primerjalno analizo poslovnih con. Posodobljen je bil sistem obračuna nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki upošteva podatke iz državnega Registra nepremičnin. Vzpostavljena je bila grafična baza komunalne infrastrukture in grafična baza odprtih zazidalnih površin.

Pomembno je tudi, da je v občini pripravljena Trajnostna urbana strategija do leta 2030, ki je nastala v sodelovanju s fokusnimi skupinami, neposredno in posredno pa je sodelovalo okoli 300 ljudi. Strategija daje razvojne smernice in je podlaga za kandidaturo na evropska sredstva v naslednji finančni perspektivi.

Prenos dobrih praks iz gospodarstva

Na Mestni občini Kranj od letošnjega marca deluje nova organizacijska enota – Pisarna za podjetja. Strategija in cilji

pisarne so zastavljeni predvsem na področju spodbujanja podjetništva, inovativnosti, kreativnosti, tehnike med mladimi ter sodelovanja in povezovanja gospodarskih subjektov in institucij.

V tem okviru je bila v novembru odprta Kovačnica, tako imenovani coworking center. Deluje v prostorih nekdanje trgovske šole na Župančičevi kot prostor za podporo ustvarjalnosti in inovacijam za podjetniški razvoj.

Konec avgusta so na Javorniškem Rovtu potekale tako imenovane ustvarjalnice, katerih namen je bil spodbujati tehniko in inovativnosti med mladimi. Pomembno je tudi sodelovanje in podpora predstavitev v OpenLabu.

Prav tako spomladi je v okviru občinske uprave zaživela Pisarna za občane. Namenjena je pomoči pri reševanju različnih vprašanj, pobud, vsakodnevnih zadev, s katerimi se občani obračajo na občino, pa tudi, da jim v pisarni pomagajo, če gre za državne organe.

Kvalitetnejše življenje in gibanje

Minulo jesen je v Kranju prvič potekal Festival športa, na katerem se je predstavilo okoli petdeset športnih organizacij s programi za športno vadbo vseh generacij. Ljudska univerza Kranj je prevzela v upravljanje Medgeneracijski center.

V občini pripravljajo tudi ukrepe, ki bodo v naslednjih letih izboljšali pretočnost vhodnega dela cestnega obroča okrog Kranja, ter ukrepe za vzpostavitev sistema, ki bo omogočal varno kolesarjenje, hojo in uporabo okolju prijaznega javnega prevoza, ureditev potniškega vozlišča v mestnem središču s parkirišči, izboljšave varnosti na obstoječi lokalni

cestni mreži in povečanje uporabe javnega potniškega prometa za četrtno.

Prve nove pridobitve je prinesel že Evropski teden mobilnosti v septembru. Postavljena so bila stojala za kolesa nasproti občinske stavbe in pokrita kolesarnica na stranskem vhodu v občinsko stavbo, začrtana je bila kolesarska pot na Cesti 1. maja v Kranju, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih je dobilo tandemsko kolo. Tudi zato se je Ministrstvo za infrastrukturo ob zaključku akcije odločilo, da je bila izmed 58 sodelujočih občin prav kranjska najbolj aktivna, kar pomeni priložnost, da bo organizator zaključka Evropskega tedna mobilnosti prihodnje leto.

Poleg tega priznanja je Kranj jeseni dobil tudi priznanje za urejenost in gostoljubje.

Kranj povezuje Gorenjsko

Zelo aktivno vlogo je v regionalnem pomenu prevzel tudi Svet gorenjske regije, ki združuje župane gorenjskih občin in daje pozornost perspektivnim regijskim programom, ki imajo možnost pridobiti sredstva sofinanciranja. Od letošnjega maja mu predseduje kranjski župan Boštjan Trilar. Svet je hitro prepoznal pomen povezovanja, zlasti pri pridobivanju evropskih sredstev, in kot regija za sofinanciranje predlagal nekatere projekte, kot so trajnostna mobilnost in mreža kolesarskih poti, razvoj športnega in klimatsko-zdraviliškega turizma, povečanje lokalne prehranske samooskrbe Gorenjske, dodajanje vrednosti regionalnim lesnim izdelkom ter njihova uporaba na Gorenjskem, sanacija degradiranih območij na Gorenjskem ter druge.

Občina Škofja Loka

Župan
Miha Ješe

Občina
Škofja Loka
Mestni trg 15
Škofja Loka

OBČINSKI SVETNIKI:

Bojan Berčič, Marija Demšar, Igor Dra-kulič, Veronika Hartman, Borjana Koželj, Lea Leona Mlakar, Rok Primo-žič, Tine Radinja, Melita Rebič (vsi lista Miha Ješe in prijatelji Loke), Anton Ber-nik, Maja Cankar, Aleš Habjan, Gregor Hostnik, Robert Strah (oba SDS), Mar-ko Breznik, Jožica Vavpotič Srakar (oba SMC), Metod Di Batista, Valentin Jese-novec, Tomaž Paulus (vsi SLS), Mirjam Jan Blažič (SD), David Jezeršek, Blaž Karlin, Klemen Štibelj (vsi NSi), Mateja Podlogar, Rolando Krajnik (oba Komu-nalno-ekološka lista), Davor Tavčar, Martin Trampuš (oba Inicijativa za demo-kračni socializem)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Janez Sušnik (zlati grb Občine Škofja Loka), vrtec Sončni žarek in Dieter Thalhammer (srebrna grba)

V letu 2015 Škofja Loka zaznamuje več pomembnih prelomnic: po sedmih letih je bil zgodaj spomladi ponovno uprizorjen Škofjeloški pasijon, oktobra so po štiridesetih letih pričakovanja končno odprli obvoznico v Poljansko dolino, končan je bil projekt Urejanja porečja Sore, ki je potekal v sodelovanju z drugimi občinami na Škofjeloškem.

Leto 2015 se je v občini Škofja Loka sla-bo začelo, s silvestrskim požarom na Metnem trgu, ki je razdejal stari Rotovž. Vse leto so ga obnavljali v sodelovanju z restavratorskim centrom pri Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine.

Sicer pa je to leto doobra zaznamoval Škofjeloški pasijon, veliki projekt škof-jeloške kulturne dediščine. To prvo dramsko besedilo v slovenskem jeziku je nastalo prav v Škofji Loki, spisal ga je Lovrenc Marušič, brat kapucin Romuald, leta 1721, izvornik še danes hrani škofjeloški kapucinski samostan. Pasi-jonsko procesijo so uprizarjali v sred-njem veku, v novejšem obdobju pa so ga uprizorili leta 1999 in 2000, 2009 in ponovno letos. Pri uprizoritvi sodeluje okoli tisoč prostovoljcev, osemdeset je konjenikov, procesija s prizori iz Kristu-sovega trpljenja pa se na posebnih pre-mičnih odrih pomika po ulicah in trgih Škofje Loke in se ustavljajo na štirih pri-zoriščih. Vodja letošnjega pasijona je bil Matej Mohorič Peternelj, režiral ga je Milan Golob. Na ulice in trge srednjeve-škega mesta se vrača spet leta 2021, ob

tristoti obletnici svojega nastanka. Ko so v velikonočnem času izzvenele še zadnje (od sicer osmih) pasijonskih predstav, so se v Škofji Loki dogovorili, da bo odslej vsako leto v tem času poseben pasijonski dan, vse do ponovne uprizoritve.

Obvoznica, čistilni napravi, kanalizacija, vodovod

Če je pomladne mesece zaznamoval Škofjeloški pasijon, pa so jesenske dokončanja največjih naložb v občini. Leto 2015 je po dokončanih investicijah rekordno in neponovljivo. Župan Miha Ješe njihovo vrednost ocenjuje na okoli 150 milijonov, od tega jih je bilo za 90 milijonov v javnem in za 60 milijonov evrov v zasebnem sektorju. Pri slednjih omenja pomembne naložbe v treh najbo-ljših škofjeloških podjetjih: LTH Ulitki je zgradilo novo orodjarno, Knauf Insu-lation moderniziralo drugo linijo (in pre-šlo na čistejši energent), Filcu pa so zgradili novo proizvodno halo. V jav-nem sektorju pa je bila z južno škofjelo-ško obvoznico v Poljansko dolino dokon-čana največja investicija na državnih

Po štirih desetletjih so dobili obvoznico v Poljansko dolino. / Foto: Tina Dokl

Leto 2015 je bilo leto Škofjeloškega pasijona.

Končan je partnerski projekt štirih občin Urejanje porečja Sore. / Foto: Tina Dokl

cestah. Skupaj z drugimi tremi občinami na Škofjeloškem (Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki) so ob državnem in evropskem sofinanciranju končali projekte odvajanja in čiščenja odpadnih volja, skupaj z občino Gorenja vas - Poljane pa naložbe v oskrbo s pitno vodo. Seveda so bili projekti za vse omenjene naložbe pripravljene že pred leti, izvedba pa je najbolj intenzivno potekala v zadnjih treh letih. Ob njih je potekala še ena pomembna gradnja, in sicer južne dovozne ceste v industrijsko cono na Trati, ki slednjo povezuje z regionalno cesto Škofja Loka-Ljubljana. Pozno jeseni poteka še gradnja krožnega križišča na tej cesti, dokončanje pa ob ugodnih temperaturah za polaganje asfalta predvidevajo do konca leta.

Slovesna odprtja omenjenih pridobitev so se vrstila v drugi polovici leta. Julija so predali namenu dve lokalni cesti v Groharjevem naselju, ki sta bili urejeni potem, ko so to območje celovito komunalno uredili. Sredi leta so po enoletnem poskusnem obratovanju odprli obnovljeno in posodobljeno čistilno napravo na Suhi, ki je bila eden najzahtevnejših objektov v okviru projekta odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Septembra je bilo slovesno v Stari Loki, ki je po temeljiti komunalni ureditvi dobila tudi lepšo zunanjo podobo. V tem jesenskem mesecu sta župana Občin Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane, Miha Ješe in Milan Čadež, slovesno prerezala trak ob zaključku projekta oskrbe s pitno vodo v sosednih občinah. Oktobra so predali namenu povsem novo čistilno napravo v Retečah, ki čisti odpadne vode na območju Godešiča, Reteč in Reteč - Gorenje vasi, kjer je bila na novo zgrajena tudi

kanalizacija. Na skupni novinarski konferenci pa so župani Miha Ješe (Škofja Loka), Anton Luznar (Železniki), Janez Žakelj (Žiri) in Milan Čadež (Gorenja vas - Poljane) razglasili, da je končan njihov partnerski projekt odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ki ga je med občinami koordinirala Razvojna agencija Sora, sofinancirala pa država in evropski kohezijski sklad.

Oktobra so slovesno odprli tudi škofjeloško obvoznico v Poljansko dolino in s tem uresničili štiridesetletni sen Ločanov, Poljancev in vseh, ki so se doslej skozi mesto vozili v Poljansko dolino in iz nje ter v prometni gneči izgubljali čas in živce. Živce pa so izgubljali predvsem prebivalci Spodnjega trga in Poljanske ceste, ki se jim je mimo hiš nenehno valil tranzitni promet. V tednu slovesne odprtja je občina za Ločane in Poljance pripravila tudi veselo proslavljanje, ko je na Spodnjem trgu nastopilo okoli štiristo nastopajočih in kjer so se znova zahvalili vsem zaslužnim za pridobitev obvoznice.

Leto trajnostnega razvoja

Leto 2015 v Škofji Loki opredeljujejo tudi kot leto trajnostnega razvoja: dokončanje okoljskih naložb Urejanje porečja Sore je dokaz za to, poleg tega pa tudi energetske sanacije vrtcev in šol v občini, ki prinašajo do 60 odstotkov nižjo porabo energije za ogrevanje v javnih stavbah. Spremljanje energetske porabe v javnih zgradbah je že nekaj let del lokalnega energetskega koncepta, enako razpis za energetske najbolj varčen javni objekt v občini, ki so ga letos razširili tudi na gospodarstvo, prihodnje leto pa ga nameravajo tudi na gospodinjstva.

Letos je priznanje za energetske najbolj učinkovit javni objekt prejel Vrtec Škofja Loka, družba Sibo G je priznanje dobila za celostni sistem spremljanja in nadzora porabe energije, Šolski center Škofja Loka pa posebno priznanje za projekt energetske sanacije. Razglasitev dosežkov na področju energetske učinkovitosti je bila sklepno dogajanje stalnega projekta Loško je ekološko.

Škofja Loka je vse leto bogata s prireditvami. Teden podeželja, Teden obrti in podjetništva, Teden turizma, zgodovinski festival Historial, Tek štirih mostov, junjski slovesnosti ob državnem in občinskem prazniku, festival pihalnih orkestrov, O'glasbena Loka, Bralnica na vrtu Sokolskega doma, Pisana Loka, dogajanja ob Evropskem tednu mobilnosti ... so le nekatere, ki bogatijo življenje starodavnega mesta in njegove okolice. Poleg tega je Občina Škofja Loka med najbolj mednarodno aktivnimi v državi: poleg pobratenih in prijateljskih mest, sodelujočih mest v okviru evropskega združenja Douzelage, ima tudi aktivno sodelovanje z diplomatskim zborom, tako z ambasadorji kot z vojaškimi atašeji in s kulturnimi ustanovami posameznih držav, ki jih imajo te v republiki Sloveniji. Sodelovanja na kulturnem in športnem področju pa segajo tudi na gospodarsko: aktivni so v podonavski pobudi, v sklopu katere je Občina Škofja Loka koordinatorka za Slovenijo. Občina je tudi prejemnica več priznanj: po lanskoletnem priznanju zlati kamen kot najbolj razvojno usmerjena občina jo je Slovenska filantropija že drugič zapored proglasila za prostovoljcem prijazno mesto. Prejeli so tudi priznanje za pešcem prijazno mesto in naziv mladim prijazna občina.

Občina Gorenja vas - Poljane

Župan
Milan Čadež

Občina
Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
Gorenja vas

V Poljanski dolini so se letos razveselili tudi obvoznice mimo Gorenje vasi.

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Debeljak, Irena Tavčar, Ciril Alič, Stanko Bajt, Štefka Jeram, Lucija Kavčič, Žan Mahnič (vsi SDS), Janez Pelipenko, Zvonko Dolinar (oba SLS), Dunja Škofic (SMC), Tilka Vučko, Helena Gorjan (vsi Peter Trček in skupina volivcev), Janez Arnolj, Marija Jereb, Mirjana Možina (vsi NSi), Jurij Krvina (SD) in Franci Fortuna (DeSUS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Priznanja občine so prejeli Stanislav Bizovičar za dolgoletno uspešno vodenje Krajevne skupnosti Lučine, Franc Miklavčič za izviren odnos do narave in njenih danosti, Antonija Oblak za delo na področju turizma in kulture, Klekljarsko društvo Deteljica za ohranjanje in razvijanje klekljarstva v občini in krajevni odbor Rdečega križa Poljane za dolgoletno človekoljubno delo. Priznanje župana je prejela Ema Klinec za športne uspehe v smučarskih skokih.

V Poljanski dolini so se letos razveselili kar dveh obvoznic – mimo Gorenje vasi in mimo Škofje Loke. Na obe so čakali več kot štirideset let, zato so ob zaključku gradnje teh dveh težko pričakovanih obvoznic na Visokem pripravili veliko praznovanje s 712 metrov dolgim točilnim pultom, po dostopnih podatkih najdaljšim v Sloveniji.

Po novozgrajeni obvozni cesti mimo Gorenje vasi je promet stekel sredi junija. Vrednost gradbenih del je znašala slabih 2,4 milijona evrov, skupaj pa je bil celoten projekt vreden več kot pet milijonov evrov, od tega so iz Evropskega sklada za regionalni razvoj uspeli pridobiti dobre tri milijone evrov. Delež občine je znašal skoraj sto tisoč evrov. Z novozgrajeno obvozno cesto so prispevali k boljši pretočnosti prometa, izboljšanju prometne varnosti in predvsem večji kakovosti življenja v Gorenji vasi. V začetku septembra so končali še eno pomembno naložbo. Slovesno so odprli dokončno obnovljeno Šubičevo hišo oziroma Kulturni center slikarjev Šubic. Občina je hišo pred 15 leti odkupila od dedičev za 25 tisoč evrov, nato pa v njeno obnovo vložila še 750 tisoč evrov, od tega so 200 tisoč evrov pridobili na evropskih razpisih. Šubičeva hiša po prenovi znova postaja kulturno središče Poljanske doline.

Nadaljevali so tudi z obnovo prostorov v Tavčarjevem dvorcu. Najprej je prišel na vrsto okrog petdeset kvadratnih metrov velik prostor, v katerem je bila včasih kuhinja. V prihodnje naj bi v njem postavili razstavo, s katero bi večji poudarek dali obdobju, ko je na Visokem uspešno gospodarila rodbina Kalanov. V Sokolskem domu, kjer so že pred časom končali energetska sanacija, so avgusta končali tudi obnovo velike dvorane. V njej lahko sprejmejo do tristo obiskovalcev oziroma tudi več, odvisno od dogodka. S pomočjo evropskih sredstev so v občini izpeljali tudi vrsto naložb, s katerimi so med drugim prispevali k čistejšemu okolju. Konec januarja so predstavili zaključek del na evropskem projektu Oskrba s pitno vodo v porečju Sore. V občini Gorenja vas - Poljane so v sklopu projekta zgradili vodovodni

sistem v dolžini dobrih 16 kilometrov, razen tega pa še štiri vodohrane in klorirno postajo v Hotoveljski grapi. V začetku oktobra so v Gorenji vasi slovesno odprli tudi novo čistilno napravo, ki jo je občina posodobila in nadgradila v okviru evropskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore. Projekt je v občini Gorenja vas - Poljane vključeval tudi gradnjo primarnega kanala kanalizacijskega sistema Trebija - Gorenja vas. Pogodbena vrednost vseh opravljenih del je bila dobrih 2,2 milijona evrov, pri čemer je Evropska unija projekt sofinancirala v višini 65 odstotkov vrednosti celotne naložbe. Na Starem vrhu pa so tudi uradno odprli nov vodovodni sistem Podvrh - Zapreval, ki bo s čisto pitno vodo oskrboval naselja Podvrh, Zapreval in Četena Ravan. Z novim vodovodnim sistemom so rešili problem zadostne in kakovostno ustrezne oskrbe s pitno vodo prebivalcev v treh višje ležečih naseljih.

Ob stoletnici podpisa Londonskega sporazuma so v Gorenji vasi pripravili strokovno srečanje na to temo, ki mu je sledilo odprtje tematske poti Po sledih gradnje Rupnikove linije. Ob njej so postavili 12 informativnih tabel, na katerih je kratek opis, kaj se je dogajalo ob gradnji. Spomnili pa so se tudi pomembnega rojaka. Ob stoletnici smrti literarnega zgodovinarja, jezikoslovca in bibliotekarja Luke Pintarja so v turističnem društvu Slajka Hotavlje na njegovi rojstni hiši pri Presercu v Hotavljah odkrili spominsko ploščo. V oktobru odkrita spominska plošča na stanovanjski hiši Koračinovih v Gorenji vasi, kjer je bilo v času osamosvojitvenih procesov tajno skladišče orožja takratne milice oziroma policije, pa bo trajno opominjala na pogum in domoljubje lastnikov objekta.

Občina Žiri

V Žireh so od letos bogatejši za Kulturno središče Stare Žiri. V maju so namreč končali projekt ureditve Žirovske pristave, ki je predstavljal sklepno dejanje večletnega urejanja spomeniškega kompleksa v starem delu Žirov. Celoten muzejski prostor je tako končno zasijal v vsej svoji lepoti.

V okviru omenjenega projekta so obnovljeni stavbi Muzeja oziroma Stare šole dodali restavrirane ostanke nekdanje Štalarjeve hiše in poskrbeli za celovito ureditev okolice objekta, ob katerem je zdaj tudi zunanji prireditveni prostor. Za skoraj šeststo tisoč evrov vreden projekt jim je uspelo dobiti 430 tisoč evrov evropskih sredstev. V obnovo samega objekta so pred tem vložili že skoraj milijon evrov, pri čemer je država prek različnih razpisov prispevala trideset odstotkov sredstev.

Letos so se v Žireh razveselili še nekaterih novih pridobitev. Kino se po novem ponša s sodobno digitalno tehnologijo, s čimer so stopili v korak s sodobnimi filmskimi centri. Obiskovalci filmskih predstav lahko zdaj filme spremljajo prek nove digitalne tehnike na velikem novem platnu. To je bilo eno lepših daril ob letošnjem praznovanju šestdesetletnice delovanja omenjenega društva. Najlepše darilo pa jim je ob njihovem jubileju zagotovo podarila Manca Ahlin, Žirovka, ki živi in dela v Ameriki. Posebej za to priložnost je naklekljala tri metre visoko in dva metra široko čipko, ki jo je izdelala na podoben način kot tisto, ki krasi eno od newyorških restavracij.

Na priljubljeni izletniški točki Mrzli vrh nad Žirmi pa se obiskovalci po novem lahko odpočijejo v novi planinski koči, ob kateri so uredili tudi rastlinsko čistilno napravo, namenjeno čiščenju odpadne vode iz koče. V koči lahko sprejmejo od trideset do štirideset obiskovalcev, ki lahko v njej tudi prenočijo, saj je v koči dvajset ležišč. Pri gradnji nove planinske koče Planinsko društvo Žiri ni dodatno posegalo v naravo, saj koča stoji na ruševinah starojugoslovanske karavle ob nekdanji rapalski meji.

Na občini so v začetku leta predstavili idejno zasnovo za ureditev Pustotnika,

nekdaj degradiranega območja, na katerem so ljudje samoiniciativno odlagali gradbene odpadke. Idejno zasnovo celovite ureditve turistično-rekreacijskega centra Pustotnik so pripravili v Ateljeju Vozlič. Poleti so tako že uredili večnamensko igrišče na mivki s tribunami, v sklopu projekta pa so predvideli še ureditev kopališča s servisnim objektom, ribnika z gostinskim objektom, razglednega stolpa s plezalno steno in prostora za kampiranje pa tudi sprehajalna območja. Odlaganje gradbenih odpadkov pa so občanom omogočili v novem zbirnem centru Osojnica, kjer imajo po novem možnost odlagati tudi manjše količine zemlje, kamenja, zelenega obreza in drugih odpadkov. Za ureditev platoja v zbirnem centru, izdelavo nadstrešnice, ureditev dovoza in regulacijo vodotoka so v zadnjih treh letih namenili skoraj 250 tisoč evrov. Veliko sredstev so letos vložili tudi v sanacijo po lanskih poplavih, saj so v Žireh popisali kar 23 poškodovanih cestnih odsekov. Za njihovo sanacijo so doslej porabili že 650 tisoč evrov, od države pa so prejeli 268 tisoč evrov.

V Žireh se trudijo biti tudi starejšim prijazna občina, zato so letos pristopili k mednarodnemu gibanju starosti prijaznih mest in občin, ki v Sloveniji poteka pod okriljem Inštituta Antona Trstenjaka. Na podlagi tega morajo v dveh letih sprejeti razvojni program za to področje. S Klekljarskimi dnevi, ki so jih letos pripravili deveto leto zapored, pa si še naprej trudijo ohranjati bogato tradicijo klekljanja v Žireh. Osrednjo klekljarsko razstavo so letos pripravili pod naslovom Štirje letni časi, prvič so letos razstavili tudi več kot dvesto skodelic, ki so jih umetniki in rokodelci iz Slovenije in tujine izdelali na podlagi natečaja Skodelica kave in so bile tako kot druge razstave prava paša za oči.

Župan
Janez Žakelj

Občina Žiri
Loška cesta 1
Žiri

V Žireh so bogatejši za Kulturno središče Stare Žiri.

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Gregurovič, Ida Filipič Pečelin, Gregor Mlinar, Petra Leben Seljak, Draško Kramperšek in Maja Justin Jerman (vsi Neodvisna lista za napredek Žirov), Sašo Pečelin, Mateja Velkavrh in Viljem Eržen (vsi NSi), Matjaž Oblak, Mija Jenko Mrak in Boris Novak (vsi SDS), Branko Jesenovec (SD), Angela Jezeršek (DeSUS) ter Martin Oblak (SLS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Občinska priznanja so letos prejeli Milena Miklavčič, Moški pevski zbor Alpina Žiri, Andrej Žakelj in Tončka Stanonik. Priznanje župana je prejel Anton Čadež.

Občina Železniki

Župan
Anton Luznar

Občina Železniki
Češnjica 48
Železniki

V Železnikih je bila letos največja investicija obnova javnega vodovoda.

V Železnikih so v sklopu 1,4 milijona evrov vredne investicije obnovili skoraj sedem kilometrov vodovoda. Letošnje leto je zaznamovalo praznovanje dvestoletnice šole.

V občini Železniki je bila največja letošnja investicija obnova javnega vodovoda v Železnikih. Zamenjali so 6,8 kilometra dotrajanih vodovodnih cevi v Železnikih. Oskrba s pitno vodo je tako zanesljivejša, izgube vode na sistemu pa bistveno manjše. Obnova je stala 1,4 milijona evrov, z 1,1 milijona jo je sofinancirala EU. Letos so zgradili tudi komunalno

ceste skozi Soriški potok in asfaltirali dobrih šeststo metrov ceste v Martinj Vrh. Na veliko srečo Soričanov je država našla denar za nadaljevanje lani zaustavljene rekonstrukcije ceste v Sorico. Občina se je lotila 460 tisoč evrov vredne sanacije obsežnega plaz v Dražgošah, država je prispevala 358 tisoč evrov. Sanirali so tudi večji plaz v Topoljah.

Dražgoški učenci so novo šolsko leto začeli v novih prostorih. V nadzidanem nadstropju šole so uredili tri učilnice, knjižnico, sanitarije in pisarno za vodjo šole ter novo dostopno stopnišče. Dela so stala 162 tisoč evrov. Energetsko so sanirali stari del vrta v Železnikih, devetdeset tisoč evrov vredno sanacijo je 85-odstotno sofinancirala EU. V Dolenji vasi so dobili športno igrišče, za katerega je občina skupaj z novim uvozom na cesto in javno razsvetljava odštela 110 tisoč evrov, gradnjo pa je sofinancirala tudi fundacija za šport. Prihodnje leto bodo zgradili še otroško igrišče, parkirišče ter objekt z garderobami in sanitarijami.

Začel se je tudi postopek sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta, s katerim nameravajo med drugim zagotoviti stavbno zemljišče za nov gasilski dom v Selcih. V občinski upravi si še naprej prizadevajo, da bi postopki za zagotovitev poplavne varnosti na pristojnih ministrstvih potekali hitreje. Jeseni se je začelo projektiranje vodnih ureditev na Selški Sori skozi Železnike, v začetku prihodnjega leta pa naj bi izbrali še projektanta za obvoznico.

Občina je letošnje leto razglasila za leto praznovanja 200-letnice šole v Železnikih. Praznoval je tudi Antonov vrtec, in sicer 20-letnico. V Sorici so junija odprli Gostišče Macesen, s čimer so sklenili skoraj dva milijona evrov vreden projekt prenove v sklopu javno-zasebnega partnerstva med Krajevno skupnostjo Sorica in podjetjem Alpmetal. Gostišče je z 49 ležišči postalo največji prenočitveni objekt v občini.

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Šubic, Tomaž Weiffenbach, Mirko Berce, Jernej Bešter, Julijana Prevc, Božo Prezelj, Primož Pintar, Jurij Demšar in Erika Drobnič (vsi SLS), Miran Šturm, Tomaž Demšar in Branka Krek Petrina (SDS), Jože Prezl, Peter Gortnar in Leopold Nastran (SD), Roman Megušar (NSi) in Matej Markelj (Premik)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan je postal Alojzij Žumer. Občinsko plaketo sta prejela Osnovna šola Železniki in šolsko glasilo Naše poti, priznanje občine za izjemne dosežke Antonov vrtec, priznanje za življenjsko delo prostovoljcev pa Antonija Šuštar.

infrastrukturo na Racovniku, ki je občino stala 258 tisoč evrov.

Po polletnem poskusnem obratovanju in pridobitvi uporabnega dovoljenja je občina julija prevzela v upravljanje lani rekonstruirano čistilno napravo. V sklopu dva milijona evrov vredne investicije, ki sta jo z 1,6 milijona evrov sofinancirali EU in država, so jo posodobili in povečali zmogljivost na 4.500 populacijskih enot. V Spodnjih Danjah so zgradili čistilno napravo za 50 populacijskih enot in del fekalne kanalizacije, za kar so namenili 40.500 evrov.

Tudi letos so obnovili nekaj odsekov občinskih cest. Največji zalogaj je bila prva faza rekonstrukcije sedemsto metrov dolgega odseka lokalne ceste Zgaga-Štulc-Zgornja Davča, stala je 155 tisoč evrov. Rekonstruirali so še pol kilometra

Občina Medvode

Center Medvod dobiva novo podobo. Zaključena je rekonstrukcija Medvoške ceste, na območju nekdanjega Colorja so odprli nov poslovno-trgovski center, pošta se je preselila v obnovljene prostore. Občina prvič pobratena – s francoskim mestom Crest.

V centru Medvod je v letošnjem letu prišlo do nekaj velikih sprememb. Največja je nov poslovno-trgovski center, ki so ga zgradili na območju nekdanjega Colorja. Gre za letos največjo zasebno investicijo v občini. Prenovljena je zunanost in notranost stavbe Pošte Slovenija. Končana je rekonstrukcija Medvoške ceste. Letošnji proračun je bil sicer brez večjih investicij in brez novega zadolževanja namenjen predvsem sanaciji najbolj akutnih situacij in zaključevanju odprtih investicij. Zaključeno je bilo črpanje evropskih sredstev za kanalizacijo v Rakovniku, s sredstvi iz ljubljanskega Holdinga sta bila obnovljena kanalizacija in vodovod na Zbiljski cesti, zaključena je bila največja investicija, že omenjena rekonstrukcija Medvoške ceste. Na področju družbenih dejavnosti je bilo največ sredstev namenjenih za nov prizidek jedilnice k Osnovni šoli Preska. Novembra so odprli največji kohezijski projekt v državi – Regijski center za ravnanje z odpadki Ljubljana, pri katerem je Občina Medvode vključena kot ena izmed večjih občin investitork in bo v proračunu za leto 2016 morala zagotoviti še dober milijon evrov za poplačilo deleža investicije. Zaživela je reorganizacija občinske uprave. Občinski svet je na predlog župana sprejel tudi združevanje dveh javnih zavodov – za šport in turizem ter za kulturo in mladino – v skupni javni zavod s krajšim imenom Sotočje.

Župan Medvod Nejc Smole je letos septembra ob obisku medvoške delegacije v francoskem mestu Crest s tamkajšnjim županom podpisal listino o pobratenju. To je prvo pobratenje medvoške občine v njeni zgodovini. Leto 2015 je bilo tudi v znamenju praznovanja obletnic. V KS Smednik so obeležili 500. obletnico kmečkih uporov. Ob občinskem prazniku so praznovali 170 let od rojstva občinskega zavetnika Jakoba Aljaža in 120 let od postavitve Aljaževega stolpa na Triglavu. Sto deset let je praznovalo PGD Sora,

šestdeset let Podružnična osnovna šola na Topolu, prav toliko PGD Zbilje, petdeset let Savske elektrarne Ljubljana, štirideset let OŠ Pirniče, dvajset let Gasilska zveza Medvode, osemnajst let skupnost Barka, deset let pa je letos že od odprtja Športne dvorane Medvode. Velik uspeh so dosegle mladinke iz PGD Zbilje. Četrtrič zapored so se uvrstile na

K Osnovni šoli Preska so postavili modularni prizidek, v katerem je jedilnica. V prihodnje bo treba najti rešitev za veliko prostorsko stisko, s katero se soočajo.

gasilsko olimpijado in domov prinesle pokal in medalje za drugo mesto. Prinesle so ga v občino, ki ima dolgo in bogato zgodovino, kar so pokazale tudi arheološke raziskave nad Smednikom, ki so jih arheologi opravili konec oktobra in na začetku novembra. Potrdile so, da je bila tam v obdobju pozne bronaste in starejše železne dobe večja naselbina. Leto je na področju cestne infrastrukture zaznamovalo reševanje problematike delne zapore mostu v Mednem. Združila je župana Medvod in župane štirih škofjeloških občin. Skupaj so nastopili v prizadevanjih za čimprejšnjo sprostitev prometa z željo po celostni rešitvi problema in v tem tudi uspehi. Rekonstrukcija cestnega objekta čez železniško progo z nadomestnim propustom naj bi bila končana do poletja.

Župan
Nejc Smole

Občina Medvode
C. Komandanta Staneta 12
Medvode

OBČINSKI SVETNIKI:

Vito Klavora, Anže Šilar, Darinka Verovšek, Ladislav Vidmar, Cvetka Židan Valjavec (vsi GLAM), Katarina Galof, Mojca Jeraj, Sašo Šulc, Matejko Trampuš, Stanislav Ulanec (vsi NLNKOM), Leon Merjasec, Roman Robas, Saša Rožič (vsi SDS), Luka Kajtna, Iztok Krasnik, Alenka Žavbi Kunaver (vsi SMC), Zvonka Hočevar, Franc Šušteršič (oba DeSUS), Mirko Javeršek, Stanko Okoliš (oba NSi), Štefan Čebašek (SLS), Dragan Djukić (ZKO), Gorazd Šturm (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Medalji sta prejela Aleš Zupanc in Gasilska zveza Medvode, plakete pa Boris Primožič, Franc Kosec, Planinsko društvo Medvode in Turistično društvo Draščajna-Mošje.

Občina Vodice

Župan
Aco Franc Šuštar

Občina Vodice
Kopitarjev trg 1
Vodice

V Vodicach so letos praznovali dvajsetletnico občine. Odkupili so manjkajoča zemljišča za novo občinsko središče in podpisali pogodbo za njegovo projektiranje.

V Vodicach so nadaljevali z načrtovanjem novega upravnega, kulturnega in storitvenega središča občine. Na območju bodočega Kopitarjevega centra v »trikotniku« med Vodiško in Brniško cesto je bilo treba opraviti arheološka izkopavanja; končala so se maja, arheologi pa so odkrili ostanke rimske naselbine iz obdobja od 1. do 4. stoletja ter prazgodovinske keramične najdbe iz časa pozne bronaste dobe. Občina je letos postala lastnica vseh potrebnih zemljišč, manjkajoča je za 350 tisoč evrov odkupila od župnije, in z zmagovalcem javnega arhitekturnega natečaja, podjetjem Dekleva Gregorič arhitekti, podpisala dobrih osemsto tisoč evrov vredno pogodbo za izdelavo projektne dokumentacije. Gradbeno dovoljenje naj bi pridobili konec prihodnjega leta, nato sledi najtežji del projekta, ocenjenega na 12–15 milijonov evrov, to je pridobivanje finančnih virov in partnerjev za gradnjo, ki se bo v primeru zaprtja finančne konstrukcije začela leta 2018.

Zaključili so upravno komasacijo kmetijskih zemljišč v osrednjem delu občine, na uporabo novo dodeljenih zemljišč so prešli konec oktobra. Komasacija je stala 240 tisoč evrov, sofinanciral jo je evropski kohezijski sklad. V Repnjah so se razveselili urejenega večnamenskega športnega igrišča, ki je bistveno pripomoglo k izboljšanju razmer za izvajanje športno-rekreativnih, gasilskih in družbenih dejavnosti v kraju. Igrišče je dobilo novo asfaltno prevleko, tribune za gledalce in ograjo. Investicija je stala 75 tisoč evrov, s 30 tisoč evri jo je sofinancirala Fundacija za šport, občina pa tam načrtuje še ureditev manjšega otroškega igrišča. Nadaljevala se je rekonstrukcija ceste od Habeta do Martinka v Kosezah v dolžini enega kilometra, za kar bo občina skupaj odštela dobrih 630 tisoč evrov. Občina in JP Komunala Vodice, d. o. o., sta zgradili nov vodovod s priključki na območju naselja Gmajnice in od farme Vodice pro-

ti Repnjam zamenjala nekaj azbestnih vodovodnih cevi. Letos so pripravili projekte in pridobili gradbeno dovoljenje za komunalno ureditev in obnovo treh stranskih ulic v Utiku ter za državno cesto v Skaručni, kjer bodo na dolžini 1,2 kilometra razširili ter zgradili pločnik in komunalno infrastrukturo. Upajo tudi na čimprejšnjo odobritev evropskih sredstev za izgradnjo fekalnega kanala od Vodice do Ljubljane, za kar imajo projekt pripravljen že več let. Po lanski energetske sanaciji osnovne šole je občina letos z Gorenjsko gradbeno družbo podpisala pogodbo v vrednosti 240 tisoč evrov za ureditev in izgradnjo parkirnih površin ob osnovni šoli in vrtcu v Vodicach, ki se bo začela predvidoma spomladi 2016. Začeli so tudi s postopkom sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Občina je v sodelovanju s soslednjimi in bližnjimi občinami pristopila k oblikovanju lokalne akcijske skupine LAS Za mesto in vas, v okviru katere je predvidena izvedba manjših projektov, ki bodo pripomogli k razvoju podeželja ter turizma in rekreacije.

Letošnje leto so zaznamovali tudi jubileji. Občina Vodice je 9. septembra, na dan, ko je leta 1995 začel veljati njen prvi statut v samostojni Sloveniji, praznovala 20-letnico delovanja. V tem času je 'zrasla' za več kot 1500 prebivalcev, čemur sledijo tudi z načrtom razvojnih programov, v katerem je predvidena nadaljnja strategija razvoja občinskega središča, vrtca, šole, športne, komunalne in druge infrastrukture. Dvajsetletnico delovanja je praznovala tudi Gasilska zveza Vodice, v PGD Šinkov Turn pa so obeležili 90. obletnico ustanovitve.

Vodice so v začetku novembra pridobile naziv planetu Zemlja prijazna občina. Pohvalijo se lahko tudi s številnimi aktivno delujočimi društvi in pestrim kulturnim in športnim dogajanjem. Letos se je zvrstilo več kot 50 različnih dogodkov, med njimi tudi prvi Ex-Tempore.

Prireditev ob 90-letnici PGD Šinkov Turn

OBČINSKI SVETNIKI:

Žiga Janežič, Mija Cankar, Marjan Podgoršek in Andraž Höningsman (vsi Lista Srce občine Vodice), Rok Cankar, Miran Vertačnik, Anton Kosec in Margareta Barle (vsi Lista neodvisnih krajanov), Mojca Ločniškar, Jože Podgoršek in Anton Kokalj (vsi NSi), Anton Aljaž, Peter Podgoršek in Damijan Repnik (vsi SDS) in Anton Logar (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častna občana sta postala Maks Žnidar in Boris Kubelj. Občinske plakete so prejeli Rok Predanič, Luka Janežič, PGD Šinkov Turn in Gasilska zveza Vodice, županova priznanja pa Saša Bergant, Filip Nastran in Andrej Žumer.

Občina Mengeš

V občini Mengeš so letos končali projekt izgradnje vodovodnega omrežja in energetske sanacije osnovne šole. Nadaljevala se je tudi gradnja kanalizacije.

V Mengšu so se skupaj z občinama Domžale in Trzin konec oktobra veselili zaključka tri milijone evrov vrednega projekta oskrbe s pitno vodo. Investicija je zajemala zamenjavo več kot petdeset let starih cevi centralnega domžalskega vodovodnega sistema med štirimi črpališči na Mengeškem polju s povezavo do Trzina ter aktiviranje dodatnega črpališča in dveh dolomitnih vrtin na Mengeškem polju. Z navezavo vodovodnega sistema Mengeš na domžalski sistem so Mengšani zapustili krvavški vodovod. Investicija, ki je sicer del večjega projekta Oskrba s pitno vodo na območju Domžale-Kamnik, je bila na mengeškem območju vredna dober milijon evrov. Občina je od Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko avgusta prejela težko pričakovano odločitev o podpori za sofinanciranje iz evropskega kohezijskega sklada v višini 85 odstotkov, izplačilo pa pričakuje v začetku leta 2016.

V Mengšu se bližajo zaključku še enega velikega projekta, za katerega so jim prav tako že posredovali odločitev o podpori za sofinanciranje v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 za operacijo Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju Domžale-Kamnik. V okviru te operacije bo v Občini Mengeš zgrajena kanalizacija na severnem delu naselja in južno od Grobeljske ceste, obenem pa obnavljajo in vgrajujejo tudi drugo infrastrukturo: vodovod, javno razsvetljava, plinovod in optično omrežje. Investicija je ocenjena na 2,4 milijona evrov. Občina kot solastnica Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik sodeluje tudi v njeni nadgradnji, za katero je letos namenila 920 tisoč evrov. Na OŠ Mengeš so končali lani začeto energetske sanacije. Na 41 let starem objektu so izvedli hidroizolacijo temeljev, zamenjali stavbno pohištvo ter plotno izolirali fasado, strope in stre-

he. Sanacijo, vredno 850 tisoč evrov, sta v približno enakih deležih sofinancirala občina in evropski kohezijski sklad.

Velik zalogaj je bila celovita obnova Jelovškove ulice in dela Ropretove ceste, ki je brez DDV stala 420 tisoč evrov. V sklopu investicije so obnovili vodovod, kanalizacijo, javno razsvetljava ter elek-

Na Osnovni šoli Mengeš so končali 850 tisoč evrov vredno energetske sanacije.

tro kabelsko kanalizacijo. Razširili in uredili so najnevarnejši odsek ceste do Dobena in izvedli obnovo dela cestišča na zgornjem Dobenu. V začetku leta je Občina obnovila tudi mrliške vežice.

V Mengšu so ponosni tudi na aktivna društva. Na športnem področju po rezultatih izstopata Smučarsko skakalni klub Mengeš in Športno društvo Partizan Mengeš z namiznoteniško sekcijo, po množičnosti pa Nogometni klub Mengo 28 z mladimi selekcijami. Na visoki ravni je tudi gasilska dejavnost. Društva veliko pozornosti namenjajo delu z gasilskim podmladkom, kjer z rezultati izstopa predvsem PGD Loka. Letos je ŠD Partizan Mengeš praznovalo 70-letnico, Moški komorni zbor Mengeški zvon 40-letnico, Kolesarsko društvo Mengeš 30-letnico, Čebelarstvo Mengeš in Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi pa 20-letnico delovanja.

Župan
Franc Jerič

Občina Mengeš
Slovenska cesta 30
Mengeš

OBČINSKI SVETNIKI:

Bogo Ropotar, Tina Jamšek, Matjaž Loboda, Nataša Skok, Robert Ručigaj in Urška Mehle (vsi Lista za občino Mengeš), Aleš Janežič, Katja Jamšek, Peter Gubanc, Marija Sitar in Boštjan Skok (vsi SMO-Skupaj za mengeško občino – skupaj zmoremo več), Matevž Bolta in Urša Posavec (oba NSi), Matej Hribar in Urška Tavčar (oba SDS), Franc Hribar in Jožef Vahtar (oba SLS), Tomaž Štebe (CIM – Radi imamo Mengeš, Loko, Topole, Dobeno) in Mirjan Trampuž (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato priznanje je prejel Tone Škarja, srebrno priznanje Marjan Mušič, bronasto pa Brane Vrhovnik in Aleš Dimec. Znak Občine Mengeš so podelili Nini Binter, Kristini Momčilov, Dejanu Zariču, Janezu Vasletu in Alojzu Pišku.

Občina Cerklje na Gorenjskem

Župan
Franc Čebulj

Občina Cerklje na Gorenjskem
Trg Davorina Jenka 13
Cerklje na Gorenjskem

V Lahovčah so praznovali 90 let gasilstva.

OBČINSKI SVETNIKI:

Klavdija Frelih, Janez Korbar, Marija Slemc, Rajko Rozman in Andreja Bogataj (vsi Lista za razvoj vasi pod Krvavcem), Peter Preložnik, Marija Remic in Matevž Bohinc (vsi SDS), Marko Bolka, Irena Ropret in Jaka Ciperle (vsi Lista za vas), Miha Zevnik (SLS), Rok Mihelčič Potočnik (lista Tudi mi smo del vas), Luka Štumberger (Lista obrti, podjetništva in turizma), Stanislav Bernard (SD) in Jože Ipavec (NSi)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Veliko plaketo je prejelo Kulturno društvo Folklor Cerklje, malo plaketo Peter Slatnar ml., enkratno nagrado Matic Zorman, občinska priznanja pa Stanislav Bernard, Ivan Kern, Marija Vrhovnik, Ida Vadnov in Irena Naglič.

V Cerkljah so po desetih letih prizadevanj končali gradnjo Doma Taber, ki je stala dobrih štirinajst milijonov evrov in je tako ena največjih naložb v zgodovini občine. Nadaljevali so gradnjo kanalizacije od Zaloga do meje s komendsko občino in v osrednjem delu Cerkelj, v Sidražu pa so se razveselili obnovljene ceste.

Letošnje leto je v Cerkljah najbolj zaznamovalo odprtje Doma Taber v Šmartnem. S tem se je po desetih letih truda in prizadevanj končala ena največjih investicij v zgodovini občine. Dom je vključno z zemljišči, zunanjo ureditvijo in opremo stal več kot 14 milijonov evrov, s 5,7 milijona evri pa ga je sofinancirala EU. Dom s površino dobrih 7.500 kvadratnih metrov lahko sprejme 150 stanovalcev, v njem so uredili tudi prostore za zdravnika, zobozdravnika in fizioterapijo. Naložba, tedaj precej širše zasnovana, je bila pred desetletjem v rokah investitorja Gradbinec GIP, po njegovem stečaju pa je projekt skupaj z zemljišči odkupila občina. Gradnja se je začela februarja 2013, septembra letos pa je bil dom, ki ima tudi koncesijo, nared za sprejem stanovalcev. Še pred tem je bilo veliko pozornosti namenjene izboru osebja, ki je eden od ključnih dejavnikov za uspešno delovanje doma.

Gradnja kanalizacije velik zalogaj

Nadaljevala se je tudi gradnja kanalizacijskega sistema, ki že več let sodi med največje občinske naložbe. Letos so zgradili primarno kanalizacijo od Zaloga do občinske meje s Komendo; gre za 1.856 metrov kanalov, 785 metrov tlačnega voda in črpališče v Zalogu. Obenem so obnovili tudi vodovod in nekatere ceste. Gradnja je stala 1,1 milijona evrov in jo je 85-odstotno sofinancirala EU. Nadaljevala se je tudi gradnja sekundarnih kanalov v osrednjem delu Cerkelj, kjer so zgradili dober kilometer kanalizacije na Ulici 4. oktobra, Ulici Antona Kodra, Cesti v Polico, Trgu Davorina Jenka in Ulici Ignacija Borštnika. Hkrati so obnovili vodovod, razsvetljava in meteorni kanal. Pogodbena vrednost gradnje kanalizacije s spremljajočo infrastrukturo znaša 693 tisoč evrov, financira jo občina. Novembra se

Dom Taber je stanovalce začel sprejemati konec septembra.

Gradnja kanalizacije v osrednjem delu Cerklj

Na Zgornjem Brniku so odprli nov gasilski dom.

je gradnja sekundarne kanalizacije začela tudi v Glinjah in Lahovčah. Občina je kot solastnica Centrale čistilne naprave Domžale - Kamnik v njeno nadgradnjo letos investirala 560 tisoč evrov, s 150 tisoč evri pa je sofinancirala tudi gradnjo povezovalnega kanalizacijskega voda v občini Komenda, ki je omogočil poveza-vo vzhodnega dela občine Cerklje s čistilno napravo.

V Sidraž po širši cesti

Največja letošnja investicija v cestno infrastrukturo je bila rekonstrukcija ceste Šenturška Gora–Sidraž. Ta je bila v slabem stanju in tako ozka, da srečevanje avtobusov in osebnih vozil ni bilo možno, zato je bila v času šolskih prevozov zaprta za druga vozila. Zahvaljujoč rekonstrukciji prepovedi vožnje niso bile več potrebne, avtobusni prevozi otrok v šolo v Cerklje in nazaj pa potekajo nemoteno. »To je tudi jasno znamenje, da se ta vas lahko normalno razvija, poleg tega je prek Kamnika in Sidraža zdaj lepši dostop v vasi pod Krvavcem in nenazadnje v osrčje naše občine,« je na odprtju poudaril župan Franc Čebulj. Občina je za rekonstrukcijo 1350-metrskega odseka namenila 260 tisoč evrov, dodatnih 37 tisoč pa še za preplastitev 600-metrskega odseka na Šenturški Gori. Preplastili so tudi 1.400 metrov ceste Zalog–Vopovlje. Na cestnem področju velja omeniti tudi, da je vlada na predlog občine v njeno last prenesla 3,5 kilometra ceste od stavbe nekdanje občine do spodnje postaje krvavške gondole,

ki je bila pred tem regionalna. Zaradi pomanjkanja državnega denarja za cestno infrastrukturo so se namreč na občini odločili, da bodo cesto v prihodnjih letih obnovili sami sočasno z gradnjo kanalizacije in krvavškega vodovoda, povod za pobudo pa so bile tudi preglavice, ki jih je cesta v državni lasti povzročala pri pridobivanju soglasij za izvedbo prireditvev in postavljanju informativnih tabel ob njej. V Cerkljah so v začetku leta resno razmišljali tudi o odkupu družbe RTC Krvavec, a so se z lastnikom, zreškim Uniorjem, preveč razhajali glede cene.

Nov gasilski dom na Zgornjem Brniku

Na Zgornjem Brniku so junija odprli nov gasilski dom, ki je stal 350 tisoč evrov, opravljenih pa je bilo več kot 13 tisoč prostovoljnih ur. Župnija Velesovo pa je bogatejša za obsežen zbornik Pod Marijinim varstvom, v katerem avtor Silvo Sirc opisuje zgodovino in življenje v župniji od ustanovitve leta 1163 do danes. Občina je sicer letos začela voditi tudi postopek za razglasitev Samostana Velesovo in cerkve Marijinega oznanjenja za kulturni spomenik lokalnega pomena, s čimer želi objektoma kulturne dediščine zagotoviti nadaljnji obstoj in celovitost ter ohraniti pomembne varovane sestavine.

Sklenili Jenkovo leto

S slavnostnim koncertom so novembra sklenili Jenkovo leto, v katerem se je

zvrstil niz kulturnih prireditvev v počastitev 180. obletnice rojstva in 100. obletnice smrti skladatelja Davorina Jenka. Ob 96-letnici smrti igralca Ignacija Borštnika je svoja vrata odprla njegova rojstna hiša v Cerkljah, ki jo družina dediča Tomaža Novaka zadnja leta postopoma obnavlja. Družina Novak se je povezala tudi z Zavodom za turizem Cerklje, ki je hišo vključil v svoje programe vodenja in promocijo turistične ponudbe občine. Letošnje leto so zaznamovali tudi številni jubileji. V Lahovčah so praznovali 90 let gasilstva, Družinski in mladinski center Cerklje, Kulturno društvo Folklor Cerklje in dramska skupina Pod Stražo desetletnico delovanja, Godba Cerklje pa petletnico.

Odprte rekonstruirane ceste v Sidraž

Občina Kamnik

Župan
Marjan Šarec

Občina Kamnik
Glavni trg 24
Kamnik

OBČINSKI SVETNIKI:

Mag. Urban Bergant, Vida Čermelj, Cvetko Emeršič, Mateja Gradišek, Nina Irt, Anton Iskra, Lara Jemec, Nives Matjan, Marjan Novak, Martina Strmšek, Marko Šarec, Karla Urh, Damjan Zlatnar in Igor Žavbi (vsi LMŠ – Naprej Kamnik), Brane Golubović, Duško Papež, Edis Rujović in Žaklina Zdravković (vsi Lista Dušana Papeža), dr. Damjan Hančič, Bogdan Pogačar, Matej Slapar in mag. Matej Tonin (vsi NSi), Damjan Hribar in Matija Sitar Močnik (oba SDS), Mojca Jončeska Malovrh in Roman Maligoj (oba DeSUS), Jože Korošec (SLS), Aleš Lipičnik (SMC) in Anton Tone Smolnikar (LTS – Lista za Kamnik)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan: Janez Majcenovič, zlato priznanje: Anton Ftičar, srebrno priznanje: Franc Poljanšek in Mešani pevski zbor Odmev, bronasto priznanje: Janez Bratovž in Društvo Demos na Kamniškem

Leto je bilo v občini Kamnik v znamenju velikih gradbišč, saj na kar treh območjih gradijo kanalizacijo in prenavljajo vodovod. Gre za dva kohezijska projekta, skupaj vredna okoli 50 milijonov evrov, za katera bo občina skupaj s sosednjimi občinami prejela dobrih 36 milijonov evrov evropskega denarja.

Občina Kamnik, vodilna občina omenjenega projekta, ki je hkrati največja investitorica pri obeh projektih, bo prejela okoli 18 milijonov evrov. Za ta denar bo pokrila svoj delež investicije pri nadgradnji CCN Domžale - Kamnik, dogradila kanalizacijo v Stranjah, Tunjicah in izgradila povezovalni fekalni kanal od Vrhpolj do Šmartnega v Tuhinjski dolini ter dogradila vodovode v občini in izvedla navezavo v Tuhinjsko dolino v skupni dolžini 18 km vodovoda s pripadajočimi objekti. Do danes so že izgradili I. fazo dograditve biološke stopnje na CCN, na območju Stranj zgradili devet kilometrov kanalizacije, 1,2 km javne razsvetljave, ter sanirali še 1,6 km vodovoda, na območju Tunjic šest km kanalizacije, 1,6 km javne razsvetljave in 2,3 km vodovoda, nekaj vodovoda so prenovili tudi na južnem delu občine, stroje pa so že preselili v Tuhinjsko dolino, kjer jih čaka še najzahtevnejši odsek.

Več kot milijon evrov so v zadnjih treh letih vložili v prenovu atletskega stadiona v Mekinjah, ki so jo z umetno tekaško stezo in obnovo večnamenskega objekta končali letos. V zaključni fazi je izvedba prvega dela prenove ceste v Podgorju. Sanirali so več zemeljskih plazov, k večji poplavni varnosti bosta pripomogla prenovljeni jez v Stahovici in sanacija hudournika Blatnica v Klemenčevem, ki so ga uredili s t. i. kranjsko steno. Urejen je bil varnejši uvoz v Snoviku, učenci Podružnične šole v Mekinjah pa so dobili novo zunanje igrišče.

Konec junija so po temeljiti prenovi znova pognali sedežnico Šimnovec na Veliki planini. Marca je v prostorih DU Kamnik zaživela Razdelilnica toplih obrokov za socialno ogrožene občane. Kar nekaj razburjenja je povzročila najava ministrstva, da namerava ukiniti kamniško enoto nujne medicinske pomoči, kar se nato – tudi zaradi odločnega protesta župana, direktorja ZD Julija Polca Kamnik ter občanov

– ni zgodilo. Po več letih tožb sta spomladi najemnika zapustila Stari grad, ki je spet prešel v občinske roke. Na posebni čistilni akciji ga je očistilo okoli sto občanov. V občinsko last je prešel tudi Mekinjski samostan, ki so ga sestre uršulinke občini podarile. Iz KIK-a je nastal KIK-štarter – t. i. coworking prostor, namenjen vsem, ki si želijo delati in deliti podjetniške ideje. Člani Mladinskega centra Kotlovnica in prostovoljci so ga uredili v nekdanji vhodni stavbi smodnišnice. Junija so na Kopiščih odprli Park spomina in opomina. V Tunjicah so člani Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice zasadili 1,5 hektara velik sadovnjak starih sadnih sort. Kamnik je gostil start prve etape mednarodne ženske dirke Giro Rosa, na prireditvi Moja dežela – lepa in gostoljubna pa si pridobil naslov najlepšega slovenskega mestnega jedra. Svetniki so na oktobrski seji sprejeli težko pričakovani Občinski prostorski načrt, na katerega so v občini čakali kar devet let. Odbojkarice ekipe Calcit Volleyball so postale državne prvakine.

Leto 2015 je zaznamovalo tudi nekaj obletnic številnih aktivnih kamniških društev, med drugim je šestdeset let delovanja obeležila Gasilska zveza Kamnik.

Gradnja kanalizacije v Tunjicah

Občina Domžale

V občini Domžale so tudi letos nadaljevali s pomembnimi naložbami v obnovo komunalne infrastrukture, predvsem vodovoda, projektov, ki večajo kakovost bivanja občanov, pa je bilo še nekaj – nova garažna hiša, nov vrtec, drsališče iz umetne mase ...

Ob koncu poletja so se skupaj z občani Mengša in Trzina Domžalčani razveselili zaključka skoraj tri milijone evrov vredne obnove centralnega vodovodnega sistema in vzpostavitve novih vrtin na Mengeškem polju, zaradi katerih je oskrba s pitno vodo v občinah zdaj zadostna in bistveno boljše kakovosti. Projekt, ki je sicer eden od dveh kohezijskih projektov, je med drugim zajel zamenjavo več kot petdeset let starih cevi med štirimi črpališči na Mengeškem polju. Poleti so v središču mesta odprli parkirno hišo, imenovano Garažna hiša center Domžale P+R, ki jo je Občina Domžale zgradila s pomočjo evropskega denarja. Objekt je zgrajen v treh etažah, v njem pa je 228 parkirnih mest, od tega 12 parkirnih mest za invalide in eno s polnilnico za električna vozila. V pritličju je še kolesarnica ter komunikacijsko jedro z javnimi sanitariji. Ob garažni hiši se je občina odločila urediti še park z zelenimi in športno-rekreativnimi površinami za prebivalce SPB-ja, otroško igrišče, dve košarkarski igrišči in fitness na prostem, na vzhodni fasadi garažne hiše pa še plezalno steno.

Predvsem mladi starši so pozdravili 52 novih mest za organizirano varstvo predšolskih otrok, saj so v Dobu v okviru novega Doma krajanov odprli vrtec Pika-polonica, ob tem pa so krajanje praznovali še 125-letnico PGD Dob. Občina je izvedla energetska sanacijo Osnovne šole Rodica, vredno več kot štiristo tisoč evrov. Oktobra je v Češminovem parku zaživelo drsališče iz umetne mase, na katerem bo mogoče drsati prav vse dni v letu, tako kot na pravem ledu, a brez dodatnih stroškov agregatov za pripravo ledu. Sprehajalci ob Kamniški Bistrici so se razveselili novega podhoda na Viru. Med manjše, a zato za številne občane toliko pomembnejše naložbe letošnjega leta sodi tudi prenova vhoda v občinsko

stavbo, ki je zdaj prijazen tudi invalidom in mamicam z vozički, h kakovosti bivanja občanov pa so pripomogle tudi knjigobeznice – samostojne mini izposojevalnice knjig na prostem, ki so bile poletni nameščene na petih različnih lokacijah ob osi Kamniške Bistrice.

Leto 2015 so zaznamovale tudi številne prireditve. Z dogodkom za vse generacije Spoznajmo se, praznujmo skupaj so aprila počastili občinski praznik. Prvič so Domžalčani letos gostili tudi Urbane gladiatorja – rekreativni adrenalinski spektakel, ki je v mesto privabil več kot tristo rekreativcev, prvi in največji sejem za ljubitelje živali in tekmo na čas v sklopu Maratona Franja.

V Domžalah so poleti odprli sodobno garažno hišo P+R.

V Češminovem parku je zaživelo drsališče iz umetne mase.

Župan
Toni Dragar

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Ljubljanska cesta 69, Domžale

OBČINSKI SVETNIKI:

Mag. Renata Kosec, Joško Korošec, Andreja Pogačnik Jarc, Stane Kovač, Damjana Korošec, Maksimiljan Karba, Marjetka Kristan, Janez Avsec, Marjeta Rode, Anže Korošec, Sonja Pavličič, Janez Brecljnik, Elvira Rošič Ključanin in Gašper Kopitar (vsi LTD – Toni Dragar – Lista za vse generacije), Robert Hrovat, mag. Lovro Lončar, Marija Doroteja Grmek in mag. Tomaž Deželak (vsi SDS), Lidija Ambrož Marčun, mag. Primož Škofic, mag. Jana Miklavčič in Robert Pečnik (vsi SMC), Marija Pukl, Urška Kabaj Pleterski in Janez Svolljšak (vsi Desus), Alenka Resinovič Reza in Matej Oražem (oba Lista Reza), Peregrin Stegnar in Andreja Šuštar (oba NSi), Uroš Breznik (SD in Solidarnost) in Metod Marčun (Lista za Domžale)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlata plaketa: Tomaž Habe; srebrna plaketa: Igor Kuzmič; bronaste plakete: Zdenka Katkič, Društvo podeželskih žena Domžale in Aleš Erjavšek; nagrade Občine Domžale: Boštjan Urbanija, Društvo za modelarstvo in aeronavtiko Modra ptica, Aljaž Jakob Kaplja, Drago Mrdjenovič in Janez Spreitzer

Miha Naglič

Oaza miru – kako dolgo še?

V začetku leta 2015 je kazalo, da bo podobno kot prejšnja. Da bomo razpravljali, kako so naše »elite«, zlasti politične in bankirske, vse zavozile, hkrati pa nam bo kljub vsemu vsaj malo boljše. Potem pa nas je udarila nadloga, ki ni naša, ampak je tuja, prišla je od zunaj in zdaj ne vemo, kako se je rešiti ...

Če bi me v začetku leta 2015 vprašali, kaj bo v tem letu glavni problem v Sloveniji, bi verjetno odgovoril, da reševanje gospodarskih in notranjepolitičnih problemov pa morda še duhovne krize, ki ekonomski in politični slej ko prej sledi. Pa ni bilo tako. Glavni problem je prišel v to državo od zunaj. Prišel je na slovensko schengensko mejo, nenapovedan. In vstopil, ne da bi potrkal in vprašal, ali

vstopiti sploh sme. V mislih imam reko beguncev, ki priteka v Evropo iz Turčije v Grčijo in po balkanski poti navzgor, namenjena v Nemčijo, ki je njen cilj. Teče v smeri, ki je cilju najbližja. A ko so Madžari zaprli svojo schengensko mejo s Srbijo in Hrvaško, se je tok obrnil čez Hrvaško proti – Sloveniji. To je tisto dogajanje, ki nas je presenetilo in nas povsem nepripravljene povsem preplavi-

lo. Sicer pa je zmeraj tako, da nas najbolj preseneti in udari tisto, kar pride nenadno in v obliki naravne ali družbene katastrofe. V letu 2014 je bil tak pojav žled. A kaj je žled v primerjavi z reko islamskih migrantov, ki se neustavljivo in komaj obvladljivo vali čez Slovenijo proti obljubljeni deželi Nemčiji ...

V enem od prvih člankov v letu 2015 sem pogledal v koledar napovedanih

Slovenske begunske slike: Brežice, 24. 10. 2015 / Foto: Matic Zorman

Slovenske begunske slike: Šentilj, 3. 11. 2015 / Foto: Matic Zorman

dogodkov pri nas in po svetu. A vse to je predvidljivo in precej banalno – dogodki tipa volitve, politična zborovanja in športna tekmovanja. Bolj nas vznemirja tisto, česar v danem trenutku ni mogoče predvideti in napovedati. Postavimo si lahko samo vprašanja. Kako se bodo, denimo, razpletali ali še bolj zapletali konflikti v Siriji, Ukrajini in drugod? Da o možnih naravnih katastrofah, ki so od nas še bolj neodvisne, niti ne govorimo. Vsak dan se lahko zgodi nov potres, cunami, tajfun, poplava, požar ... Slovenske poplave in finančne težave so v primerjavi z divjanjem islamskih skrajnežev v Siriji in Iraku še po milosti ...

Turki gredo!

Spet Turki gredo? Ne, nič ne gredo, že dolgo so tu. V Nemčiji Turki, v Franciji Alžirci, Maročani, Tunizijci in drugi muslimani iz njihovih nekdanjih kolonij, v Sloveniji Bošnjaki, Albanci in pripadniki drugih narodov, ki so se k nam priselili v času Jugoslavije. Niso prišli na silo kot njihovi davni predniki, prišli so na naše povabilo v letih, ko je na vrhuncu industrijskega razvoja širom po Evropi primanjkovalo delovne sile. Z njimi se da čisto lepo živeti, čeprav prilagajanje na naše kulturno in civilizacijsko okolje

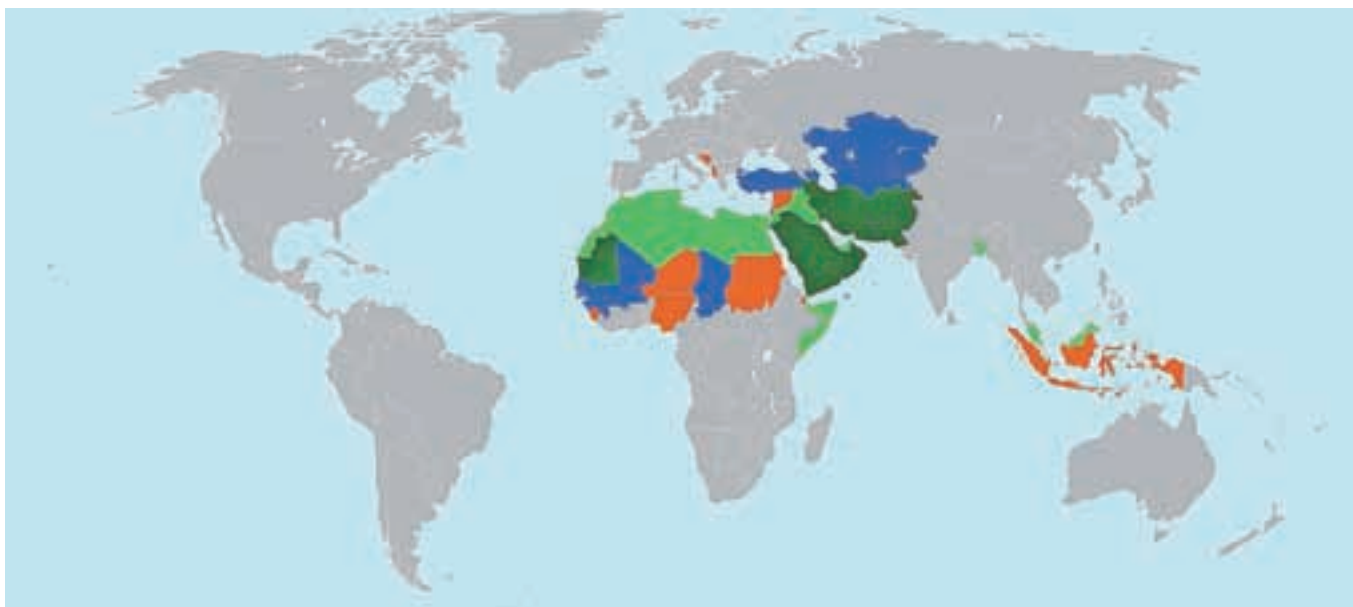
ni ravno njihova odlika. Imajo pač svojo kulturo in pri njej vztrajajo. V Franciji, kjer jih je največ, so sociologi ugotovili, da se začno večje težave pojavljati šele, kadar njihovo število v nekem okolju preseže deset odstotkov celotne populacije. Pa ne gre za to, na te reči smo se že navadili, a zdaj so izbruhnile nove, večje težave in nevarnosti.

Zdaj se nam dogaja nekaj, kar po svoje spominja na turške vpade pred stoletji. Razlika je v tem, da so bili turški vpadi zelo nasilni do naših ljudi. Migranti pa prihajajo miroljubno, nikogar ne napadajo. A so kljub temu neustavljivi. Sam pravzaprav ne razumem, zakaj jih Evropa tako lahkotno spušča v svoje osredje. Saj ima meje, policijo, vojsko, vso mogočo tehnologijo. Razlage so različne. Pravijo, da se Turčija na ta način maščuje EU, ki je ni hotela sprejeti. Grčija se maščuje Nemčiji za njeno finančno poniževanje in okupacijo. Grčija je del Schengena, a njena policija tako kot turška mirno prepušča begunske valove čez svoje morske in kopenske teritorije. Po drugi strani pa mnogi ne razumemo Nemčije same zaradi njenega dobrohotnega sprejemanja vse te množice. Kakšen je nemški račun v teh rečeh? Da je Nemčija za begunce »Amerika«, je jasno. A kaj so begunci za Nemčijo? To

je vprašanje, za katerim se skrivajo milijoni evrov. Amerika je zrasla z begunci iz Evrope. Se bo tudi Evropa okrepila z begunci z Bližnjega vzhoda? Odgovor že nastaja.

Trojna tragika migracij

Begunski naval na Evropo ne vzbuja le neposrednih in čustvenih reakcij pri Evropejcih, ki prihajajo z njimi v stik. Begunska kriza postavlja številna vprašanja. Denimo: Ali Evropa sploh ima svojo migracijsko in demografsko politiko? Se bodo islamski begunci sploh hoteli integrirati v evropsko družbo? Je Evropa za to krizo tudi sama sokriva? Mnogi bi radi tudi racionalno razlago, za kaj pravzaprav gre in kaj iz vsega tega sledi. Eno boljših interpretacij dogajanja je podal pravnik in mislec Boštjan M. Zupančič (BMZ), sodnik na Evropskem sodišču za človekove pravice. Izhaja iz irske izkušnje. Irci pravijo, da je vsaka emigracija trikrat tragična in oni že vedo, zakaj, saj so emigrantska nacija, svoj čas se je skoraj cel narod odselil v ZDA. BMZ iz njihove skušnje izpelje trditev, da bodo težave s pribežniki čutile še tri generacije. Gre za troje. »Prvič, Evropa nikoli ni imela racionalne imigracijske in demografske politike, kot jo

Več vrst islamskih držav: strogo islamske države (temno zelene), države, v katerih je islam uradna religija (svetlo zelene), sekularne države (modre) in druge države z večinskim islamskim prebivalstvom (oranžne) / Slika: Wikipedija

imajo že stoletje na primer v ZDA in Kanadi. Medtem se v Evropi prebivalstvo stara veliko hitreje, nastaja in veča se velika demografska luknja. Težava je podobna kot na Japonskem, ki se ji bodo rasistični predsodki proti Korejcem,

Kitajcem itd. še maščevali na podoben način, kot se zdaj maščujejo Evropi. Očitno je, tako se je tudi izrazil avstrijski predsednik vlade, da vsaj v Nemčiji in Avstriji gledajo na trenutno migrantsko krizo – v nasprotju s srednjo in vzhodno

Evropo – kot na šok terapijo za polnjenje demografskega manjka. Seveda pa je ta 'polnitev demografske luknje' popolnoma stihijska in zanika racionalno imigracijsko politiko. Težave se bodo pokazale prav kmalu, ostale pa bodo tri generacije. Tri generacije so namreč doba, po kateri lahko govorimo o asimilaciji tujca (in njegovih otrok ter vnukov) v določeno družbo. Irci pravijo, da je vsaka emigracija trikrat tragična: najprej za samega emigranta, potem za okolje, ki ga je zapustil, in nazadnje za okolje, ki se mora ukvarjati z njegovo bolečo integracijo. – Drugič, že od antičnega Rima se moč neke kulture (družbe) meri po količini pozitivnega istovetenja vizavi tej kulturi (družbi), ki ga ta prejema od pripadnikov drugih kultur. V ZDA, na primer, se vsak tujec želi čim prej integrirati v dominantno ameriško kulturo. To pa za staro Evropo ne drži. Merklova je sama priznala, da se celo Turki tretje generacije v Nemčiji niso asimilirali. Razlogi za to pa niso na strani tujcev, ampak na strani nemške kulture, s katero se novi imigranti pač ne poistovetijo. Zakaj je tako, je kompleksno antropološko-sociološko vprašanje, a dejstvo je, da se ne. – Tretjič, Evropa, predvsem pa ZDA so za trenutno imigracijsko krizo krive same. Destabilizacija razmer zaradi dostopa do nafte v Libiji, Tuniziji, Siriji in drugih državah je imela za posledico sicer tvegan, a množičen eksodus, ki pa je navsezadnje predvsem ekonom-

Območje Schengena (modro) – navznoter deluje, navzven ne. / Slika: Wikipedija

ska emigracija. Posledice pa zadevajo Evropo, ZDA so geografsko predaleč.«
– Res, prepričljiva razlaga.

Se je »tretja svetovna« res že začela?

V zadnjem času se vse več govori o svetovnih vojnah. Po eni strani o prvih dveh, ki sta se zgodili v prejšnjem stoletju in se ju v zadnjih dveh letih na veliko spominjamo; prve ob lanski stoletnici njenega začetka in druge ob letošnji 70. obletnici njenega konca. Hkrati so vse pogostejše razlage resnih in manj resnih komentatorjev, da se je tretja svetovna vojna pravzaprav že začela oziroma da se v Siriji, Iraku, Afganistanu, Libiji pa v Ukrajini in drugih kriznih žariščih dogaja njena predigra. Tudi val beguncev, ki je zadnja leta in letos še posebej močno preplaval Evropo, moramo postaviti v ta kontekst in v njem postane bolj razumljiv.

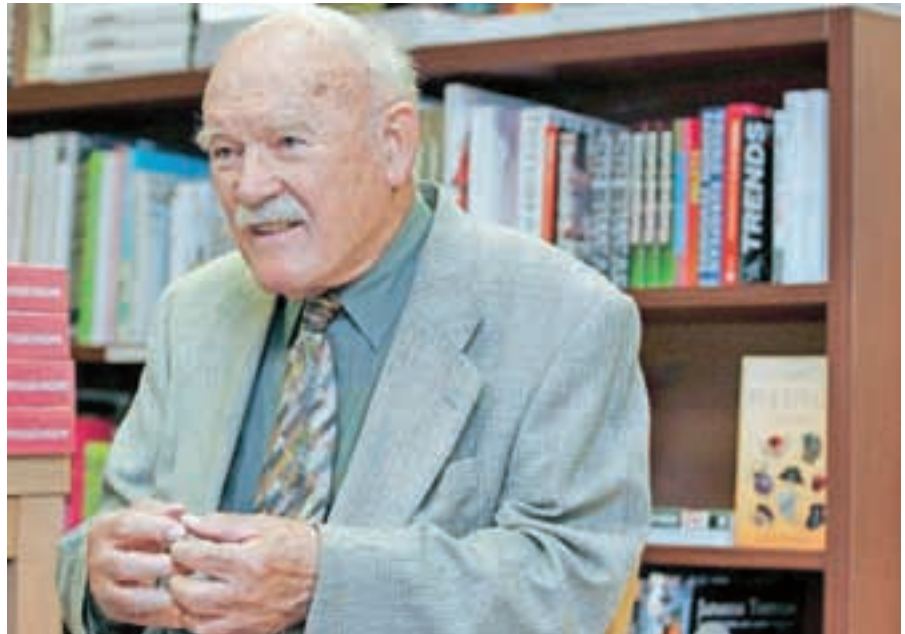
Dokler so bili močni predvsem tisti valovi beguncev, ki so jih tihotapci v komaj še plovnih barkah vozili iz Afrike, je bil to predvsem italijanski problem. Ko se je letos za večino od nas povsem nepričakovano pojavil silni tok beguncev iz Sirije prek Turčije v Grčijo in naprej po balkanskih poteh proti Madžarski in Avstriji v Nemčijo in delno še naprej na Švedsko, pa iz Francije čez Kanal v Anglijo, smo ob pogledu na to človeško procesijo ostrmeli. Tisti, zlasti razni notorični »domoljubi«, ki svarijo, da se med njimi skrivajo prikriti pripadniki Islamske države (kar je delno gotovo res), so spregledali dejstvo, da takšna množica ne more bežati le zaradi obeta boljšega življenja (kar je običajni motiv ekonomskih migracij), ampak jih je moralo od doma nekaj pognati. Razmere v Siriji so po štirih letih državljanske vojne takšne, da se morajo ti ljudje boriti za golo preživetje, in to je tisto, kar jih žene na tvegano pot. Bežijo pred vojno, ki traja že dolgo in je vse hujša.

Reko beguncev, ki je na jesen 2015 stekla čez slovensko ozemlje, moramo vzeti tudi kot opomin. Da na tem svetu nismo sami in da ni nobenega trdnega jamstva, da bomo v tej oazi miru na sončni strani Alp še naprej živeli v miru. V svetu se dogajajo veliki premiki in očitno je, da so prav letos zajeli tudi Slovenijo. Zdaj je vprašanje, ali je to začasen in rešljiv problem. Bog daj, da bi bil! Da torej ni predigra tretje svetovne vojne, ki se je pravzaprav že začela ...

Oporoka Franceta Bučarja

»Dezintegracija družbe teče, vsaj navidezno, vzporedno z dezintegracijo vrednot. V družbi, kjer so temeljne vrednote izgubile povezovalno moč, je stopnjo razkroja možno meriti tudi s sposobnostjo družbe, da se povezuje in ustvarja odgovor na izzive okolja. Taka družba o nobenem vprašanju ni več sposobna oblikova-

posvečajo izključno interesom svojega področja, čeprav na račun celotne družbe in čeprav jim mora biti popolnoma jasno, da z razpadom družbe propadejo tudi njihova interesna področja. Popolnoma isto velja tudi za politične stranke. Družba je že razpadla do tolikšne mere, da ne more več doseči nekega skupnega imenovalca svojih interesov.« (Prelom, do katerega ni prišlo, str. 228–229)

Dr. France Bučar (1923–2015), gorenjski rojak, slovenski politik in intelektualec / Foto: Gorazd Kavčič

ti skupnega odgovora, ki pa je vse potrebnejši zaradi splošne ogroženosti in pojemajočih sil. Tako, po analogiji, ravnajo praviloma živa bitja, kadar so življenjsko ogrožena. Skupen nastop ima povsem racionalno osnovo izkoriščenja vseh razpoložljivih sil. Bolezensko stanje, v katerem se je znašla družba brez temeljnih vrednot, onemogoča sleherni dogovor in povezovanje razpoložljivih sil. Še več. Sleherni uspeh, ki ga je na katerem koli področju dosegla stranka, ki ji ne pripadam, je zame enako kot poraz. Družba je zabredla v položaj 'zero sum': vsak uspeh druge strani je v enaki meri moj poraz. Zato je nasprotovanje nasprotniku enako kot boj za zmago družbe, ki naj bi bila utelešenje mojih ciljev. Biti uspešen na račun družbene skupnosti je preprosto znak večje razumnosti. V takih okoliščinah se predstavniki posameznih družbenih področij (sindikati, javni uslužbenci, podjetniki ...) sploh ne istovetijo z ukrepi, ki naj bi družbo rešili iz krize ali celo preprečili njen splošni propad, temveč se

To so besede Franceta Bučarja iz njegove zadnje knjige, ki je izšla spomladi 2015. Zadnje zato, ker je ta kleni Bohinjec 20. oktobra 2015 umrl. Zadnja leta se na javni sceni ni več pojavljal tako pogosto; kadar se je, pa zelo odmevno. Zadnje dejanje te vrste je bil prav izid citirane knjige, ki je sovpadel s 25-letnico prvih demokratičnih volitev. Na njih je aprila 1990 zmagal Demos, naš gorenjski rojak (rodil se je 2. februarja 1923 v Bohinjski Bistrici), pa je bil izvoljen za prvega predsednika takratne skupščine, ki je nato izvedla osamosvojitve. Ob koncu svojega dolgega življenja (92 let) je ugotovil, da bi moral biti prelom ob takratni spremembi režima radikalnejši; ker do njega ni prišlo, je pri nas marsikaj narobe. A Bučar ne kaže s prstom na tega ali onega politika, bančnika, tajkuna, ampak analizira, kaj se je zgodilo, kaj je šlo narobe in kaj bi morali spremeniti, dokler je še čas. Spremeniti moramo pogled na svet in spet postati družba vrednot. To je njegova oporoka.

Marko Jenšterle

Leto v znamenju prave grške tragedije

Begunci so v času krize preizkušali tudi evropske vrednote.

Poleti sem skupaj kar mesec dni preživel na grškem otoku Samosu, ki letos v središču pozornosti ni bil le zaradi svojih čudovitih plaž in bogate zgodovine, ampak na žalost tudi zato, ker so ga za eno od ključnih vstopnih točk v Evropo izbrali begunci. Če si se dopoldne odpravil na katero od plaž, iz katerih je po morju najbližje do Turčije, si na cestah že srečeval ljudi, ki so malo pred tem na otoku pristali z gumijastimi čolni in nato pešачili proti glavnemu mestu. Tam so

nato čakali na ladje do Aten, od koder jih je pot vodila naprej do cilja. Največkrat je bila to Nemčija. Najbolj tragično pri vsem skupaj je, da so bili ljudje veseli. Uspelo jim je namreč priti čez morsko ožino in stopiti na evropska tla. V tistem trenutku nihče ni niti pomislil na to, da se prava tragedija zanje šele dobro začne. V Nemčiji, kamor jih je tedaj še velikodušno vabila predsednica Angela Merkel, se je že začelo krepiti protipriseljsko vzdušje. Nestrpnosti je v Evropi

ogromno. Ne smemo pozabiti, da se je leto 2015 začelo ravno z njo.

Napad na časopis Charlie Hebdo

Januarski napad na uredništvo francoskega satiričnega časopisa Charlie Hebdo, v katerem je umrlo dvanajst ljudi, je pretresel ves svet. V tistem vzdušju, ko so vsi po vrsti izjavljali »Jaz sem Charlie«, so zelo redki upali izjaviti, da sicer obsojajo napad, ampak Charlie pa niso. Vsesplo-

Begunska kriza je najbolj označila leto 2015. / Foto: Matic Zorman

šno obsojanje napada je vrhunec doseglo 11. januarja s protestnim shodom v Parizu, ki se ga je udeležilo okoli dva milijona ljudi, med njimi tudi okoli štirideset svetovnih voditeljev. Fotografije te množice so bile res fascinantne, dokler tisti večno »neprijetni« mediji, ki ob takšnih evforijah še posebno iščejo ozadje, niso objavili fotografij, posnetih z drugega zornega kota. Te so pokazale, da se politični voditelji sploh niso udeležili shoda. Na ulici so se le zbrali za skupinsko fotografijo. Med njimi in milijonsko množico daleč v ozadju je namreč zevala ogromna praznina, ki so jo varovale množice varnostnikov. Tedaj se je prvič pokazalo, kako med evropsko politiko in evropskim ljudstvom ni neposrednega stika. Septembra, ravno v času mojega bivanja na Samosu, je Charlie Hebdo še enkrat vzbudil pozornost medijev, a tokrat niti slučajno ne primerljivo z januarsko. V času, ko je svet pretresla fotografija utopljenega otroka na grški obali, so si v časopisu privoščili dve izrazito nesramni karikaturi. Na prvi so narisali Jezusa, ki hodi po vodi in zraven utopljenega dečka. Zraven so pripisali, da gre za dokaz, da je Evropa krščanska, saj pri nas kristjani hodijo po vodi, muslimanski otroci pa se utapljujejo. Na drugi karikaturi so upodobili utopljenega otroka. Na plaži pa reklamo za McDonald's in promocijo njegovih otroških menijev. Pripis pri tej sliki je bil: »Pa tako blizu cilja.« Pretresljiva slika utopljenega otroka je v evropski politiki naredila več od nešteti in neplodnih sestankov med evropskimi voditelji na temo begunske krize. O primernosti njene objave so se kresala številna mnenja po svetu, večinoma pa je prevladalo mnenje, da so take objave skupaj z ustreznim komentarjem prepotrebne in tudi etične. A kaj, ko vse to pozitivno v hipu podrejo omenjene karikature v mediju, ki je bil sam žrtev nestrpnosti, zdaj pa jo neokusno širi še naprej.

Begunska kriza

Begunska kriza je vsekakor dogodek, ki je najbolj označil leto 2015, saj tako množičnega eksodusa doslej še nismo spremljali iz neposredne bližine. Le kakšen mesec po zaključku mojih počitnic na Samosu so prvi begunci začeli vstopati tudi v Slovenijo. Madžarska jim je namreč na svojih mejah zaprla vrata. Čeprav so med begunci res večinoma

Miro Cerar / Foto: Gorazd Kavčič

mladi fantje, ki bežijo pred eno ali drugo v vojno vpleteno stranjo, so najbolj pretresljiva srečanja z družinami z majhnimi otroki.

Nestrpnost leta 2015 ni vladala le v Evropi, ampak tudi na oni strani oceana. Zanj je poskrbel slavni »slovenski zet« in pretendent za ameriškega predsednika – mogotec Donald Trump. Če smo bili doslej še ponosni na to, da se ob njem diči lepa slovenska soproga Melanija Knavs, vsaj jaz osebno med svojimi latinskimi prijatelji na to nisem več ponosen. Donald Trump se je očitno odločil predsedniško kampanjo voditi na račun Mehičanov. Ameriškim volivcem obljublja, da bo meja med državama še bolj zaprl, mehiške priseljence, za katere kar povprek trdi, da so kriminalci, pa poslal domov. Med drugim je izjavil, da so mehiški priseljenci »posiljevalci, ki v ZDA nosijo mamila in kriminal«. Med prebivalci latinskega porekla v Združenih državah Amerike si je seveda nakopal neskončno zamero, in ker takšni mogotci, kot je Trump, ne razumejo drugega jezika kot jezika denarja, so ga latinski priseljenci v ZDA udarili po žepu. Univision, največja televizija v španščini, ki deluje v ZDA, se je odločila, da ne bo prenašala prireditve miss universe, ki poteka pod Trumpovim okriljem. Probleme so mu povzročili tudi pri izboru za miss ZDA, saj sta Thomas Roberts in Cheryl Burke odpovedala vodenje prireditve, prenosu pa se je

Christiane Amanpour, novinarka CNN / Foto: Wikipedija

nato odpovedala še televizija NBC, sicer tradicionalna partnerica njegovih lepoteh tekmovanj. Sodelovanje so odpovedali tudi nekateri glasbeni gostje in člani žirije, Mehika pa na prireditev za izbor miss universe ni poslala svoje predstavnice. Prireditve za najlepšo predstavnicu ZDA so sicer vseeno izpeljali in predvajali po kabelski televiziji Reelz, ki pa se niti slučajno ne more meriti z medijskim dometom Univision in NBC.

Cerar in svetovni mediji

Kljub razvoju interneta klasični mediji še naprej ohranjajo svojo moč. Na svoji koži jo je v zadnjih mesecih leta 2015 izkusil predsednik vlade Miro Cerar, ki je v Bruslju novinarjem pred vrhom EU-Balkan dejal naslednje: »Če ne bomo danes našli rešitve, če ne bomo danes storili vsega, kar lahko, potem je to konec Evropske unije kot takšne.« In nato s to izjavo prišel na naslovnice svetovnih medijev, med njimi tudi britanskega tabloida The Sun, ter si »kupil« še ekskluzivni intervju na CNN s slavno novinarko Christiane Amanpour, v katerem se je nato potegnil nazaj, saj je izjavo pojasnil z naslednjimi besedami: »Ne govorim o propadu Evrope, čeprav sem to rekel, hotel sem le opozoriti, da je treba doseči rešitev in izvesti ukrepe.« Tako kot je slika utopljenega dečka na grški obali močno vplivala na javno mnenje, je tudi Cerarjeva izjava pripomogla k temu, da je

Evropa v Slovenijo vendarle poslala pomoč. Z mediji je treba znati ravnati in v konkretnem primeru lahko predsedniku vlade samo čestitamo. Predvidevam sicer, da je naslednji dan živahno zvonil njegov vroči telefon in je moral slišati marsikatero hudo besedo iz evropskega političnega centra, ampak v konkretnem primeru si je naš predsednik vlade vsaj upal opozoriti na hude posledice, ki jih Evropa lahko doživi ob neusklajeni politiki.

Christiane Amanpour je legenda televizijskega novinarstva, velika poznavalka kriznih področij na svetu, ki poleg tega zelo dobro razume tudi begunsko krizo. Ne smemo namreč pozabiti, da ima angleška novinarka mešano poreklo. Njen oče je iranski musliman, mama pa angleška kristjanka. Če kdo, potem ravno ona najbolj pooseblja aktualni trenutek Evrope. Med drugim je pokrivala iransko-iraško vojno in vojne na področju nekdanje Jugoslavije, še zlasti vplivna so bila njena poročila iz zasedenega Sarajeva. Poleg tega je pomembno, da je njen mož tesen sodelavec vrha ameriške politike, saj je bil v času Clintonove administracije svetovalec ameriškega zunanjega ministra in vodja službe za stike z javnostjo, zdaj pa neformalno svetuje predsedniku Baracku Obami in predsedniški kandidatki Hillary Clinton. Predsednik Cerar je v svetovnih medijih izpadel pozitivno, za razliko od madžarske snemalke Petre Laszlo, ki je spotikala begunce in si po spletu nakopala toliko sovražnikov, da zdaj že zapušča Madžarsko in se seli v Rusijo, saj doma ne more več živeti. Mediji te danes bolj kot kdajkoli prej lahko povzdignejo na vrh ali pa dokončno uničijo, zato je z njimi treba ravnati skrajno previdno, predvsem pa je v času vsesplošne svobode in demokracije treba zelo paziti na to, kaj govorimo.

Gioconda Belli na Bledu

Ženski pogledi na situacije so zelo zanimivi. Zato med letošnje pomembne dogodke uvrščam tudi obisk nikaragovske pisateljice Gioconde Belli, njihove predsednice centra PEN, na Bledu. Bled je s centrom PEN seveda tesno povezan in zato je tudi publika zelo pristržno sprejela nastop pesnice, ki je pred mnogimi leti suvereno vstopila v svet moških in začela objavljati erotično poezijo. Tedaj je povzročila pravi šok. Ko sva se lani pogovarjala v Krivi Vrbi na avstrijskem

Gioconda Belli v družbi avtorja prispevka

Koroškem, mi je na vprašanje, zakaj je začela pisati erotično literaturo, v smehu odgovorila: »Ker sem sama erotična! Iz prakse, torej. Prav nič načrtovanega ni bilo v tem. Bila sem zelo mlada in enostavno začela pisati tako poezijo. Sploh nisem niti pomislila, da bi bilo v tem lahko kaj škandaloznega, saj sem doslej brala veliko moške erotične poezije, v kateri pesniki zelo spretno in svobodno pišejo o ženskem telesu. Zato sem tudi sama začela pisati o svojem telesu in se začela predstavljati kot subjekt in ne kot objekt seksualnosti. In ravno zaradi tega je nastal največji škandal, čeprav nisem povedala prav ničesar škandaloznega. Ko sem začela pisati in je torej izbruhnil škandal, pa me je to vodilo v uporništvu proti hipokriziji v družbi. Rekla sem si, le zakaj ne bi pisala o telesu, ki je čudovito, in seksu, ki je lep, še posebno zato, ker imamo ženske do svojega telesa poseben odnos. V življenju sem imela to srečo, da me je mama z mojim telesom seznanjala na zelo lep in prav nič travmatičen način. O seksu nikoli ni govorila kot o nečem grdem ali grešnem. Tudi ko me je seznanjala z menstruacijo, je to naredila zelo poetično, saj mi je povedala, da je moje telo zdaj pripravljeno na rojevanje in ustvarjanje novega življenja. Z odprtimi usti sem jo poslušala pripovedovati o tem, da zdaj postajam ženska.

Vse to me je močno zaznamovalo, zato sem tudi začela pisati to, kar sem čutila.« Gioconda Belli je na Bledu v španščini brala pesmi iz svoje pesniške zbirke Medeni škandal, ki je izšla pri Mladinski knjigi, prevode pa smo slišali v izvedbi Vesne Jevnikar. Nikaragovska pisateljica ima za seboj razburljivo življenjsko zgodbo, saj se je že zelo zgodaj pridružila gverili v bojih proti diktatorju Anastasiu Somozi, po zmagi revolucije pa opravljala pomembne funkcije v sandinistični vladi. Ampak ob tem ji ni zmanjkalo volje do literature in tudi humorja. S skupino pisateljic je namreč ustanovila Stranko erotične levce, o kateri je nato pisala tudi v romanu Država žensk. O tej zanimivi stranki pravi: »Ustanovile smo jo v okvirih sandinistične revolucije. Zbrala se nas je skupinica žensk in se oklicala za stranko, v resnici pa nam je šlo predvsem za to, da na dnevni red vseh zadev, o katerih so razpravljali moški, postavimo tudi ženske poglede, saj so nas vedno odrivali na stran. To, kar se je nam zdelo pomembno, po njihovem mnenju ni bilo pomembno za domovino, zato smo hotele, da tudi domovina prizna vlogo in pomen ženske v procesu njenega nastajanja. Vsaka od nas je v vladi in stranki zavzela določeno pomembno pozicijo, na sestankih pa smo snovale strategijo, kako bi

svoje ideje prenesle v prakso.« Po pisateljicinem mnenju se mora v družbi res zgoditi fenomen, da ženske pridejo do oblasti. V že omenjenem romanu si je tako zamislila izbruh vulkana, ki je pri moških povzročil padec testosterona, zato so postali mirni in so ženske z njimi lahko počele, kar so hotele. V današnji svetovni politiki moški še vedno prevladujejo, vlogo nekakšne »železne lady« pa je prevzela nemška predsednica Angela Merkel, ki je vodila oster dialog s prezadolženo Grčijo, a se na koncu ob begunski krizi vendarle izkazala tudi s svojo človečnostjo. Nemčija je bila eden glavnih končnih ciljev beguncev, pri nas pa so ljudje nestrpnost in sovražni govor izražali že samo zaradi tega, ker so množice ubogih beguncev na poti do Nemčije prečkale našo državo.

Kriza v Grčiji

Leto 2015 je bilo zelo tragično, kdo v Evropi je avtor tragedije, je pa tudi znano. Grčija je bila med državami vsekakor najbolj izpostavljena. S svojo krizo je prva preizkusila evropske vrednote. Na njenih plečih se je najprej preizkušala strpnost, ki je nato iz vajeti ušla, ko so begunci prispeli do nas. Begunci so v Evropo vstopali skozi grška vrata. Na njihovih otokih so najprej stopili na tla stare celine in to v času, ko so v Grčiji zapirali banke, ljudje pa niso vedeli, kaj

se bo zgodilo z njihovimi prihranki. Ko je bil njihov predsednik Aleksis Cipras s strani voditeljev evropske politike, ki so ščitili bančne lobije, postavljen v kot, jim je vrnil na najboljši način. V državi, kjer se ni rodila le tragedija, ampak tudi demokracija, so razpisali referendum in ljudi enostavno vprašali, kaj menijo o predlaganih ukrepih. Evropa se od velikega dela preostalega sveta razlikuje ravno po tem, da prisega na demokracijo. Brez demokracije tudi Evrope in njenih vrednot ni več. Demokracija pa ni enostavna in še manj poceni. Veliko cenejše in na krajši rok učinkovite so diktature, ampak z njimi se končajo tudi človekove pravice. Ob sovražnem govoru, ki so ga letos premnogi širili po spletu, je zato treba povedati, da so človekove pravice splošen pojem. Ko jih enkrat odrečemo delu človeštva, se jim odrečemo tudi sami. Tega se mnogi žal ne zavedajo. Ob koncu oktobra 2015 se je namreč na spletu pojavila zanimiva stran z imenom ZLOvenija, na kateri so njeni avtorji z imeni, priimki in slikami ter sovražnimi komentarji izpostavili Slovence, ki so ob begunski krizi pozivali k novemu Hitlerju in novim koncentracijskim taboriščem. Pri konkretnem primeru se je pokazala predvsem strašna nevednost ljudi, ki je posledica nepoznavanja zgodovine. Ko se danes bojimo širjenja islama po Evropi, se moramo spomniti tudi križarskih vojn. Nekoč je krščanstvo

svojo vero širilo do Jeruzalema, drugič so muslimani prišli do Dunaja. Slovenci imamo dovolj izkušenj iz časa življenja v Jugoslaviji pa tudi iz vojn, ki so na tem področju nastale po njenem razpadu. Tudi spopadi na področju bivše države so bili v bistvu verske vojne, saj so se nasprotniki ločevali po verski pripadnosti. Zaradi tega je Slovenija tudi tako lahko zapustila Jugoslavijo, saj versko ni bila tako mešana kot na primer Bosna in Hercegovina.

Faust Tomaža Pandurja

Ob razmišljanju o najpomembnejših dogodkih leta 2015 zato ob koncu ni mogoče prezreti še ene najmočnejših gledaliških predstav leta. Gre seveda za Fausta v režiji Tomaža Pandurja, ki je premiero doživel na Festivalu Ljubljana, nato so z njim gostovali na prestižnem festivalu Cervantino v mehiškem mestu Guanajuato, potem pa so še eno premiero odigrali v okviru programa SNG Drama Ljubljana. Tomaž Pandur je Fausta že na začetku devetdesetih let režiral v mariborski Drami in z njim prav tako gostoval v Mehiki. Četrto stoletja kasneje je začutil, da se mora tega temeljnega Goethejevega teksta znova lotiti, kajti očitno je, da svoje duše hudiču prodajamo ves čas, tistih lepih trenutkov, za katere bi si želeli, da bi postali, pa je v družbi vse manj.

Prizor iz predstave Faust v režiji Tomaža Pandurja / Foto: Aljoša Rebolj/SNG Drama Ljubljana in Festival Ljubljana

Cveto Zaplotnik

Več delovno aktivnih in manj brezposelnih

Po letih gospodarske krize tudi statistični podatki ponujajo dobro ali vsaj bolj optimistično novico: število delovno aktivnih prebivalcev se je povečalo, brezposelnost pa se je zmanjšala. Da krize vendarle še ni konec, se najbolje kaže pri plačah, ki so se v nekaterih občinah še znižale.

Po podatkih državnega statističnega urada je Slovenija 1. januarja 2015 imela 2.062.874 prebivalcev, kar je 1789 več kot leto prej. Med prebivalci je bilo 101.532 tujcev, kar predstavlja 4,9 odstotka vsega prebivalstva. Med tujci je bilo več kot tri četrtine državljanov držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, nekaj manj kot 17 odstotkov pa državljanov držav članic Evropske unije. Med 27 občinami na širšem gorenjskem območju je v 15 število prebivalcev v

letu 2014 v primerjavi z letom prej poraslo, v 12 pa se je zmanjšalo. Razlike v enem letu niso velike, primerjave s popisoma prebivalstva v letih 1991 in 2002 pa kažejo, da se v nekaterih občinah v vsem tem obdobju število prebivalcev ni bistveno spremenilo (npr. Jesenice, Tržič, Kranjska Gora, Bohinj, Jezersko), v nekaterih drugih pa se je občutno povečalo (npr. Domžale, Kamnik, Trzin, Vodice). V občini Domžale je število prebivalcev lani preseglo

mejo 35 tisoč, v občini Tržič pa je padlo pod 15 tisoč. **(Tabela: Število prebivalcev po občinah)**

Prebivalstvo se še naprej stara

V Sloveniji se prebivalstvo stara, glavna razloga za to sta upadanje rodnosti in podaljševanje življenjske dobe. Na staranje prebivalstva kažeta povprečna starost prebivalstva in indeks staranja kot razmerje med starim in mladim prebivalstvom.

Letos so se na Gorenjskem končale pomembne naložbe, za katere so občine pridobile tudi evropski denar.

Na staranje prebivalstva najbolj kaže razmerje med mladimi in starejšimi.

Število prebivalcev po občinah				
Občina	Popis 1991	Popis 2002	1. 1. 2014	1. 1. 2015
Slovenija	1.965.986	1.964.036	2.061.085	2.062.874
Bled*	10.979	10.899	8.192	8.127
Bohinj	5.201	5.222	5.176	5.146
Cerklje	5.753	6.369	7.347	7.364
Domžale	26.927	29.902	34.753	35.039
Gorenja vas - Poljane	6.339	6.877	7.330	7.380
Gorje*	-	-	2.846	2.815
Jesenice	22.548	21.620	21.257	21.042
Jezerško	659	638	652	645
Kamnik	24.734	26.477	29.385	29.431
Komenda	4.032	4.451	5.868	5.932
Kranj**	50.863	51.225	55.623	55.857
Kranjska Gora	5.512	5.247	5.347	5.305
Lukovica	4.350	4.972	5.631	5.674
Medvode	12.722	14.161	15.868	15.963
Mengeš	6.201	6.662	7.579	7.630
Moravče	4.034	4.508	5.173	5.211
Naklo	4.497	4.899	5.288	5.299
Preddvor	2.850	3.200	3.556	3.579
Radovljica	18.106	18.164	18.848	18.892
Šenčur	7.563	8.531	8.474	8.554
Škofja Loka	20.843	22.093	22.934	22.912
Trzin	2.673	3.385	3.851	3.858
Tržič	14.975	15.151	15.041	14.994
Vodice	3.505	3.872	4.820	4.777
Železniki	6.416	6.811	6.760	6.742
Žiri	4.705	4.868	4.890	4.827
Žirovnica	3.879	4.071	4.401	4.370

* posledica ustanovitve samostojne občine Gorje

** posledica priključitve Hrastja h Kranju

Vir: Statistični urad RS

tvom, pomnoženo s sto. Čim nižji je indeks, tem večji je delež mladih, in čim višji je, tem več je starejših.

Povprečna starost prebivalstva v Sloveniji se je v obdobju 2005–2015 zvišala za 2,2 leta in je na začetku letošnjega leta znašala 42,5 leta. Med 27 občinami s širšega gorenjskega območja so državno povprečje presegli v desetih občinah. Najstarejše prebivalstvo imajo občine Kranjska Gora (47,1 leta), Bohinj (44,5), Bled (44,3), Radovljica (43,4), Tržič (43,3), Žirovnica (43,3) in Jesenice (43,1), najmlajše pa občine Komenda (37,7), Gorenja vas - Poljane (37,7), Moravče (38,7) in Lukovica (38,9). Povprečna starost prebivalstva se je v obdobju 2005–2015 zvišala v vseh občinah, najmanj v Komendi (za 0,2 leta) in najbolj v Kranjski Gori (za 4,7 leta) ter Preddvoru (za 3,8 leta).

V Sloveniji je indeks staranja 1. januarja 2015 znašal 121,4, to pomeni, da je na ta dan na 100 prebivalcev, starih manj kot 15 let, živelo več kot 121 ljudi, starih 65 let in več. Na širšem gorenjskem območju so najvišji indeks beležili v občinah Kranjska Gora (206,9), Bled (156,7), Bohinj (156,3) in Tržič (134,5), najnižje pa v občinah Komenda (62,2), Gorenja vas - Poljane (65,7) in Moravče (73,5). V obdobju 2005–2015 se je indeks zvišal v vseh občinah, razen v občinah Komenda in Gorenja vas - Poljane. Kranjska Gora ima le 11,6 odstotka

Povprečna starost prebivalstva in indeks staranja po občinah, 1. 1. 2015

Občina	Povprečna starost (leta)	Indeks staranja	Delež prebivalcev (v %)	
			*starih 0–14 let	*starih 65 let in več
Slovenija	42,5	121,4	14,8	17,9
Bled	44,3	156,7	13,6	21,3
Bohinj	44,5	156,3	14,1	22,1
Cerklje	39,6	83,6	18,0	15,1
Domžale	40,3	91,5	17,2	15,8
Gorenja vas - Poljane	37,7	65,7	21,0	13,8
Gorje	42,9	129,8	15,2	19,8
Jesenice	43,1	123,3	14,5	17,9
Jezerško	43,0	123,0	15,5	19,1
Kamnik	40,7	91,8	17,1	15,7
Komenda	37,7	62,2	20,7	12,9
Kranj	41,7	110,5	15,7	17,4
Kranjska Gora	47,1	206,9	11,6	23,9
Lukovica	38,9	77,7	18,0	14,0
Medvode	42,2	116,2	16,0	18,6
Mengeš	41,4	103,7	17,1	7,7
Moravče	38,7	73,5	18,7	13,8
Naklo	41,3	109,2	16,6	18,2
Preddvor	42,6	128,2	16,4	21,1
Radovljica	43,4	133,3	15,1	20,1
Šenčur	40,1	90,6	17,6	15,9
Škofja Loka	41,1	103,8	16,7	17,3
Trzin	41,3	102,6	18,1	18,6
Tržič	43,3	134,5	13,9	18,8
Vodice	39,3	78,2	18,6	14,5
Železniki	40,3	92,1	17,6	16,2
Žiri	41,3	104,2	16,9	17,7
Žirovnica	43,3	133,3	15,1	20,1

Vir: Statistični urad RS

prebivalcev, starih 14 let ali manj, in kar 23,9 odstotka starih 65 let in več. V občini Komenda je razmerje obrnjeno: kar 20,7 odstotka prebivalcev je mladih, starih 14 let in manj, le 12,9 odstotka pa je starih 65 let ali več. (Tabela: Povprečna starost prebivalstva in indeks staranja po občinah, 1. 1. 2015)

Odlaganje materinstva se še ni ustavilo

V letu 2014 se je v Sloveniji rodilo 21.165 otrok ali približno toliko kot leto prej. Trikrat so se rodili trojčki, 351-krat pa dvojčka. Od vseh žensk, ki so lani rodile, jih je bila več kot polovica (54,5 odstotka) starih trideset ali več let, najstnic (mlajših od 20 let) pa je bilo 1,1 odstotka. Odlaganje materinstva na poznejša leta se še vedno ni ustavilo: povprečna

Živorojeni otroci, Slovenija, 2014				
	1991	2001	2013	2014
Skupaj	21.583	17.477	21.111	21.165
- dečki	11.116	9.064	10.804	10.928
- deklice	10.467	8.413	10.307	10.237
Povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka	24,1	26,7	29,0	29,1
Živorojeni, rojeni zunaj zakonske zveze (v %)	26,4	39,4	58,0	58,3

Vir: Statistični urad RS, Nacionalni inštitut za javno zdravje

V dvaindvajsetih gorenjskih občinah je bilo lani več rojstev kot smrti.

Najpogostejša imena v letu 2014 živorojenih otrok				
	Dečki		Deklice	
	Ime	Število	Ime	Število
1.	Luka	276	Eva	282
2.	Nik	269	Ema	271
3.	Filip	253	Nika	228
4.	Jakob	240	Lara	227
5.	Mark	208	Sara	222
6.	Žan	203	Zala	207
7.	Anže	197	Julija	206
8.	Jan	183	Mia	202
9.	Jaka	180	Neža	188
10.	Vid	177	Zoja	179

Vir: Statistični urad RS

Umrli, Slovenija, 2014				
	1991	2001	2013	2014
Skupaj	19.324	18.508	19.334	18.886
- moški	9.798	9.654	9.555	9.208
- ženske	9.526	8.854	9.779	9.678
Umrli dojenčki	178	74	62	39
Povprečna starost umrlih				
- moški	65,4	67,3	71,9	72,7
- ženske	75,0	76,6	80,3	80,9

Vir: Statistični urad RS, Nacionalni inštitut za javno zdravje

najpopularnejših imen. Med prvimi petdesetimi najpogostejšimi dekliškimi imeni sta svojo uvrstitev v primerjavi z letom 2013 najbolj izboljšali Sofija (s 66. na 48. mesto) in Mila (s 45. na 27. mesto), med prvimi petdesetimi najpogostejšimi deškimi imeni pa Adam (s 73. na 50. mesto) in Bine (s 60. na 42. mesto). (Tabela: Najpogostejša imena v letu 2014 živorojenih otrok)

Ženske ob smrti v povprečju osem let starejše od moških

Lani je v Sloveniji umrlo 18.886 prebivalcev, kar je 448 ali 2,3 odstotka manj kot v letu 2013. Med umrlimi je bilo 9.208 moških in 9.678 žensk. Medtem ko je v letih od 1954 do 2008 vsako leto umrlo več moških kot žensk, je od leta 2009 dalje med umrlimi več žensk kot moških, predvsem zaradi spolne sestave prebivalstva v višjih starostih, kjer prevladujejo ženske. Povprečna starost umrlih prebivalcev se je še zvišala in je lani znašala 76,9 leta. Umrli moški so bili v povprečju stari 72,7 leta, umrle ženske pa povprečno 80,9 leta. Moški so bili torej ob smrti povprečno 8,2 leta mlajši od žensk. Vsak četrti umrli moški je bil star manj kot 65 let, med umrlimi ženskami pa vsaka deveta. Med umrlimi je bilo 39 dojenčkov, to je 1,8 na tisoč živorojenih, kar je druga najnižja stopnja umrljivosti dojenčkov doslej. (Tabela: Umrli, Slovenija, 2014)

V petih občinah negativni naravni prirast

V Sloveniji je bil v letu 2014 že deveto leto zapored pozitivni naravni prirast, tokrat se je rodilo 2279 prebivalcev več, kot jih je umrlo. V primerjavi z letom 2013 je bil prirast večji za 502 osebi. Med 27 občinami s širšega gorenjskega območja je bil prirast pozitiven v 22 občinah, v petih (Bohinj, Jezersko, Kranjska Gora, Naklo in Preddvor) pa je bil negativen. Najbolj pozitiven je bil v občinah Komena (93 živorojenih, 27 umrlih), Gorenja vas - Poljane (119 živorojenih, 52 umrlih), Lukovica (77 živorojenih, 33 umrlih) in Trzin (54 živorojenih, 25 umrlih). Najbolj negativen je bil prirast v občinah Kranjska Gora (43 živorojenih, 75 umrlih), Preddvor (39 živorojenih, 60 umrlih) in Bohinj (51 živorojenih, 68 umrlih). (Tabela: Živorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2014)

starost matere ob rojstvu prvega otroka je bila 29,1 leta, povprečna starost matere ob rojstvu vseh otrok pa 30,6 leta. Že osmo leto zapored pa več kot polovico otrok rodile neporočene matere, lani se je ta delež v primerjavi z letom prej še nekoliko povečal, na 58,3 odstotka. (Tabela: Živorojeni otroci, Slovenija, 2014)

Lani so v Sloveniji beležili tudi 45 posvojitvev otrok, od tega jih je 31 pred posvojitvijo živelo v Sloveniji, 14 pa v tujini. Največ od teh posvojencev (pet) je bilo rojenih v Ruski federaciji, šest jih je k nam prišlo iz treh afriških držav, nobeden pa ni bil iz države, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Tri četrtine posvojenih otrok iz tujine je bilo starih manj kot pet let.

Luka »kraljuje« ž še šestnajst let

Največ lani rojenih dečkov je dobilo ime Luka, največ deklic pa Eva. Luka je najbolj priljubljeno deško ime že šestnajsto leto. Eva je bila v letu 2013 po pogostosti na drugem mestu dekliških imen, lani pa se je zavihtela na vrh lestvice, kjer je s prvega mesta izpodrinila Saro, ki je v zadnjih dvajsetih letih eno izmed petih

Več porok, a tudi več razvez

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo v Sloveniji lani sklenjenih 6571 zakonskih zvez ali za 5,1 odstotka več kot leto prej. Največ je bilo sklenjenih maja, junija in avgusta (po več kot tisoč), najmanj pa januarja (manj kot dvesto). Ženini, ki so se prvič poročali, so bili v povprečju stari enako kot leto prej – 31,6 leta, pri nevestah pa se je povprečna starost v enem letu še nekoliko zvišala, z 29,2 na 29,4 leta. Približno štiri petine zakonskih zvez je bilo sklenjenih med slovenskimi državljani, pri drugih pa je bilo »mešano« ali sta bila oba, ženin in nevesta, tuja državljana. Pri 635 porokah je bil ženin državljan Slovenije, nevesta pa državljanka kake tuje države, največkrat Bosne in Hercegovine. Pri 603 porokah je nevesta, državljanka Slovenije, sklenila zakonsko zvezo z ženinom, ki je bil državljan kake tuje države, med njimi so bili najštevilčnejši državljani Bosne in Hercegovine. Lani je bilo v

Sloveniji registriranih tudi doslej največ istospolnih partnerskih skupnosti – 27, od tega 14 med moškima in 13 med ženskama. **(Registrirane istospolne partnerske skupnosti, Slovenija, 2014)**

Razvez zakonskih zvez je bilo lani 2469, kar je pet odstotkov več kot leto prej. Mož je bil ob razvezi povprečno star 45,9 leta, žena pa 42,9 leta. Sedemnajst zakonskih zvez je bilo razvezanih že v prvem letu zakona, v povprečju pa so potlej razvezani vztrajali v zakonu dobrih štirinajst let. V polovici zakonskih zvez ob razvezi ni bilo vzdrževanih otrok, v preostalih pa je bilo 1909 otrok. Približno tri četrtine vseh vzdrževanih otrok je bilo dodeljenih materi, preostali pa obema staršema ali samo očetu. **(Sklenitve in razveze zakonskih zvez, Slovenija, 2014)**

In kako je bilo na Gorenjskem? Največ zakonskih zvez so glede na število prebivalcev sklenili v občinah Jezersko, Vodice, Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka,

Jesenice, Železniki in Mengeš, najmanj pa v občinah Gorje, Bohinj in Trzin. Med 27 občinami s širšega gorenjskega območja je bila občina Gorenja vas - Poljane lani edina brez razvezane zakonske zveze, v občinah Jezersko in Moravče pa je bila le po ena. Največ razvez je bilo glede na število prebivalcev v občinah Žiri, Trzin, Radovljica in Jesenice. **(Tabela: Sklenitve in razveze zakonskih zvez po občinah, 2014)**

Več delovno aktivnih, a manj samozaposlenih

V Sloveniji je bilo avgusta letos 805.645 delovno aktivnih prebivalcev, od tega je bilo 714.636 zaposlenih v podjetjih in ustanovah in 91.009 samozaposlenih, to je samostojnih podjetnikov, kmetov in ljudi, ki opravljajo osebno poklicno delo. Število delovno aktivnih se je v enem letu, med lanskim in letošnjim avgustom, povečalo za 3921, pri tem pa je število zaposlenih poraslo za 9775,

Živorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2014				
Občina	Živorojeni	Umrli	Naravni prirast	Naravni prirast na tisoč prebivalcev
Slovenija	21.165	18.886	2.279	1,1
Bled	90	67	23	2,8
Bohinj	51	68	-17	-3,3
Cerklje	82	55	27	3,7
Domžale	387	228	159	4,5
Gorenja vas - Poljane	119	52	67	9,1
Gorje	28	16	12	4,2
Jesenice	207	205	2	0,1
Jezersko	6	7	-1	-1,5
Kamnik	355	233	122	4,1
Komenda	93	27	66	11,2
Kranj	613	394	219	3,9
Kranjska Gora	43	75	-32	-6,0
Lukovica	77	33	44	7,8
Medvode	142	124	18	1,1
Mengeš	110	85	25	3,3
Moravče	53	31	22	4,2
Naklo	43	50	-7	-1,3
Preddvor	39	60	-21	-5,9
Radovljica	179	178	1	0,1
Šenčur	97	58	39	4,6
Škofja Loka	247	188	59	2,6
Trzin	54	25	29	7,5
Tržič	152	145	7	0,5
Vodice	39	31	8	1,7
Železniki	68	44	24	3,6
Žiri	43	31	12	2,5
Žirovnica	42	37	5	1,1

Vir: Statistični urad RS

Največ porok je maja, junija in avgusta.

Registrirane istospolne partnerske skupnosti, Slovenija, 2014								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupaj	8	2	11	9	15	11	22	27
Med moškima	6	1	7	4	7	8	15	14
Med ženskama	2	1	4	5	8	3	7	13

Vir: Statistični urad RS

Sklenitve in razveze zakonskih zvez, Slovenija, 2014					
	1982	2002	2012	2013	2014
Sklenitve zakonskih zvez	11.689	7.064	7.057	6.254	6.571
Razveze zakonskih zvez	2.437	2.457	2.509	2.351	2.469
Povprečna starost ob sklenitvi prve zakonske zveze					
- ženina	25,7	30,1	31,5	31,6	31,6
- neveste	22,6	27,4	29,2	29,2	29,4

Vir: Statistični urad RS, Ministrstvo za notranje zadeve

število samozaposlenih pa se je zmanjšalo za 5854. V 18 občinah s širšega gorenjskega območja se je število delovno aktivnih prebivalcev v enoletnem obdobju povečalo, v 22 občinah je poraslo tudi število zaposlenih, le v sedmih občinah pa se je povečalo število samozaposlenih. (Tabela: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta)

Le v treh občinah višja brezposelnost

V Sloveniji je bilo ob osamosvojitvi 1991. leta 91.161 registrirano brezposelnih, število se je potlej zaradi izgube trgov naglo povečevalo in doseglo vrh dve leti kasneje, ko je preseglo 137 tisoč. Število je potlej začelo upadati in ob koncu leta 2008 je bilo brezposelnih le še nekaj več kot 66 tisoč. Gospodarska kriza je povzročila nova odpuščanja, število je spet preseglo mejo sto tisoč, avgusta letos je

bilo 107.935 brezposelnih ali šest odstotkov manj kot leto prej. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila avgusta v državi 11,8-odstotna, pri tem pa je bila med dvanajstimi območnimi službami (OS) zavoda za zaposlovanje najnižja v OS Kranj – 8,1-odstotna in najvišja v OS Murska Sobota – 17,8-odstotna. V primerjavi z lanskim avgustom je bila nižja v vseh območnih službah zavoda, najbolj pa se je znižala v OS Novo mesto (za 10,7 odstotka), OS Velenje (za 9,9 odstotka) in v OS Kranj (za 8,7 odstotka).

V vseh 27 občinah s širšega gorenjskega območja je bila stopnja registrirane brezposelnosti avgusta letos pod državnim povprečjem: najvišja je bila v občinah Tržič (10,6 odstotka), Kamnik (10,2), Jesenice (9,6), Kranj (9,4), Medvode (9,4), Mengeš (9,4) in Domžale (9,2), najnižja pa v občinah Žiri (4,9), Gorenja vas - Poljane (5,0), Železniki (5,0) in Jezersko (5,0). V enoletnem obdobju, to

je med lanskim in letošnjim avgustom, se je stopnja registrirane brezposelnosti zmanjšala v 23 občinah, v občini Kamnik je ostala na enaki ravni, v treh občinah (Naklo, Vodice in Žiri) pa se je zvišala. (Tabela: Število registrirano brezposelnih in stopnja registrirane brezposelnosti po občinah)

V Bohinju povprečne neto plače pod osemsto evrov

Po podatkih državnega statističnega urada je avgusta letos povprečna neto plača v Sloveniji znašala 996 evrov in je bila za nekaj manj kot tri evre višja kot v enakem lanskem mesecu. Med 27 občinami s širšega gorenjskega območja so državno povprečje presegli le v petih občinah – Cerklje (1399 evrov), Komenda (1040), Kranj (1020), Škofja Loka (1005) in Jesenice (1000). V primerjavi s prejšnjim enoletnim obdobjem je iz »kluba tisoč evrov«

Sklenitve in razveze zakonskih zvez po občinah, 2014				
Občina	Sklenitve zak. zvez		Razveze zak. zvez	
	* število	*na 1000 preb.	* število	* na 1000 preb.
Slovenija	6.571	3,2	2.469	1,2
Bled	20	2,5	7	0,9
Bohinj	11	2,1	5	1,0
Cerklje	24	3,3	6	0,8
Domžale	105	3,0	48	1,4
Gorenja vas - Poljane	33	4,5	0	0,0
Gorje	5	1,8	3	1,1
Jesenice	92	4,4	36	1,7
Jezersko	4	6,2	1	1,5
Kamnik	106	3,6	41	1,4
Komenda	14	2,4	8	1,4
Kranj	190	3,4	82	1,5
Kranjska Gora	14	2,6	6	1,1
Lukovica	22	3,9	9	1,6
Medvode	43	2,7	25	1,6
Mengeš	30	4,0	11	1,5
Moravče	16	3,1	1	0,2
Naklo	14	2,6	5	0,9
Preddvor	14	3,9	4	1,1
Radovljica	46	2,4	34	1,8
Šenčur	22	2,6	10	1,2
Škofja Loka	100	4,4	31	1,4
Trzin	8	2,1	7	1,8
Tržič	55	3,7	23	1,5
Vodice	22	4,6	6	1,3
Železniki	27	4,0	8	1,2
Žiri	14	2,9	10	2,1
Žirovnica	13	3,0	5	1,1

Vir: Statistični urad RS

Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta						
Občina	Delovno aktivno prebivalstvo		Zaposleni		Samozaposleni	
	*8/2014	*8/2015	*8/2014	*8/2015	*8/2014	*8/2015
	Slovenija	801.724	805.645	704.861	714.636	96.863
Bled	2.925	2.850	2.464	2.391	461	459
Bohinj	1.388	1.402	1.037	1.066	351	336
Cerklje	3.261	3.240	2.746	2.819	515	421
Domžale	10.184	10.493	8.684	8.953	1.500	1.540
Gorenja vas - Poljane	1.575	1.530	1.031	1.046	544	484
Gorje	460	431	283	266	177	165
Jesenice	6.521	6.417	6.075	5.975	446	442
Jezersko	102	99	63	64	39	35
Kamnik	7.541	7.423	6.255	6.193	1.286	1.230
Komenda	2.173	2.345	1.901	2.056	272	289
Kranj	22.699	22.906	20.494	20.794	2.205	2.112
Kranjska Gora	1.398	1.424	1.191	1.227	207	197
Lukovica	1.373	1.421	1.018	1.123	355	298
Medvode	3.828	3.932	3.208	3.272	620	660
Mengeš	2.060	2.158	1.747	1.842	313	316
Moravče	913	888	577	605	336	283
Naklo	2.131	2.167	1.877	1.903	254	264
Preddvor	722	737	511	538	211	199
Radovljica	6.328	6.474	5.404	5.550	924	924
Šenčur	2.423	2.449	1.955	2.031	468	418
Škofja Loka	8.467	8.746	7.420	7.744	1.047	1.002
Trzin	4.989	4.967	4.821	4.778	168	189
Tržič	3.168	3.189	2.589	2.622	579	567
Vodice	911	920	667	696	244	224
Železniki	2.465	2.541	2.159	2.239	306	302
Žiri	2.178	2.200	1.919	1.963	259	237
Žirovnica	672	689	489	503	183	186

Vir: Statistični urad RS

izpadla občina Lukovica, na novo pa sta vstopili občini Komenda in Škofja Loka. Najnižje neto plače so bile v občini Bohinj (795 evrov), nizke, s povprečjem pod devetsto evrov, pa so bile še v občinah Vodice (851), Tržič (861), Preddvor (878), Gorje (887) in Moravče (888). Da gospodarska kriza vendarle še ni popustila, se pozna tudi pri plačah, v enoletnem obdobju od avgusta 2014 do avgusta 2015 so se neto plače vsaj nominalno zvišale v štirinajstih občinah, v trinajstih pa so se znižale. **(Tabela: Povprečna neto plača zaposlenih v evrih po občinah)**

Najbolj razviti Trzin in Komenda

Vse gorenjske občine niso enakomerno razvite. Na njihovo razvitost kažejo tudi koeficienti razvitosti, ki jih je določilo ministrstvo za finance na podlagi različnih kazalnikov razvitosti (bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposle-

nega, osnova za dohodnino na prebivalca občine, število delovnih mest na število delovno aktivnega prebivalstva v občini), kazalnikov ogroženosti (indeks staranja prebivalstva, stopnja registrirane brezposelnosti, stopnja delovne aktivnosti) in kazalnikov razvojnih možnosti občine (oskrbljenost z dobrinami in storitvami javnih komunalnih služb, opremljenost s kulturno infrastrukturo, delež območij Natura 2000 v občini, poseljenost občine). Od višine koeficienta je odvisen tudi obseg sofinanciranja investicij iz državnega proračuna.

Ministrstvo za finance je koeficiente razvitosti za leto določilo na začetku leta, primerjava z leti 2013 in 2014 pa kaže le na manjše premike na lestvici. Najbolj razvite so občine Trzin, Komenda, Domžale, Mengeš in Šenčur, najmanj pa Jezersko, Gorje, Preddvor, Bohinj, Tržič in Žirovnica. **(Tabela: Gorenjske občine po razvitosti za leto 2015)**

Le v petih gorenjskih občinah so plače presegle državno povprečje.

Število registrirano brezposelnih in stopnja registrirane brezposelnosti po občinah				
Občina	Število brezposelnih		Stopnja brezposelnosti	
	*avg. 2014	*avg. 2015	*avg. 2014	*avg. 2015
Slovenija	114.784	107.935	12,5	1,8
Bled	286	247	8,5	7,4
Bohinj	144	129	6,5	5,9
Cerklje	208	177	6,2	5,3
Domžale	1.600	1.487	10,1	9,2
Gorenja vas - Poljane	181	165	5,5	5,0
Gorje	88	86	7,4	7,3
Jesenice	1.023	855	11,3	9,6
Jezersko	17	13	6,4	5,0
Kamnik	1.368	1.356	10,2	10,2
Komenda	231	198	8,5	7,1
Kranj	2.557	2.375	10,2	9,4
Kranjska Gora	188	147	8,8	6,8
Lukovica	197	185	7,4	7,0
Medvode	699	660	9,9	9,4
Mengeš	334	318	10,0	9,4
Moravče	188	159	7,7	6,5
Naklo	157	165	7,1	7,4
Preddvor	102	89	6,6	5,7
Radovljica	679	653	8,4	8,1
Šenčur	266	256	6,9	6,7
Škofja Loka	833	767	8,2	7,6
Trzin	163	132	9,6	7,8
Tržič	734	707	11,0	10,6
Vodice	165	174	7,3	7,7
Železniki	179	155	5,8	5,0
Žiri	100	109	4,6	4,9
Žirovnica	147	132	7,8	7,0

Vir: Statistični urad RS

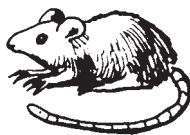
Povprečna neto plača zaposlenih (v evrih) po občinah		
Občina	Avgust 2014	Avgust 2015
Slovenija	993	996
Bled	968	931
Bohinj	812	795
Cerklje	1.388	1.399
Domžale	926	930
Gorenja vas - Poljane	950	960
Gorje	889	887
Jesenice	1.009	1.000
Jezersko	907	986
Kamnik	884	916
Komenda	990	1.040
Kranj	1.009	1.020
Kranjska Gora	932	915
Lukovica	1.009	995
Medvode	930	927
Mengeš	929	926
Moravče	894	888
Naklo	961	930
Preddvor	881	878
Radovljica	895	910
Šenčur	973	969
Škofja Loka	987	1.005
Trzin	942	992
Tržič	869	861
Vodice	837	851
Železniki	907	915
Žiri	917	919
Žirovnica	942	943

Vir: Statistični urad RS

Gorenjske občine po razvitosti za leto 2015	
Občina	Koeficient razvitosti
Trzin	1,52
Komenda	1,34
Domžale	1,33
Mengeš	1,26
Šenčur	1,26
Žiri	1,25
Cerklje	1,24
Kamnik	1,23
Lukovica	1,23
Kranj	1,22
Škofja Loka	1,20
Naklo	1,19
Medvode	1,18
Vodice	1,17
Železniki	1,17
Moravče	1,16
Jesenice	1,14
Bled	1,14
Gorenja vas - Poljane	1,14
Radovljica	1,09
Kranjska Gora	1,01
Žirovnica	1,00
Tržič	0,96
Bohinj	0,93
Preddvor	0,93
Gorje	0,92
Jezersko	0,83

Vir: Ministrstvo za finance RS

Podgana

Kitajsko ime za podgano: SHU
 Ure, ki jim vlada podgana: od 23. do 1. ure
 Stran neba: sever
 Ustrezno zahodno znamenje: strelec
 Ustrezno znamenje: zmaj, opica
 Neustrezno znamenje: konj
 Barva: svetlo modra
 Stalni element: voda
 Letni čas: zima, december

Leta podgane so: 1900 – element kovina, 1912 – element voda, 1924 – element les, 1936 – element ogenj, 1948 – element zemlja, 1960 – element kovina, 1972 – element voda, 1984 element les, 1996 – element ogenj, 2008 – element zemlja

Podgane z elementom kovine ste zelo čustveni ljudje, živahni v besedah in dejanjih. Po drugi strani pa skrivate svojo ljubosumnost in jezo. Če vam to dopuščajo možnosti, radi živite v razkošju. Ste hkrati čutni in moralni, tudi dobri finančniki. Podgane z elementom vode se v težkih situacijah dobro znajdete, saj šele takrat pokažete svojo pravo notranjo moč. Le redko izgubite bitko. Čustvenost je vaša prvenstvena lastnost. A ravno zato imate večkrat težave z negotovostjo in nihajočim razpoloženjem. Podgane z elementom lesa znate biti obzirne in prijetne do drugih. Pri delu ste zelo intenzivne in nikoli vam ne zmanjka novih zamisli. Ker partnerji živijo v glavnem v vaši senci, imate večkrat težave in nezadovoljstvo in ljubezni. Predvidljive ste in vedno znova iščete odgovore na različna vprašanja. Podgane z elementom ognja se nikoli ne utrudite v boju za pravico. Disciplina vam dela težave, saj bolj razmišljate s srcem kot pa z glavo. Zato tudi težko najdete srednjo pot in nihate z ene strani na drugo. Pri denarju ste radodarne in nikoli ne pričakujete vrnjene usluge. Imate srečo v ljubezni. Podgane z elementom zemlje ste prepričanev svoj prav in se vas težko premakne. Vaše premoženje raste počasi, a zanesljivo. Držite se osnovnih pravil in to seveda pričakujete tudi od drugih. Od vseh podgan prav vi potrebujete več nežnosti kot druge. Največjo srečo najdete v varnosti in redu. Leto opice vam prinaša več dobrih novic kot slabih. Prekinjena prijateljstva vam lahko prinesejo neugodne posledice. Najboljši dan v letu bo sreda, srečne številke so 11, 15, 16, 17, 19, 21, 33.

Bivol

Kitajsko ime: NIU
 Ure, ki jim vlada: od 1. do 3. ure
 Stran neba: sever, severozahod
 Ustrezno zahodno znamenje: kozorog
 Ustrezno znamenje: petelin, kača
 Neustrezno znamenje: koza
 Barva: vijolična
 Stalni element: voda
 Letni čas: zima, januar

Leta bivola so: 1901 – element kovina, 1913 – element voda, 1925 – element les, 1937 – element ogenj, 1949 – element zemlja, 1961 – element kovina, 1973 – element voda, 1985 – element les, 1997 – element ogenj, 2009 – element zemlja

Bivoli z elementom kovine se izražate intenzivno, jasno in odločno, zato imate lahko pogosto trenja z drugimi ljudmi močne volje. Prav posebno niste čustveni, zanima vas pa učenje na različnih področjih. Poraze zelo težko prenašate. Ste zvesti svojim idealom. Bivoli z elementom vode ste prožnejši od drugih bivolov in bolj odprti do nasvetov, čeprav jih vseeno dobro pretehtate. Kljubujete z mirnostjo in potrpežljivostjo. Voda v vašem znaku povzroči, da ste izredno romantični in občutljivi. A ker vam naravna razumnost obrzda čustva, se zelo težko prepustite naravnim instinktom. Bivoli z elementom lesa se zavedate svojih dobrih lastnosti in se obdajate z veselimi in radoživimi ljudmi. Ker ste vztrajni, po navadi vedno dosežete cilj, ki si ga zastavite. Od drugih bivolov imate hitrejšje reakcije in ste bolj družabni. Svoje ambicije znate vključiti v širši tok dogajanja. Bivoli z elementom ognja se začnete hitro dolgočasiti, zato si vedno znova postavljate nove cilje. Radi razvijate, saj ljudem, ki jih imate res radi, želite dati vedno le najboljše. Med vsemi bivoli znate biti najbolj srečni. Všeč vam je moč in oblast, kar s svojo natančnostjo znate doseči. Bivoli z elementom zemlje ste obsedeni s popolnostjo. Znate biti potrpežljivi in vedno vestno opravite svoje naloge. Uspešni ste lahko v različnih poklicih, saj ste praktični in delovni ter se zavedate cene uspeha. V ljubezni ste predobri, zato težko najdete pravega partnerja. V letu opice vas čaka velik napredek pri delu, prijetno vzdušje v družini. Bo srečno leto. Vaš dober dan bo torek, srečne številke so 10, 13, 14, 15, 20, 25, 37.

Tiger

Kitajsko ime: HU
 Ure, ki jim vlada: od 3. do 5. ure
 Stran neba: vzhod, severovzhod
 Ustrezno zahodno znamenje: vodnar
 Ustrezno znamenje: konj, pes
 Neustrezno znamenje: opica
 Barva: zelena
 Stalni element: les
 Letni čas: zima, februar

Leta tigra so: 1902 – element voda, 1914 – element les, 1926 – element ogenj, 1938 – element zemlja, 1950 – element kovina, 1962 – element voda, 1974 – element les, 1986 – element ogenj, 1998 – element zemlja, 2010 – element kovina

Tigri z elementom kovine ste nevarni, saj ne poznate ovir ne meja. Uspešno težite k želenim ciljem. Ker imate veliko optimizma, se nikoli ne ustrašite in ne odstopate od svojih odločitev. Ker hočete srčnega partnerja povsem obvladati, mu ne dovolite svobode. Slabe vplive odklanjate. Tigri z elementom vode imate izredne intelektualne sposobnosti in se lahko posvetite različnim področjem. Ste pravičini in se včasih preveč razdajate. V ljubezni se popolnoma predate, a po drugi strani ste preveč ljubosumni in posesivni. Dovzetni ste za nove ideje in odprtega duha. Tigri z elementom lesa ste od vseh tigrov najmanj prodorni, kaj preveč se ne poglobljate v stvari in ste hitro zadovoljni. Iz različnih okolij si iščete prijatelje, vendar nikoli niste od nikogar odvisni. Ker vse okoli sebe kritično obravnavate, si pridobite sovražnike. Tigri z elementom ognja ste bistri in radi spreminjate ustaljena pravila, saj jih želite prilagoditi sebi in svojemu temperamentu. Radi ste nepredvidljivi in se spuščate v pustolovščine, seveda ne povsem brezglavo, saj znate dobro presojati. S svojo veselo in sproščeno naravo si pridobite naklonjenost okolice. Tigri z elementom zemlje ste zelo navezani na družino oziroma bližnje. Obzir imate na prvem mestu. Ne marate pretiranih sprememb, saj vas delajo živčne. Ste miroljubni in ne napadate brez tehtnega razloga. Kot zemeljski tiger imate zelo nenavadno lastnost, in to je potrpežljivost. Leto opice bo za vas preizkusno leto, izziv strpnosti in potrpljenja. Nujna bodo potovanja in kompromisi. Vaš najboljši dan bo torek, srečne številke so 14, 16, 23, 28, 29, 31, 35.

Mačka (zajec)

Kitajsko ime: TU
 Ure, ki jim vlada: od 5. do 7. ure
 Stran neba: vzhod
 Ustrezno zahodno znamenje: ribi
 Ustrezno znamenje: koza, prašič
 Neustrezno znamenje: petelin
 Barva: blede zelena
 Stalni element: les
 Letni čas: pomlad, marec

Leta mačke (zajca) so: 1903 – element voda, 1915 – element les, 1927 – element ogenj, 1939 – element zemlja, 1951 – element kovina, 1963 – element voda, 1975 – element les, 1987 – element ogenj, 1999 – element zemlja, 2011 – element kovina

Mačke z elementom kovine so od vseh mačk najbolj krepostne, tako fizično kot duhovno. Imate močno vero v svoje izvajalske sposobnosti in se zanašate na pravilnost svojih odgovorov in rešitev. Svoje ambicije previdno skrivate za hladno logiko in inteligenco. Mačke z elementom vode ste čustvene narave. Ne marate nobenih nevšečnosti in spornih situacij. Preveč ste dovzetne in zanesajo vas tuji občutki in neprijetne misli. Imate odličen spomin in nehote privlačite ljudi, ki vas podpirajo in branijo. Mačke z elementom lesa imate dvojni učinek, saj je element les stalni element vseh mačk. Ste velikodušne in zelo razumevajoče. Imate stvarne in trdne ambicije, ampak se zelo ustrašite avtoritete, zato se raje odločite spregledati napake in obdržati zlato sredino brez posebnega vmešavanja. Mačke z elementom ognja ste zabavne, odkrite, prikupne. Vendar znate kljub temperamentu taktno skriti svoja čustva. Obdarjene ste z visoko razvito intuicijo in z nenavadnimi psihičnimi sposobnostmi. Kadar ste prizadete in razočarane, vas popade globoka jeza. Potrebujete pohvalo okolice, iskreno podporo in navdih. Mačke z elementom zemlje brez oklevanja smotro uporabljate vsa dosegljiva sredstva. Ste materialisti in znate poskrbeti za svoje potrebe, medtem ko ste brezbrizne do tistih, ki se ne vklopijo v vaše načrte. Ker pa ste skromne, se svojih napak zavedate in jih premagujete. Kadar se znajdete pred težavo, se najprej potegnite vase, da se uskladite, preden karkoli ukrenete. Leto opice prinaša mirno družinsko življenje. Najboljši dan bo nedelja, srečne številke so 4, 7, 10, 12, 21, 22, 37.

Zmaj

Kitajsko ime: LONG

Ure, ki jim vlada: od 7. do 9. ure

Stran neba: vzhod, jugovzhod

Ustrezno zahodno znamenje: oven

Ustrezno znamenje: podgana, opica

Neustrezno znamenje: pes

Barva: zeleno modra

Stalni element: les

Letni čas: pomlad, april

Leta zmaja so: 1904 – element les, 1916 – element ogenj, 1928 – element zemlja, 1940 – element kovina, 1952 – element voda, 1964 – element les, 1976 – element ogenj, 1988 – element zemlja, 2000 – element kovina, 2012 – element voda

Zmaji z elementom kovine v sebi nosite prepričanje, da je vsaka stvar izvedljiva. Ljudi velikokrat zmoti, da je vaš nasvet v bistvu ukaz, a taki pač ste. Največji vrline tega zmaja sta iskrenost in poštenje. Res, da ste včasih neupogljivi in kritični, a s svojo bojevitostjo spodbujate sebi enake k še večjim uspehom. Zmaji z elementom vode se nikoli ne nasitite različnega znanja, zato veliko berete in se vedno izobražujete. Ste dobri govorniki, ljubeznivi in prijazni. Ker ste zmagovalci, v življenju dosežete vse, kar si zastavite. Vedno živite po načelu: bodi samemu sebi zvest. Zmaji z elementom lesa imate vedno dovolj denarja, niste materialisti, saj denar porabite zato, da lahko razvijate tiste, ki jih imate radi. V sebi imate estetski občutek, zato večno iščete popolnost in lepoto. Svoje ideje znate dobro izražati in vaš razskovalni duh se rad pogloblja v teorijo vzrokov. Zmaji z elementom ognja ste najbolj tekmovalni. Veliko zahtevate in pričakujete, a znate tudi nuditi in vračati. Zaradi svoje nestrpnosti ste včasih brezobzirni, saj skromnost nikakor ni vaša lastnost. V vsakem primeru in vedno pa zahtevate resnico za vsako ceno. Zmaji z elementom zemlje se ne branite, ne upirate in vdano prenašate vse križe in težave. Ljudje vas zato radi izkoriščajo in izrabljajo, čeprav najdete v življenju tudi dobre, srčne prijatelje. Vaši cilji so razločni in jih uresničujete počasi, brez naglice. Pretrgane prijateljske vezi in ljubezenski nesporazumi, ki vas čakajo v letu opice, bodo posledica pretirane samovolje. Vaš najboljši dan bo ponedeljek, srečne številke so 3, 8, 9, 16, 20, 25, 35.

Konj

Kitajsko ime: MA

Ure, ki jim vlada: od 11. do 13. ure

Stran neba: jug

Ustrezno zahodno znamenje: dvojčka

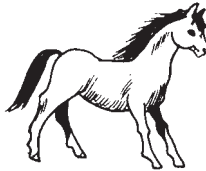
Ustrezno znamenje: tiger, pes

Neustrezno znamenje: podgana

Barva: oranžna

Stalni element: ogenj

Letni čas: poletje, junij

Leta konja so: 1906 – element ogenj, 1918 – element zemlja, 1930 – element kovina, 1942 – element voda, 1954 – element les, 1966 – element ogenj, 1978 – element zemlja, 1990 – element kovina, 2002 – element voda, 2014 – element les

Konji z elementom kovine ste nemirni in nepokorni popotniki. Ste burni, samovoljni, odkriti, a tudi očarljivi in zelo privlačni za nasprotni spol. Ste na več koncih hkrati in težko vam je slediti. Vedno ste v osvajanju nedoseženih vrhov. Svoboda vam pomeni vse. Konji z elementom vode ste radoživi in energični, odlični poslovneži. Zelo ste zavzeti za svoj blagor, status, udobje in znate se prilagajati spremembam. Pogosto spreminjate tako smet kot mnenje in brez razlage se ravnate po trenutnem navdihu. Kadar ste slabe volje, znate biti prevzetni in brezobzirni. Konji z elementom lesa ste najbolj strpni, razumni in sodelovalni od drugih konjev. Seveda si ne pustite vladati, le bolj ste jasnega in sistematičnega mišljenja. Kljub veselju do raziskovanja vseh mogočih področij si prizadevate na prvem mestu izpolniti odgovornost. Ste napredni in neustrašni. Konji z elementom ognja zelene spremembe dosežete z voljo in močjo. Odklanjate nadzor, nimate vztrajnosti za rutino in hitro preusmerjate pozornost. Težave spretno rešujete, čeprav včasih težko skrijete prepirljivost. Ste ognjevit, privlačni in izredno inteligentni. Konji z elementom zemlje ste veseli ter bolj natančni in počasni kot drugi konji. Tudi bolj logični, a manj odločni – in upoštevate vse dejavnike, preden se odločite ukrepati. Upoštevate avtoriteto, ste ustaljeni in predvidljivi. Občutek imate za dobre investicije in za obnavljanje slabo zastavljenega poslovanja. Opica vsem konjem prinaša srečno leto. Nenaden dobiček in dosežek zelenega, čeprav je nujna previdnost. Vaš najboljši dan bo petek, srečne številke so 11, 13, 17, 19, 20, 21, 30.

Kača

Kitajsko ime: SHE

Ure, ki jim vlada: od 9. do 11. ure

Stran neba: jug, jugovzhod

Ustrezno zahodno znamenje: bik

Ustrezno znamenje: bivol, petelin

Neustrezno znamenje: prašič

Barva: rdeča

Stalni element: ogenj

Letni čas: poletje, maj

Leta kače so: 1905 – element les, 1917 – element ogenj, 1929 – element zemlja, 1941 – element kovina, 1953 – element voda, 1965 – element les, 1977 – element ogenj, 1989 – element zemlja, 2001 – element kovina, 2013 – element voda

Kače z elementom kovine ste obdarjene z jekleno voljo in ravno ta vrlina vam niza uspehe. Duhovno ste na visokem nivoju in sreča je rada vaša spremljevalka. A kljub svojim sposobnostim ste zavidljive in tekmovalne. Preizkušene imate vse načine, kako priti v ospredje, saj se zelo težko sprijaznite s porazom. Kače z elementom vode velikokrat ostanete praznih rok, ker ste uspešne le pri besedah in ne znate izkoristiti priložnosti zase. Tudi kadar si zastavite najnižje cilje, nanje velikokrat kar pozabite. V ljubezni ste zveste. Ob pravem partnerju znate premagati vse težave in uživati v lepih trenutkih. Kače z elementom lesa ste duhovno in telesno zelo aktivne, zato ste lahko tudi javno priznane. Potrebujete zelo veliko osebne svobode, čeprav ste čustveno stanovite. Željne ste občudovanja, zato se za vsako še tako majhno stvar maksimalno potrudite. Dovzetne ste za glasbo in gledališče. Kače z elementom ognja ste zelo nezaupljive in zaprte vase. Same sebi ste sovražnik. Rade se pritožujete in kritizirate ter se na to kar navadite, čeprav v resnici ne mislite tako. Po duši ste večinoma samotarke, čeprav ste po drugi strani zelo družinske. Rade imate konkretne rezultate. Kače z elementom zemlje cenite le svoje mnenje in samo nanj se zanašate. Ne vznemirjate se in znate tudi v najbolj hudih trenutkih ohraniti treznost in prisebnost. Dobro se zavedate svojih meja in nikoli ne greste prek njih. Nič vas ne spravi v zadrego in nikoli se ne pustite vplivati množici. Čaka vas dobro leto, zapletli se boste v prepir, ki se kasneje reši sam od sebe. Najboljši dan bo sredo, srečne številke so 3, 6, 10, 11, 12, 25, 27.

Koza

Kitajsko ime: YANG

Ure, ki jim vlada: od 13. do 15. ure

Stran neba: jug, jugozahod

Ustrezno zahodno znamenje: rak

Ustrezno znamenje: maček, prašič

Neustrezno znamenje: bivol

Barva: rožnata

Stalni element: ogenj

Letni čas: poletje, julij

Leta koze so: 1907 – element ogenj, 1919 – element zemlja, 1931 – element kovina, 1943 – element voda, 1955 – element les, 1967 – element ogenj, 1979 – element zemlja, 1991 – element kovina, 2003 – element voda, 2015 – element les

Koze z elementom kovine zaupate vase in se vedno znova zavedate svojih številnih talentov. Zelo dobro vam uspeva prikrivati ranljivost, saj ste kot osebnost zelo ranljive in vas hitro prizadenejo. Ker se težko prilagajate, se najraje zadržujete v domačem okolju. Nove stike navezujete zelo počasi. Koze z elementom vode ste privlačne in pogoste ste obkrožene z ljudmi, na katere lahko računate v vsakem trenutku. Izbirate si poti najmanjšega upora in po svoji volji se pustite voditi, ne da bi s tem spreminjali svoje navade. Bojite se sprememb in se jim upirate, kar se le da. Koze z elementom lesa ste izredno čustvene in rade ugajate. Imate visoka moralna načela pa tudi zanesljive ste in velikodušne. Tistim, ki jim zaupate, se brezpogojno prepustite, čeprav se po drugi strani prehitro vdete tistim, ki vas nadlegujejo in se nesmiselno žrtvujete. Koze z elementom ognja vedno sledite svoji intuiciji, ste samoiniciativne in prepričane vase. Na račun zasenčenih šibkosti znate poučariti vrline. Element ognja vam daje energijo. Ste privlačne in vpludne, a kadar ste prizadete, znate biti preveč agresivne. Od vseh koz ste tiste z elementom zemlje najbolj samozavestne in optimistične. Zemlja vam nudi čudovito ravnovesje, ki ga znate izkoristiti na različnih področjih. Imate močno navezanost na dom in ste zveste vsem družinskim članom. Čustva pa znate uspešno skrivati. Opica vam prinaša razna priznanja in napredovanja. Če se pojavijo zdravstvene težave, bodo nebitvene. Leto bo na splošno dobro. Vaš najboljši dan bo sobota, srečne številke so 1, 3, 5, 7, 12, 13, 17.

Opica

Kitajsko ime: HOU

Ure, ki jim vlada: od 15. do 17. ure

Stran neba: zahod, jugozahod

Ustrezno zahodno znamenje: lev

Ustrezno znamenje: zmaj, podgana

Neustrezno znamenje: pes

Barva: zlata

Stalni element: kovina

Letni čas: poletje, avgust

Leta opic so: 1908 – element zemlja, 1920 – element kovina, 1932 – element voda, 1944 – element les, 1956 – element ogenj, 1968 – element zemlja, 1980 – element kovina, 1992 – element voda, 2004 – element les, 2016 – element ogenj

Opice z elementom kovine dosegate zelo ugodne položaje v družbi in odgovorna delovna mesta. Za potrpežljivost se morate zelo potruditi. Ste radožive in se rade spreminjate. Denar vam ne pomeni pretirano veliko, rade pa si privoščite drage stvari. V ljubezni vedno uspete najti pravo osebo. Opice z elementom vode ste zelo sposobne in se znate prilagoditi na različnih področjih. Imate neverjetno in nepričakovane življenjske spremembe. Zna te uživati v sadovih svojega dela, druge pa rade obremenjujejo z veliko odgovornostjo. Velikokrat je vaša osebna sreča odvisna od ljudi v vaši okolici. Opice z elementom lesa verjamete v prijateljstvo in v srcu ste zelo dobre. Hrepenite po umirjenem družinskem življenju in ste zelo zvest partner. Pogosto ste žrtve svojih notranjih bojev, težko se prilagajate drugim in življenju nasploh. Istočasno pa znate doseči skladnost in harmonijo. Opice z elementom ognja odključate izjemen spomin in bistrost. Ker imate bujno domišljijo in ste iznajdljive, se zelo izkažete na nenavadnih področjih. V ljubezni ste običajno srečne, vendar morate paziti, da s svojo močno osebnostjo ne zasenčite partnerja. Opice z elementom zemlje se čustveno rade navezujejo na napačne ljudi, vendar vas privlačnost tako zaslepi, da dolgo ne vidite resnice. Ne dovolite, da bi kdo odločal namesto vas, in nikogar zares ne poslušate. Ste ljubosumne in izjemno strastne. Leto 2016 je vaše leto in znale ga boste izkoristiti, saj vas čaka odlično, uspešno in srečno leto, samostojna dejavnost in razna priznanja. Vaš najboljši dan bo četrtek, srečne številke so 11, 13, 17, 19, 22, 24, 25, 33.

Pes

Kitajsko ime: GOU

Ure, ki jim vlada: od 19. do 21. ure

Stran neba: zahod, severozahod

Ustrezno zahodno znamenje: tehtnica

Ustrezno znamenje: konj, tiger

Neustrezno znamenje: prašič

Barva: rumena

Stalni element: kovina

Letni čas: jesen, oktober

Leta psa so: 1910 – element kovina, 1922 – element voda, 1934 – element les, 1946 – element ogenj, 1958 – element zemlja, 1970 – element kovina, 1982 – element voda, 1994 – element les, 2006 – element ogenj, 2018 – element zemlja

Psi z elementom kovine ste v svojih prepričanjih neomajni. Pravijo vam jekleni pes. S svojo mogočno postavo zbujate strah in spoštovanje. Zna te tudi biti popustljivi in se nesebično posvečate ljudem in njihovim težavam. Sovražite krivico, ljubezen vam pomeni popolno predanost. Pes z elementom vode je brezbrizen užitek, in kadar se prepustite, ni večjih veseljakov. Ker ste nepristranski, ste lahko zelo dobri svetovalci in poslušalci. Tekoče se izražate in imate vedno veliko prijateljev. Vaša osebnost je prijetna, pogosto ste preveč popustljivi. Preveč tesnim stikom pa se izogibate. Psi z elementom lesa znate biti zelo obzirni, čeprav sami tako pošteni, nikoli nikogar ne obsojate. V ljubezni si izbirate mogočne partnerje in na splošno vam ljubezen veliko pomeni. Očarljivost, pravičnost, navezanost – vse to so vaše dobre lastnosti, ki vas naredijo priljubljene v še tako dobri družbi. Pes z elementom ognja se na prisilo odziva s kljubovalnostjo. Uspeh in premoženje vas nikoli ne preslepita in nikoli ne obljublja nečesa, za kar veste, da ne zmorete. Vaš duh je neodvisen in pogumen. Ljudem v svoji bližini dajte občutek varnosti. V boju vedno zmagate. Psi z elementom zemlje ste počasni, a učinkoviti – in vse opravite v določenem roku, še rajši pa pred njim. Tudi kadar se podrejte volji večine, ostajate zvesti svojim prepričanjem. Pri finančnih ste oprezní in previdni, še zdaleč pa niste skopi. Pri prijateljih iščete občutek stabilnosti. Leto opice bo vročično leto. Več bo potovanj, lahko tudi selitev. Čakajo vas novi in vplivni prijatelji. Najboljši dan bo torek, srečne številke so 2, 5, 7, 9, 13, 16, 31.

Petelin

Kitajsko ime: JI

Ure, ki jim vlada: od 17. do 19. ure

Stran neba: zahod

Ustrezno zahodno znamenje: devica

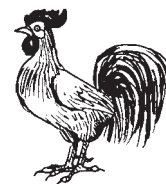
Ustrezno znamenje: pes, kača

Neustrezno znamenje: mačka, podgana

Barva: zelena

Stalni element: kovina

Letni čas: jesen, september

Leta petelina so: 1909 – element zemlja, 1921 – element kovina, 1933 – element voda, 1945 – element les, 1957 – element ogenj, 1969 – element zemlja, 1981 – element kovina, 1993 – element voda, 2005 – element les, 2017 – element ogenj

Petelini z elementom kovine imate izbran okus, zelo pazite na svojo zunanost, pri tem pa se ne bojite raniti ali prizadeti drugih. Zaradi udobja, ki vam veliko pomeni, ste na trenutke preračunljivi. V ljubezni pa se navežete samo na tiste osebe, ki so vam pomembne. Cilje, ki si jih zastavite, vedno tudi dosežete. Petelinom z elementom vode vam nerazgibanost in preprečuje, da bi dosegli visoka mesta v družbi. Ker se radi predajate lenobi, se vam priložnosti hitro izmaknejo. V ljubezenskem odnosu ste čudovit partner, saj storite vse za ljubljeno osebo. Ste pozorni in družina je vaš azil. Petelini z elementom lesa ste zelo radovedni, zato imate več interesnih dejavnosti in se težko ukvarjate samo z eno stvarjo naenkrat. Svoje cilje postavljate zelo visoko in hočete biti prvi. Na ljudi, ki jih imate radi, se zelo navežete in imate pestro ljubezensko življenje. Petelini z elementom ognja nikoli ne čutite, da bi bili poraženi, saj iz vsake preizkušnje dobite novih moči. Verjamete, da po dežju vedno posije sonce. Popolnoma se znate živeti v drugega človeka, ste radodarni in vedno skušate pomagati, zato sami velikokrat občutite denarne težave. Petelini z elementom zemlje radi spodbujate k večji dejavnosti po svojem vzorcu. Zna te biti skromni, po drugi strani pa vam je vseč vse, kar je lepega. Vaš duh je globok in analitičen, resnica pa vam pomeni vse. Vpliv zemlje vam daje učinkovitost in previdnost. Večjim odgovornostim se nikoli ne izmikate. Opica vam prinaša zmerno leto. Čuvajte se napačne presoje in nezanesljivih informacij. Vaš najboljši dan bo petek, srčne številke so 2, 3, 6, 12, 14, 15, 28.

Prašič

Kitajsko ime: ZHU

Ure, ki jim vlada: od 21. do 23. ure

Stran neba: sever, severozahod

Ustrezno zahodno znamenje: škorpion

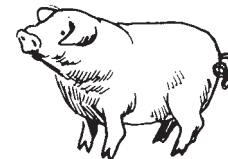
Ustrezno znamenje: mačka, koza

Neustrezno znamenje: kača

Barva: modra

Stalni element: voda

Letni čas: zima, december

Leta prašiča so: 1911 – element kovina, 1923 – element voda, 1935 – element les, 1947 – element ogenj, 1959 – element zemlja, 1971 – element kovina, 1983 – element voda, 1995 – element les, 2007 – element ogenj, 2019 – element zemlja

Prašiči z elementom kovine ste ponosni, vročekrvni in velikokrat čustveno vzkipljivi. Tudi bolj oblastni ste od drugih prašičev. V osebnem življenju ste neposredni in zaupljivi. S porazom se nikdar ne sprijaznite in vedno delujete s podvojeno močjo. Okoli sebe širite duh skupnosti in poudarjate dobre odnose. Prašiči z elementom vode ste zelo dovzetni za odkrivanje človeških želja, ste vztrajni. Zato ste tudi v pogajanjih zelo uspešni in do zadnjega trenutka ne dopustite slabega mnenja. Nepremagljivo vero imate do ljubljene osebe in tudi do svojega prepričanja. Prašiči z elementom lesa imate radi tradicijo in stare običaje. Da vzdržite vse življenjske preizkušnje, potrebujete spodbudo prijateljev. Z značilno vedrostjo in besedno spretnostjo si pomagata pri izrednih organizacijah. Brez zadržkov veliko dajete drugim, na sebe pa ponavadi pozabljate. Prašičem z elementom ognja ob jezi izbruhne neobvladljiva trma, s katero ste sposobni premagati prav vse ovire. Naprezate se in velikokrat delate preko svojih moči in večkrat se znajdete v položaju, ko se ne ve, kdo pije in kdo plača. To je naivnost, po drugi strani pa spet ne. Prašiči z elementom zemlje ste zvesti in skrajno pošteni in v vsakem trenutku si znate poiskati srečo. Ko si postavite cilj, mu sledite odločno in potrpežljivo. Zmožni ste zelo globokih čustev in za ljudi, ki jih cenite in jih imate radi, naredite vse, kar je možno in še več. Opica vam prinaša zmerne denarne in družinske probleme, ki se bodo zadovoljivo, a ne popolnoma reševali. Vaš najboljši dan bo nedelja, srečne številke so 1, 7, 10, 11, 20, 23, 37.